

Iubirea poate fi un tratament, dar poate fi și moartea definitivă a unui suflet. Gabriel părea gata să-și ofere trupul și inima unei ființe pierdute de lume. Din ce rațiuni? Din milă? Din orgoliul de a-și demonstra capabilitățile de medic? Din ascunzișul propriei nebunii? Dar dragostea? Ea unde este, dragostea? Ascunsă în cuvinte pe care el o să i le servească ca pe niște pastile de trei ori pe zi, înainte sau după masă? Într-un ser al pasiunii prefăcute revărsată peste trupul ei fără apărare? Gabriel ar fi vrut să-i vorbească despre visul lui, dar bănuia că va fi luat din nou în derâdere. Doamna nu credea în vise, doamna era o ființă normală, judecata ei nu putea trece dincolo de limitele raționalului, Doamna nu părea a purta în suflet sămânța fecundă a nebuniei care ne transformă uneori din oameni în zei.

SILVIU CRĂCIUNAȘ • LAZARET - SUFLETE RĂTĂCITE

Silviu Crăciunaș

ISBN 978-606-711-364-8

E I K O N

Lazaret - suflete rătăcite
Despre iubire și despre iertare

E I K O N

Silviu Crăciunaș

Lazaret - suflete rătăcite

Despre iubire și despre iertare

© Editura EIKON

București, Str. Smochinului nr. 8, sector 1, București,
cod poștal 014605, România

Difuzare / distribuție carte: tel/fax: 021 348 14 74
mobil: 0733 131 145, 0728 084 802
e-mail: difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: tel: 021 348 14 74
mobil: 0728 084 802, 0733 131 145
e-mail: contact@edituraeikon.ro
web: www.edituraeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din România (CNCS)

Descrierea CIP este disponibilă la Biblioteca Națională a României

ISBN: 978-606-711-364-8

Imagine copertă: Silviu S. Crăciunaș

Editor: Valentin Ajder

Silviu Crăciunaș

Lazaret - suflete rătăcite

Despre iubire și despre iertare

roman

E I K O N

BUCUREȘTI, 2016

Silviu Crăciunaș a absolvit Facultatea de Matematică a Universității de Vest din Timișoara și a obținut titlul de doctor în Matematică la Universitatea "A.I. Cuza" din Iași. De-a lungul timpului a activat la universitățile din Galați, Constantine (Algeria), București și Sibiu. Activitatea didactică și științifică în domeniul matematicii s-a materializat prin publicarea unui număr consistent de tratate de specialitate și de articole. Din 2010 revine la o mai veche preocupare, devenind membru al cenaclului Amprente literare. A publicat poezie și proză în antologiile editate de acest cenaclu literar. În 2014 concepe și realizează campusul virtual (www.artforall.ro), o platformă orientată spre creația artistică de masă.

A publicat poezie și proză în revistele Boema, Rapsodia și Alternanțe. În 2015 a debutat în literatură cu romanul *În umbra destinului*, roman publicat de Editura Excelsior Art din Timișoara.

Cuvânt înainte

Sunt convins că mulți oameni care mă cunosc s-au întrebat ce anume m-a motivat să scriu. Cred că în fiecare om se naște dorința de a scrie chiar de la prima carte citită. Am perceput cărțile ca pe niște oglinzi care remodelează realitatea și te ajută să vezi, nu doar să privești. Să înțelegi, nu doar să asculți. În curtea casei, cățărât într-un pom, sau pe banca veche de pe stradă, un copil se pierdea în altă lume până la ultima filă a cărții, iar când ochii părăseau albul hârtiei colțul vieții lui se transforma într-un univers. Cerul devenea brusc o casă primitoare, pietrele de pe drum păreau să ascundă o poveste, copacii te îndemneau să-i cuprinzi cu brațele, casele și oamenii deveneau mici căci sufletul era uriaș. Așa îmi amintesc eu că am început să gândesc a scrie. În drumurile noastre, deseori ochii iscodesc dincolo de ziduri cu multă curiozitate. Din fericire nu putem vedea în spatele lor, dar, tot din fericire, imaginația ne oferă suportul de a ști că acolo, dincolo de ziduri, se râde și se plânge așa cum și între propriile noastre ziduri ne bucurăm și ne întristăm. A scrie înseamnă să ajuți oamenii să vadă dincolo de ziduri. Dar există și altfel de ziduri în fața cărora chiar și imaginația se blochează. Este zidul care crește acolo unde rațiunea dispare. Mergând pe valea Oltului, dinspre Sibiu spre Râmnicu Vâlcea, adesea am trecut pe lângă un astfel de zid. O placă îți spune că ai intrat în satul Lazaret, dar nici nu ai timp să te dumești și o

altă placă te anunță că ai părăsit acest sat chiar înainte de a-l desluși. Totuși, dacă privești în stânga drumului, vei observa un zid lung în spatele cărora sunt ascunse cu grijă câteva case din care zărești doar acoperișurile și un turn mâncat de vreme. În spatele acestor ziduri își duc viața oameni cu suflete rătăcite de timp și lume. Oameni care au propriul zid la purtător. Și ei au devenit un izvor al dorinței mele de a scrie. De a scrie despre lumea lor. Așa s-a născut acest roman. Mai scriu și pentru că am dorit să adaug un nou orizont în viață. Cititorii vor hotărî dacă acolo vor privi un târziu apus de soare sau un primăvăratăc răsărit.

Și pentru că nu pot uita cât de mult a însemnat pentru mine întâlnirea spirituală cu Jean-Jacques Rousseau, nu puteam să nu aduc în această lume a sufletelor rătăcite gândurile lui sub forma unor citate preluate din ediția electronică a cărții *Émile ou De l'éducation*. Sursa completă poate fi accesată la adresa http://classiques.uqac.ca/classiques/Rousseau_jj/emile/emile.html.

Mulțumesc colegilor de cenaclu care au citit fragmente din acest roman și mi-au oferit cu deschidere și pricepere sfaturile lor. Mulțumesc soției mele, Maria, și fratelui meu, Petru. Ei au fost primii critici ai scrierilor mele.

Silvia Crăciun

1. Turnul roșu

Era prima zi. O zi învelită în albul zăpezii ale cărei clipe curgeau spre un asfințit rece. Oltul alerga zgomotos printre munții înzăpeziți ce urcau înspre cerul care acoperea cu nepăsare un loc uitat de Dumnezeu. Sau, poate, acel loc nu era decât o crevasă în timpul creației peste care El, făuritorul, a renunțat să arunce sămânța speranței. Curtea lungă era străbătută de două cărări măturate proaspăt, croind un labirint anevoios printre mormanele de zăpadă. Se apropie de zidul turnului crestat de vreme în mii de adâncituri ce șerpuiau albe, înghețate, lăsând privirii un roșu dezgolit de rafalele de vânt rătăcite prin vale. Așeză o mână pe zid și simți fierbințeala unui sânge străin năpădindu-i întregul trup. Era un fluid care îi răscolea venele fără să-i pese că propriul sânge se strecura tot mai greu spre revitalizarea hărăzită de inimă. Părea un sânge ancestral ce pune stăpânire nu doar pe corp, ci și pe gânduri. Bucăți de trupuri umane se zvârcoleau aruncate în valurile Oltului răbindu-i străfundul ochilor. O altă viață părea că își așezase rosturile în ființa lui. Un braț îi trase cu furie mâna de pe peretele turnului. Căldura îl părăsi, gândurile se risipiră, vuietul râului se făcu parcă mai puternic auzit și trupul se îndoi sub povara frigului. Doi ochi sticloși care aruncau priviri furioase îl iscodeau disecându-i parcă întreaga existență.

— Nu pune mâna!

Arătarea dispăru în semi-întunericul serii urmată de ecoul unor chicote ascuțite care se încăpățâneau să trăiască împotriva dorinței de liniște absolută care îl cuprinsese. Întinse din nou mâna spre zid în căutarea drogului universal care cu doar câteva clipe înainte îi copleșise ființa.

— Să-mi spui trecutul așa cum eu nu-l știu. Nu vreau nimic despre viitor.

Chicotele îl surprinseră din nou, iar mâna rămase suspendată inexpressiv între trecut și viitor ascultând cuminte de vocea aceea pițigăiată.

— Nu pune mâna!

Pe zidul roșu umbrele înserării nășteau prima noapte din începutul unei existențe sub un acoperiș străin, rod al propriei alegeri. Cum putea să-i fie viața decât o neîncetată întâmplare pe care o suporta ca pe un dar al nenorocului de a nu-și fi învins chinurile?

Amfiteatrul era inundat de gălăgia tinerilor dornici să-și manifeste speranțele spre mirajul spitalelor prin care vor defila mândri, la pas, în halatele lor albe. Putea să aleagă capitala sau un alt oraș, dar a refuzat lăsând ca necunoscutul să-i fie dorință. A dat sec verdictul care a transformat pentru câteva clipe haosul vibrator din sală într-o liniște de mormânt. Aici, acum, își cântărește trecutul și viitorul chiar în groapa pe care și-o săpase singur.

— Lazaret.

Apucă pe labirintul primei cărări cu speranța că va pierde firul rătăcitor al gândurilor și că se va trezi dincolo de vâjăitul monoton al apelor. Sub privirea sa, zidită în albul peisajului, se ivi o ușă dărăpănată, întredeschisă, pe care vântul încerca să o pironească de perete. Firișoare de abur curgeau din interior, lăsând impresia că înăuntru căldura înmuia oboseala trupului cu mult prea multă putere pentru a fi păstrată în întregime. Poate dincolo de ușă era trecutul închis între patru pereți așteptând ca mâna

lui, mâna care ar fi rămas pentru vecie înfiptă în zidul turnului ca o punte între roșul încărcat de memoria timpului și sufletul său părăsit de voință, să-l culeagă ca pe un sâmbure din care el să renască.

Dărăpănătura era lipită de o clădire pe coșul căreia fumul ieșea tremurând sub amenințarea strigătelor care păreau să inunde valea până dincolo de sat, în pustietatea munților. Câteva femei forfoteau în cameră aruncând ocări, fiecare umbrei sale. Dădeau impresia că nu se văd unele pe altele, deseori se ciocneau într-o mișcare întâmplătoare care speria ochiul. Într-un târziu se potoliră. Rând pe rând, căutau un colț de pat peste care își încovoiau partea superioară a trupului lăsând restul să atârne în așteptarea unui nou ciclu al mișcărilor înscrise temeinic în fibra mușchilor. Ușa barăcii era în continuare stăpânită de furia vântului iar el, prizonier al unui cuvânt rostit, căuta un înțeles al acestuia.

— Lazaret.

Din clădirea acoperită de umbrele nopții, răzbătu o voce urmată de chicote:

— Haide, maică, să ascuți!

Vântul, ascultător al șoptelor nerostite, îi amplifică gândul abia strecurat printre buze:

— Ce să ascult, maică?

— Nebunele din Lazaret.

Prima dorință a fost să se apropie de încăperea din care vântul continua să-i gâdile urechile cu acele chicote de acum binecunoscute lui. Pe geamul murdar era proiectată o umbră, iar într-un colț spart două degete împungeau aerul nopții. În fața clădirii, pe un stâlp de lemn se legăna, sincron cu ușa barăcii, un bec din care săgeți de lumină încercau să străpungă întunericul tot mai dens. O siluetă apăru în ușă oprind acel du-te-vino generat

de vântul care părea de nestăpânit pe valea Oltului. O clipă săgețile de lumină aruncate de bec deslușiră ochilor un trup înalt de femeie. Capul părea pierdut între două cozi lungi care se lăfăiau pe umerii acoperiți de o eșarfă. O privi cum se pierdu în întunericul de nepătruns ce domnea spre zidul din vale. Ar fi vrut să o strige, să o urmeze, dar prin crăpătura geamului aceeași voce îl sili să mai rămână câteva clipe pe loc.

— Nu pune mâna!

Suficient ca noaptea să o înghită pe tânăra care ieșise de după ușa ce părea să atârne fără nici un rost pe un toc înfipt într-un zid care sta gata să se desprindă de clădire. Se apropie și pătrunse în încăpere. Un colț de perete era placat cu o saltea. Părea o rezervă care măsoara trei metri în lungime și cel mult doi metri în lățime. Pe peretele din spate se alăturau un pat îngust și o măsuță, iar pe celălalt perete o sobă cilindrică de metal arunca peste lumina slabă a becului reflexii roșiatice care se prelungeau până spre tavan. Pe masă, în totală dezordine, câteva cărți. Ridică una dintre ele și se trezi citind cu glas tare:

— *Rousseau, Emile ou de l'éducation.*

Dimineața se strecurase cu greu prin ceața densă care transformase curtea într-o insulă abandonată în largul unei atmosfere plumburii. Era ziua a doua. Zidul care dădea spre șosea tremura la trecerea camioanelor ce goneau într-o altă lume pentru care spațiul de dincolo de poartă nici nu exista. Clădirile erau joase și, în goana mașinii, treceau neobservate. Își spuse, pentru a nu știu căta oară, că el nu face decât să re trăiască viața de dinainte de a se naște. Era obligat să o recreeze pas cu pas. Altfel lumea, lumea lui, se va pierde în haosul unei alte lumi în care renașterea nu mai este posibilă.

— O oglindă. Am nevoie de o oglindă. Ajută-mă să-mi continui drumul.

— Chiar nu vezi oglinda? Privește mai atent în fața ta. De îndată ce ceața se va stinge sub lumina soarelui, sub pașii tăi se naște drumul tău. Trebuie doar să calci pe urmele din oglindă.

— Fata, are și ea o oglindă?

— Fata nu este în lumea ta.

Unghiile se înfipseră până la sânge în brațul care atârna fără vlagă pe marginea patului. O mână încerca să scoată din letargie o altă mână ce refuza să urmeze comenzile minții. O astfel de atitudine se cerea pedepsită. Sângele începu să curgă pe cearceaful alb. Simți o nouă strânsoare, o strânsoare care nu se găsea în oglinda care îi apăruse chiar în față. Încercă să-și arunce trupul spre oglindă, dar trupul rămase suspendat între două clipe ce nu voiau să se succedă. Într-o clipă trăiau doar mâinile încheștate într-un război al deciziilor contrare iar în cealaltă clipă era mintea care căuta un trup pe care să-l treacă prin oglinda în spatele căreia începea un nou drum dintr-o nouă zi. După o așteptare ce-i era străină, simți că timpul reintră pe făgașul normal. Mâna neascultătoare se supuse, mintea regăsi trupul, iar el, tânărul doctor mândru de halatul său alb, își făcu intrarea spectaculoasă, exact la ora opt, făcând primul popas în camera de gardă. De aici – cât de mult așteptase această clipă – va deschide pe rând ușa saloanelor și va încerca să trăiască până la ultimul amănunt reacția pacienților. Ca o încununare a zilei, ultima va fi fără îndoială, cea debara unde va avea plăcerea să găsească o tânără cu mintea pierdută pe o alee înverzită alături de Jean-Jacques Rousseau, discutând despre întoarcerea la natură. Iar el, tânărul doctor, în căutarea Sophiei, o va atârna ca pe un mugur în

încrângătura propriei deveniri deja scrisă în oglinda pe care o căuta cu nesaț în fiecare dimineață. Doar un pas, un pas care să nu fie pe măsura urmei și haosul va topi totul în necunoaștere și negăsire. Dar despre oglindă nu va ști decât el.

— Doamnelor, de azi, vă ofer un desert delicios!

Pacientele se holbară la doctorul Mihai, încercând fiecare să exprime același sentiment, dar prin manifestări, care mai de care, fără nicio legătură cu anunțul neașteptat. Majoritatea se mulțumiră să întoarcă, ca de obicei, spatele doctorului pe care nici măcar nu reușeau să-l identifice decât ca pe un animal venit să le tulbure insula de rai în care trăiau.

— Piei, drace, de aici!

— De azi îl puteți mânca la micul dejun, la prânz și la cină pe doctorul Gabriel. E tânăr, carne proaspătă, delicioasă și va locui în spital, mai adăugă el în hohote de râs.

Sprijinindu-se într-un baston și legănându-se cu greutate pe picioare, se apropie de tânărul doctor o femeie trecută de 60 de ani care îl apucă de mânecă.

— Nu pune mâna! spuse ea și se depărtă chicotind în celălalt colț al salonului.

Sora șefă, o femeie cu trăsături plăcute ce subliniau o privire iubitoare, intră în salon cu un braț de dosare pe care le așeză pe o măsuță lipită de un colț al camerei. La vederea Doamnei, cum o numeau pacientele, în salon se instaură o disciplină nouă, de parcă mințile lor se cuplaseră la o aceeași comandă care le impunea să stea fiecare lipită de patul ei. Doar mâinile sau capetele continuau să se agite în gesturi nefirești, urmate de vociferări mult mai joase în intensitate. Gabriel stătea într-o așteptare bântuită de nervozitatea generată de gluma

colegului său mai în vârstă. Nu ripostase. Se îndreptă spre femeia care îl apostrofase la fel ca în seara zilei precedente, în mijlocul curții. Îi prinse mâna ce nu contenea să descrie mișcări haotice prin aerul răcoros ce inundase salonul. Se apropie de fața ei atât de mult că îi simți răsuflarea sacadată, în timp ce ochii ei îi ocoleau privirea căutând parcă un sprijin în jur. Chicotitul ascuțit, aruncat cu atâta curaj doar cu câteva secunde înainte, se transformă rapid într-un murmur disperat, întrerupt de cuvinte șuierate cu greutate:

— Să nu mă bați!

— Cum vă numiți?

Se lăsă o pauză care permisesse asistentei șefe să ia unul dintre dosarele de pe masă și să se apropie de doctor, întinzându-i-l. Cu un gest scurt, dar hotărât, tânărul rezident respinse oferta Doamnei și aproape că o sili pe femeie să se așeze pe pat. Se așeză și el pe patul alăturat, continuând să țină strâns mâna femeii ce părea sub stare de hipnoză. Nu reuși să scoată nici un cuvânt de la bolnavă.

— Spuneți că o să-mi povestiți. Vreau să ascult. Care este povestea dumneavoastră?

Bătrâna închise brusc ochii și, aplecându-se într-o parte, se apropie de urechea doctorului.

— Deseară, la geam, doctore.

Doctorul se ridică iar femeia, eliberată din strânsoare, își relua mișcările în care topea nefirescul existenței aruncând din nou chicotele care îi făceau ochii să sclipească. Asistenta luă rând pe rând câte un dosar de pe masă și citi diagnosticele și tratamentele așteptând, de fiecare dată, ca doctorul Mihai să confirme. Pentru proaspătul venit, pe lângă tratamentele deja inițiate, doctorul mai adăuga, fără vreo inflexiune în glas, condamnarea fiecărei paciente la neființă.

— Incurabil. Incurabil. Incurabil.

Glasul doctorului Mihai se topi fără a mai pătrunde acolo unde mentalul lui Gabriel nu putea să mai primească alte comenzi decât cele de care deja se agățase doar cu câteva clipe înainte:

— Deseară, la fereastră, doctore.

— Deseară, la fereastră, doctore.

— Deseară, la fereastră, doctore.

Cuvinte din care se nășteau imagini încărcate de mister, dansând pe un fundal alb ce părea a se prelinge prin crăpătura de geam pe care o observase cu o seară înainte în fereastra salonului. Acolo, în plină noapte, cuvintele se vor dezlănțui în ritmul nebuniei de care întreaga sa ființă era conștientă. Imaginile se risipiră când mâneca halatului său începu să se clatine sub zbaterea insistentă a mâinii colegului ce-l trăgea spre ieșire.

Doctorul Mihai și Doamna se depărtară de clădire în timp ce Gabriel se opri în urma lor la ușa care ascundea un univers de care se simțea atras. O liniște totală domnea dincolo de ușă.

— Aici? Aici nu este nimeni?

Mihai se întoarse și făcu un semn de lehamite, după care, cu o expresie ce părea să spună: „*chiar vrei să-mi strici ziua*”, îi spuse asistentei.

— Însoțește-l tu pe doctor.

Privi cerul nefiresc de senin pentru o zi în care ceața se legăna deasupra Oltului, își strânse paltonul aruncat peste halat și se depărtă de cei doi sub privirile nedumerite ale lui Gabriel.

— Este vreo problemă cu pacienta de aici? întrebă el, dându-se de gol că acea încăpere nu îi era chiar străină.

— Nu, domnule doctor. Nu este nicio problemă. Gabriel făcu o mină de om nefericit, realizând că gândurile

sale vor cădea în derizoriu în fața unui pacient probabil prea puțin nebun ca să poată fi manevrat.

— Doar că..., mai spuse asistenta cu multă reținere în a-și duce până la capăt explicația.

— Doar că? reluă doctorul privind-o cu insistență.

Ușa barăcii se deschise și din interior țâșni ca o săgeată o făptură înaltă însoțită de un miros plăcut de iasomie. Părul lung se legăna în urma trupului ce alerga spre malul Oltului. Din umeri, mâinile se balansau ritmic vrând parcă să imprime corpului o legănare lină, similară plutitului păsărilor. La extremitate, brațele dispăreau într-un bandaj strâns ce ascundea mâinile în albul zăpezii dând impresia că acestea nici nu ar exista. Chicotitul strident care se strecură prin spatele lui Gabriel puse capăt oricărei șanse de lămurire a lucrurilor.

— Nu pune mâna!

— Nu pune mâna!

Fără să privească spre cei doi, femeia se îndreptă spre turnul roșu. Mersul ei nu mai era împiedicat ca în salon iar mână purta cu fermitate bastonul.

2. Trecut și prezent

Căldura din sobă stăpânea micul studio amplasat la capătul clădirii care adăpostea bucătăria și câteva cabinete medicale. Gabriel nici nu-și putea dori un confort mai mare aici, într-un colț uitat de lume. A ales izolarea după vacarmul care îl obosise atât de mult în cei șase ani petrecuți într-o capitală din care nu reușise să-și însușească decât neajunsurile care te agasau la tot pasul. Se întinse pe pat și ochii fixară cu intensitate formele geometrice imprimate pe fața de pernă. Era un verde închis întretăiat de linii albe ce formau triunghiuri regulate. Prea regulate pentru ca mintea să poată să le distingă între ele. Se concentrează și privirea se lipi de spațiul închis într-un triunghi. Un verde crud îi invadă ochii în timp ce mintea lui percepea o adiere ușoară de vânt printre firicelele de iarbă cuprinse de un dans languros. Corpul se supuse în totalitate simțurilor și comandă picioarelor un drum spre acea insulă verde, triunghiulară, ce arunca în cenușiul înconjurător o stare îmbietoare de paradis. Un copil alerga dinspre marginea satului spre primele case. Vorbele sale zburau strecurate printre hohotele de plâns.

— Loiza! Loiza!

Loiza zăcea în mijlocul izlazului întinsă pe o parte. Ochii negri erau larg deschiși în capul ce încerca spasmodic să prindă înălțime. Picioarele băteau aerul în timp ce întregul corp tremura sub starea generată de fulgerul care o străpunsese cu toată puterea. Alerga fără încetare zgduuit de bătăile inimii ce nu-l mai ascultau. Oamenii, ieșiți în stradă cu sape și furci, în izmene albe ce

atârnau larg până la genunchi, încercau să înlăture din șanțurile pline de apă crengile aduse din deal de vijelie. O ploaie de vară se prăvălise din dealurile care mărgineau satul spre est, coborând cu surle și scânteii spre cealaltă margine până în izlazul unde Gabriel scosese iapa lui favorită la păscut. În ritmul pașilor, mintea lui zvâcnea ca un arc scăpat din strânsoare, blestemând cu sufletul de copil inocența clipelor care îi umpluseră inima de bucurie în acea dimineață când, pentru prima dată, tatăl lui îl așezase călare pe cal și i-o încredințase pe Loiza. Savurase cu toată ființa fiecare pas al animalului spre moarte.

— Nebunule, unde ți-e capul?

— Dobitocule, te crezi pe câmp?

Două tramvaie închiseră unghiul de verdeață în vacarmul stăruitor al frânelor și înjurăturilor vatmanilor.

Tânărul pătrunse pe covorul verde și se așază pe iarbă. În fața lui era o altă lume, o lume a gândurilor fără stăpân. Tramvaiele se petrecură și lăsară în urmă clipele de rătăcire statornicite în minte. Aerul, împrăștiat de umezeala căzută din cer, pătrundea încet-încet în plămânii lui alungând din minte colosul negru despuiat de viață. Se strecură cu abilitate printre mașinile ce înaintau greu prin intersecția aglomerată și luă tramvaiul spre centru. Mai putea ajunge la timp la cursurile de după amiază.

Căldura răspândită de soba de teracotă garnisită din belșug cu lemne îl doborî adâncindu-l într-un somn adânc, odihnitor, fără vise. În curtea spitalului se lăsase ușor întunericul peste vacarmul ce încă se strecura prin găurile de lângă tocurile de ferestre umplute cu cârpe. Un cor de voci își etala prezența ducând la infinit laitmotive personale din cele mai diverse. Majoritatea invocau divinitatea sub o formă păgână. Peste unduirea disonantă de sunete se așezau sporadic comenzi scurte.

- Tratatamentul la salonul 2!
- Aduceți cina la salonul 1!
- Mizerie la salonul 1!
- Căutați nebuna cu bastonul la turnul roșu!

Nebuna cu bastonul, sau tanti Crina, cum era apelată de toată lumea atunci când stăteau față în față cu ea, își făcea rondul de seară în jurul turnului roșu. De când a intrat în această curte a fost atrasă de farmecul acestui turn care părea să fie acolo dintotdeauna. Îl îmbrățișase cu toată dragostea ei adunată în zeci de ani de tăcere voluntară. Oricine se apropia de zidul roșu era apostrofat fără milă arătându-i-se amenințător și bastonul de care nu se despărțea niciodată.

- Nu pune mâna! Nu pune mâna!

Tanti Crina avea doar două tipuri de manifestări. O deplasare greoaie de om invalid în spațiile închise dublate de un limbaj coerent pe care îl redobândise de când își împărțea traiul cu alte nebune, dar pe care refuza cu desăvârșire să-l aplice și cu lumea normală, și un umblet absolut normal prin curtea spitalului unde bastonul nu-i mai era de trebuință decât pentru a profera amenințări însoțite de veșnica apostrofare „*Nu pune mâna!*”. Erau singurele vorbe pe care le adresa oricui în afara salonului.

Un vânt ușor se strecură dinspre malul Oltului spre ferestrele clădirilor. Prin micile crăpături trecerea aerului aduse în cameră o undă de prospețime dublată de un șuierat mai convingător decât zgomotele în continuă scădere care mai răzbăteau dinspre saloane. Întunericul înghițea ca într-o joacă săgețile de lumină ce răzbăteau din ultimele convulsii ale resturilor de jăratice care-și plângeau neputința în marea de cenușă. Scârțâitul patului vechi alungă somnul din mintea lui Gabriel iar întunericul îi pătrunse cu dușmănie în ochi. Se ridică brusc încercând să-și adune

gândurile. Un proces lung și anevoios după un somn atât de pătrunzător. Înainte chiar de a-și fi putut stăpâni mintea, văzu umbra propriului corp alungită peste zidul turnului roșu. Din spate, o lună generoasă spinteca văzduhul cu săgeți de lumină ce încercau să treacă prin zid până în inima timpului ținut prizonier de pietrele roșii.

O ușă masivă din fier, care părea ținută în tocul gros de lemn de multe veacuri, nu lăsa loc de dubiu oricărui cutezător prea curios. Pe aici nu intră nimeni. Dincolo de ea puteai iscodi doar cu închipuirea. În varianta oficială, turnul, destul de bine păstrat, cu ziduri intacte și acoperișul doar pe ici-colo străpuns de vegetație, adăpostea o singură încăpere pe pereții căreia atârna o scară de piatră ce permisesse cândva, când încă era intactă, vizitarea crenelurilor lăsate în scop de apărare. Ploile și vânturile strecuraseră în interior atâta praf încât mijlocul camerei era acum ca o movilă înaltă acoperită cu tot felul de tufișuri ce-și urmau ciclul de viață în funcție de anotimpuri. Vântul venea dinspre Olt încărcat cu răcoarea nopții de iarnă. Fulgii curgeau din înalturi, nu atât din ninsoarea ce se oprise cu câteva zile înainte, cât din copacii crăcănați spre cerul cenușiu care atârna ca o cupolă încremenită peste albul muntelui de dincolo de râu. Doar câteva stele reușiseră, în acea noapte, să străpungă întunericul de culoare cenușie așternut deasupra celor câtorva lămpi ce trimiteau spre curte flori de lumină. Dincolo de conurile firave de lumină agățate pe stâlpii de lemn, doar animalele mai puteau distinge puținele forme de copaci care se aciuiseră în vreme prin curtea spitalului. Un zid gros de piatră, peticit pe alocuri de un gard de scânduri, așternea și el patina istoriei peste acest loc lipit de malul Oltului, închizând cărări ce încercau să te conducă spre cotul larg al râului, cot ce cuprindea ca într-o

potcoavă spitalul. Clădirile, fără etaj, erau răzlețite pe latura ce închidea potcoava de-a lungul drumului, cu excepția clădirii administrative care trona ca un comandant de pluton inspectându-și trupa aliniată. Din coșurile știrbe, rotocoale de fum alunecau leneșe, înșurubându-se fără vlagă în întuneric. Umbra doctorului Gabriel se micșora pe zid. În mintea lui încă mai răsunau cuvintele repetate neîncetat de tanti Crina.

— Nu pune mâna!

Dar căldura ce i-a străpuns corpul în prima zi când se contopise cu zidul îl atrăgea ca un magnet care îi comanda mișcările. Printre zvârcolirile de trupuri ce îi răsăriseră în ochii minții fără urmă de tăgadă, se strecurau fețe luminoase care îl priveau de undeva din trecutul pierdut al timpului revărsându-se peste timpul său, înghițindu-i existența. În venele sale un alt sânge alimenta creierul săpând milioane de strițiuni umplute cu trăiri din care prezentul lipsea cu desăvârșire. Sau poate acesta era adevăratul prezent, iar el gusta uneori și din timpul trecutului. Mâna se sprijini pe tabla rece, trupul se îndoi spre turn. Umbra se pierdu sub picioarele sale afundate în albul nevinovat al zăpezii. Simțea că alături de acest turn poți trăi clipa revelației. El, Gabriel, făcea primii pași spre o altă viață cu care poate mai fusese oropsit cândva.

În curtea școlii elevii se hârjoneau fără prea mare tragere de inimă într-un joc stupid în care doar fetele puneau mult suflet. Gabriel se desprinsese din cerc și se năpustise spre grădina ce se întindea dincolo de ultima clădire. Nu cu mult timp în urmă, în locul lecției de științe ale naturii, într-o bucurie nedisimulată, toată clasa ajutase la scosul morcovilor. Așezat departe de ceilalți copii, Gabriel scormonise pământul cu mâinile goale. Unghiile i se negriseră mult dincolo de uniunea cu carnea lăsând

șuvițe de sânge să înmoaie pământul. La un moment dat, în conul deschis cu atâta trudă, degetele se clătină fără a mai întâlni vreun obstacol. Își adunase toate puterile și încercase să-și strecoare mâna prin deschizătura îngustă. Rezistența, pe care credea că o va întâmpina, se topise, conul săpat mulându-se fără niciun efort pe brațul său. Încă puțin și, odată cu umărul, pieptul lui ar fi dispărut în hău.

— Hei, Gabriel! Ce faci acolo?

Speriat, își retrase mâna și, ridicându-se, încercă să astupe cu piciorul groapa făcută. Dar sub piciorul lui, pământul își etala negrul sănătos din care, speriate, se clătinău câteva fire de iarbă. Atunci a înțeles că el este o fărâamă din lumea de deasupra, iar dedesubt, o altă lume îl va primi cândva. Doar că acest dedesubt, pe care atunci îl simțise ca fiind ceva aflat sub tălpile sale, simțea acum că este peste tot. Era suficient să lase timpul să-i străbată trupul, nu să-l conducă. Turnul roșu devenise izvorul său de timp.

Fulguiala născută de vânt se transformase treptat într-o viforniță stăruitoare ce acoperea vuietele venite dinspre Olt cu șuieratul inconfundabil al vijeliei care se prăvălea din înaltul munților, rupând fără remușcări crengile înghețate ale copacilor. Gabriel rămase împietrit în fața porții, sprijinindu-și trupul pe palmele întoarse ce păreau lipite de metalul înghețat. Rotocoale de zăpadă se strecurau pe sub paltonul desfăcut, lăsând pete albe pe pieptul gol sau sub mâneca largă. Dinspre gât, cărări reci de apă își făceau loc spre șira spinării. De dincolo de poarta turnului, răzbătea un glas feciorelnic care îi cuceri dintr-odată mintea. Râsete și suspine se înverșunau să guverneze peste vuietul iernii. Un pas, doar un pas, și ochii lui, ascunși adânc în orbitele trecutului stăpânit de

chemarea timpului, ar fi putut pătrunde în altă lume, lumea pe care o căuta ca pe o povară trebuincioasă. Din acea lume își va hrăni Eul care să poată să-i întregească toate trăirile, prezente dar, mai ales, și trecute. Era un moment de răscruce și calea lui se tulbura în vadul fluviului temporal tocmai pentru că nu găsisese încă izvorul sufletului său. Știa că oricâte trăiri ar avea, nu există decât un singur suflet, sufletul primordial oferit de divinitate unui purtător creat din lutul dumnezeiesc. Cu el se vor perinda în timp trupuri care vor acumula toate păcatele lumii, până când, bolnav de propria osândă, acesta va muri lăsând pe lume o nouă monstruozitate, omul fără suflet, omul închinat diavolului fără cale de întoarcere. Dar el trebuia să șteargă toate păcatele adunate de antepurtători, în încercarea de a salva o singură sămânță care să dăinuie asemeni lui Dumnezeu, ca om cu suflet neprihănit. Iată de ce trebuia să caute filonul de țărână peste care El a suflat puritate pentru prima dată. Cărarea lui trecea prin acea poartă, iar cheia era sufletul uneia dintre nebunele ospiciului. Poate că doar el și tanti Crina cunoșteau secretul turnului. Tot ce putea face acum era să-și încarce trupul cu credința pe care fiecare atingere a turnului o revărsa asupra minții sale. Depărtă brațele și lăsă trupul să îmbrățișeze poarta. Închise ochii și-și desprinse privirea de propriul trup, lăsând-o purtată de minte în spațiul absolut care o înghiți aruncând-o într-o spirală purtătoare de imagini. Acum putea să vadă. Jetul de lumină se despica în milioane de făclii ce-i pătrundeau prin vene negrindu-i sângele. Doar așa putea să știe cât de posedat îi era sufletul de balamucul crescând al omenirii. Ici, colo, frânturi roșii se furișau spre inimă, regenerând speranțele în mântuirea veșnică. Fiecare vizită în sufletul său, aducea minții o lespede de granit asamblată de El în piramida purtătoare de voință.

— Gabriel! Deschide ușa!

Se piti în spatele porții fără să schițeze niciun semn că ar fi auzit chemarea.

— Gabriel! Deschide odată!

Lângă el, pe podea, zăceau lucruri înșirate din toată camera. Oamenii, ei, oamenii, nu știu că în case lucrurile aduc păcatul mai iute decât vorba. Apăru ca din senin lângă mama lui, lângă ușa încuiată.

— Nu ești înăuntru? De ce este ușa încuiată?

— Nu este încuiată, mamă!

Apăsă clanța și ușa se deschise oferind privirii o cameră aflată în perfectă ordine.

— Of, ce m-am speriat, adăugă maică-sa și se îndreptă spre treburile ei.

Gabriel rămase în mijlocul camerei și, surâzător, adăugă pentru mintea lui rămasă tributară propriilor idei:

— Lucrurile au propriul lor ciclu. Noi le înlocuim cu altele care au același rost. Trupurile sunt și ele lucruri. Rostul lor este să poarte sufletul. Când se strică le înlocuim cu alt trup. Sufletul este rostul.

Luă o carte de pe masă și se urcă în dudul din mijlocul curții. Foamea din sufletul lui rodea rândurile din cărțile deschise de-a valma, fără alegere.

Într-un târziu, se desprinse din îmbrățișarea porții și, mai mult târându-se prin zăpadă, se îndreptă spre pavilionul unde tanti Crina sigilase poate, în propria nebunie, cheia spre izbăvire.

Acoperit de zăpadă, ajunsese la camera de gardă. Două asistente moțâiau pe fotolii încercând să facă abstracție de lumina pe care nu aveau voie să o stingă. La intrarea doctorului se scuturară repede de starea de amorțeală și începură să rânduiască, din nou, pungile de medicamente. Gabriel se apropie de masă și începu să studieze dosarele

pe care în cursul dimineții refuzase să le vadă. Fără să scoată un cuvânt, pe măsură ce le parcurgea, punea din teancul de dosare câte unul deoparte. Pe fiecare dosar era trecut salonul. Zece saloane, în total 60 de bolnavi împărțiți în funcție de diagnosticile primare. Tulburare bipolară cu episoade maniacale în primele două saloane aflate în clădirea dinspre poartă, schizofrenie într-o clădire mai mare care cuprindea patru saloane și tulburări distimice în alte patru saloane aflate în clădirea în care era și camera de gardă. Părea complet absorbit de studiul dosarelor și nu observă privirea insistentă a uneia dintre asistente. Iulia, o fată roșcată, era de mai puțin de un an la spital și gândea că este oarecum în aceeași situație cu tânărul doctor. Un început de carieră într-o locație destul de depărtată de casă. La început, până ploile au început să fie supărătoare și frigul să muște, făcea naveta cu un autobuz dărăpănat care mai avea și obiceiul să se strice pe drum. Apoi a hotărât să părăsească garsoniera din oraș în favoarea unei locuințe luate cu chirie în sat. Era mulțumită că după o tură de 24 de ore putea să-și oblojească sufletul ascultând vuietul pădurii ce aproape invadea curtea casei. De când se mutase aici totul părea mai ușor, viața prinsese culoare în obrajii ei atât de ștersi până nu de mult. În toată singurătatea, era fericită să-și lase auzul încântat de muzica stranie ce înconjura casa așezată pe o prelungire de pământ care se opintea să pătrundă în valea Lotrioarei, de căderile zgomotoase ale valurilor de zăpadă venite din cer și din arbori, de murmurul cuvintelor absorbite cu nesaț de ochii mari din cărțile pe care le iubea atât de mult. Așezată în fotoliul vechi, în fața geamului, ar fi dorit de multe ori să-și poată împărți privirea între filele cărții și dinamica tabloului ce-i copleșea ființa. Iar acum, iată că un tânăr își aruncase zilele tot într-o odaie împrejmuită de atâtea

minuni. Ar fi vrut să-i vorbească, să-i spună ce frumos cântă vântul, cât de grațioase sunt vârtejurile de zăpadă și câtă liniște sufletească poate respira o ființă rătăcită într-un colț de rai. Dar nimic din ce gândea nu se cuvenea a fi spus în această lume a suferinței, printre oameni care nu aveau ca sprijin în viață decât o minte rătăcită. Închise ochii și respiră adânc, moment în care Gabriel ridică privirea și părea că, pentru prima dată, o zărește. Simți căutarea lui și se întoarse ușor cu spatele să-și ascundă tremurul mâinii bandajate. Cealaltă asistentă părea să trăiască departe de aceste secvențe de timp ce-și căutau sincronizarea. Se spune că fiecare om poate viețui în propriul timp, interacțiunile umane nu sunt decât anomalii în parcursul sinusoidal al actului de voință generat de minte. Când apare un impuls se produce anomalia și curg cuvintele. Dar dacă mintea părăsește propriul timp, sincronizările devin imposibile. O oră de liniște poate fi o barieră serioasă în calea oricărei comunicări, dar acolo unde cuvintele refuză să zboare, filonul întâmplării produce scânteia așteptată de gândurile ascunse.

3. Morții nu plâng. Lăcrimează

O rafală de vânt smulse ușa închisă neglijent de Gabriel și curentul provocat îndepărtă perdeaua din geam lăsând să se vadă în curte o siluetă nemișcată. Gabriel și Iulia se repezică afară, în timp ce colega ei se mărgini să arunce printre dinți o înjurătură. O scuturară de zăpada ce-i acoperea din belșug hainele subțiri și o înveliră într-o pătură. Iulia îi înlătură părul de pe față lăsând ochilor cale liberă spre privirea lui care devenise nemilos de rece. Privi nedumerită chipul doctorului, nevenindu-i să creadă că acea privire blândă, ce abia se ridicase din podea atunci când a pătruns în camera de gardă, purta acum inflexiuni reci accentuate de o mină de om aruncat în focul chinurilor. Două lacrimi mari căzură din ochii Crinei. Iulia i le șterse și o strânse la pieptul ei.

Abia perceptibil, buzele ei mai schițară:

— Nu pune mâna!

Ușa se închise cu zgomot în urma asistentei și a ofițerului. Era ora pentru tratamentul de noapte. Iulia simți cum mâinile lui încercau să o desfacă pe bolnavă din brațele sale.

— Lăsați-o, nu vedeți că plânge! se revoltă ea din tot sufletul întărind strânsoarea.

— Morții nu plâng, lăcrimează, spuse el șuierat.

În acel moment tânăra asistentă simți că trupul din brațele ei atârna ca un fir de ață lăsat în bătaia vântului. Brațele doctorului smuciră cu putere corpul din încolăcirea Iuliei. Odată cu trupul Crinei zbură pe podea și halatul fetei. Gabriel întinse femeia pe pat și începu să îi apese

ritmic pieptul. Minteia asistentei se goli de orice sentiment și un scenariu, repetat uneori cu plictiseală în prea lungile ore de cursuri teoretice, puse stăpânire pe ființa ei. Din câteva mișcări bluza pacientei s-a lăsat desfăcută și electrozii puseră stăpânire pe corpul Crinei, învăluind-o ca o pânză de păianjen gata să-i ofere pe scena insolită rolul de primadonă rănită în propria existență. Ecranul verzui arunca peste cei trei actori o lumină ce sporea paloarea personajelor, completând scena cu grandoarea unei așteptări încordate. O linie albă țâșni pe monitor refuzând orice unduire. Măinile febrile ale doctorului frământau trupul în timp ce asistenta își depăna propriul rol. O injecție cu procainamidă și aparatul cu electroșocuri completează decorul, iar ea, actrița, aflată la prima sa distribuție, aștepta replica junelui prim. Primadona va trebui salvată cu orice preț, înainte ca spectacolul să devină supărător de lung. Trupul Crinei se adâncea sub apăsarea palmelor, după care tresălta la fiecare doză de aer pompată de gura lui Gabriel. O ușoară tresărire a liniei albe spulberă uniformitatea fondului verzui al ecranului. Două lacrimi apărură în colțul ochilor și coborâră peste obrajii stacojii îndepărtând umbra morții. Reflectorul prinse viață aruncând peste chipurile celor doi un joc dezlănat de reflexii albe.

— Fibrilație supraventriculară cu degradare hemodinamică critică! 100 mg de procainamidă!

Ascultător, acul pătrunse vena și lichidul alb se strecură cu viteză printre globulele leneșe. Abia terminată injecția și o nouă replică animă scena.

— Încarcă!

Frumoasa actriță oferi junelui prim recuzita necesară următoarei scene. Măinile stăteau atârinate deasupra pieptului primadonei care încă refuza să participe activ la spectacol.

Dunga albă continua să danseze necontrolat pe ecranul verzui rătăcind în jurul stării de echilibru cu care debutase spectacolul. Cu ochii țintă la acele aparatului, Iulia își dresе glasul pentru o ultimă replică:

— 120!

Mâinile se apropiară de corpul aproape inert. În momentul următor trupul se scutură într-un spasm scurt. Ochii doctorului urmăreau cifrele ce refuzau să se încadreze în scenariul de viață prescris de creator.

— Încarcă!

Un nou moment de liniște care cerea un bis.

— 120!

Electrozii se apropiară amenințatori de pieptul dezvelit cuprinzând inima ca într-un clește de foc. Primadona tresări din nou în timp ce broboane de sudoare trădau intensitatea cu care junele prim lupta să o scoată din ghearele pierzaniei. Un moment de liniște și scena finală puse capăt tragediei.

— Ritm sinusal! Puls 65.

Corpul Crinei se adună într-un reflex întârziat, iar din ochii întredeschiși se născu un șiroi de lacrimi ce-i invadă obraji de acum cuprinși de o vagă culoare.

— Abia acum plânge. Poate sufletul ei plânge nemoartea! Un somnifer injectabil și monitorizare EKG 24 de ore.

Iulia trase perdeaua din dreptul patului pe care tanti Crina își trăia poate cel mai liniștit somn din ultimii zece ani. Se întoarse. Pe fața lui Gabriel încă șiroiau broboane de sudoare. Într-un gest reflex, se apropie de bărbat și, tandru, cu dosul palmei, îi îndepărtă șuvițele de păr lipite pe frunte. Abia când sâni, arcuiți de răsuflarea accelerată care o cuprinsese încă din debutul spectacolului nedorit, atinse pieptul acestuia își aduse aminte de nuditatea sa. Prea târziu. Mâinile lui se strecurară pe sub brațele ei

cuprinzându-i umerii ca într-un ham. Trupul tensionat își pierdu rigiditatea, iar moliciunea formelor îi căuta pielea. Halatul lui se desfăcu lăsând pieptul primitiv să-i zdrobească sânii. De dincolo de perdelele aparatului torcea regulat, numărând una câte una bătăile inimii. Aici, pulsul se contorsiona să atingă valori ridicate ridiculizând normalitatea. Răsufălările deveniră spasmodice, dureroase. Lipsită de ultima picătură de voință, Iulia își lăsă trupul modelat de palmele lui flămânde. Măinile ei se strecurară în josul trupurilor înlăturând bariere convenționale. El îi prinse brațele și o sili să-și mângâie formele. Ochii lui, corpul lui, erau o oglindă în care își descoperea deslușit toate dorințele.

— Domnișoară, ai întârziat la antrenament. Iarășă băiatul ăla neisprăvit, nu-i așa?

Iulia roși până în adâncul inimii și se repezi pe teren cu racheta în mână. Intră în jocul de dublu fără nicio încălzire. Pe tot parcursul antrenamentului simți privirea apăsătoare a antrenorului. Raze fierbinți se așezau pe trupul ei. După joc, rămase să exerseze serviciul. Făcea acest lucru mereu. Antrenorul îi lăsase coșul de mingi și cheia de la încăperea de lemn unde, într-un separeu, se putea face un duș. Epuizată, aruncă hainele de pe ea și se lăsă gâdilată de apa caldă încălzită de soare într-un bazin montat pe acoperișul plat. Ochii sfredelitori cercetau în oglindă cele mai ascunse intimități ascuțindu-i dorințele. Mintea părea pierdută într-o altă lume din care trupul ei nu făcea parte. Încă o dată. Măcar o dată și mă voi opri. Măinile căutară cu înfrigurare plăcerea carnală. Pe teren, seniorii râdeau în timp ce-și etalau corpurile bronzate. Privirile ei străpunseră geamul într-o căutare înfrigurată și necontrolată. Putea fi oricine. Orice bărbat.

Gabriel îi lăsă mâinile libere. Privirile lor se întâlneau, dar buzele refuzau să se unească. Coborî palmele pe trupul lui în căutarea acelei bucați de viață, care era singura capabilă să elibereze din chingile raționalului ultima fărâmbă de rezistență din corpul ei.

Raportul de gardă era, ca de obicei, un prilej de risipire a gândurilor domestice cu care fiecare plecase din propria-i ogradă. Glume, apropouri, bancuri, înjurături. Într-o casă de nebuni, nimeni nu-și putea permite să trăiască normal.

— Domnule doctor, felicitări! Am auzit că ai înmormântat moartea unei nebune condamnând-o la viață.

— Și, undeva, un alt nebun răpune un nevinovat doar pentru că la noi nu s-a eliberat un pat.

Gabriel nu răspunse. Se apropie de geam privind ninsoarea liniștită care împresura turnul roșu într-un val de mister atemporal.

— Nu acum. Nu poți muri încă.

Peste vacarmul ombilical din sală, se făcu auzită o voce de femeie. Ca prin farmec, doctorii își stăpâniră pornirile și se întoarseră spre medicul șef care tocmai intrase în sală. Din spatele ei răsări calmă, ca de obicei, și asistenta șefă. Doctorița Zamfirescu, o femeie trecută de 50 de ani, era departe de a fi iubită de medicii care se aciuiseră mai mult din interese conjuncturale la acest spital, decât dintr-o pasiune profesională. Altfel spus, nu au găsit ceva mai bun. Prima privire a doctoriței se fixă asupra lui Gabriel. Cu doar câteva zile mai devreme îl primise în biroul ei cu multă rezervă. Studiase dosarul doctorului și nu putea înțelege ce caută un medic tânăr, cu o pregătire de invidiat, în acest spital, când sigur putea alege un post într-un oraș. Cu dosarul deschis în fața sa, îl rugase să se așeze. Simțise stânjeneala tânărului copleșit

parcă de ceea ce i se întâmplă. Se baza mereu pe prima impresie. Și impresia ei era că are în față un om care acționează dintr-un impuls ce depășește limitele raționalului. Acest om nu știa ce face. La rândul lui, tânărul doctor încerca să-i deslușească gândurile, dar nu îndrăznea să o privească în ochi. Ținea pleoapele aplecate, împiedicând privirea să iscodească, dar oprind și ochii întrebători ai doctoriței să-i citească cele mai ascunse gânduri. Iar gândurile nu erau doar ale lui. Trăirile sale lăuntrice erau purtate de două ființe ce sălășluiau într-un singur trup ca pavăză. Doar ochii puteau fi oglinda omului pe care se străduia să-l țină prizonier într-o celulă invizibilă lumii.

— De unde sunteți, doctore?

— Este un sat mic. Nu aveți cum să-l știți.

— Să vedem. Dacă nu îl știu, poate îmi veți vorbi despre el. Despre oamenii printre care ați copilărit.

Gabriel își împreună mâinile ascunse sub birou și, cu glas măsurat, înfășură așteptarea care se instaurase pentru câteva clipe între cei doi, cu o ploaie de cuvinte desprinse parcă dintr-o carte.

— Dincolo de Mureș, se întinde o câmpie cu pământ negru și oameni acoperiți de sudoare. După o jumătate de zi de mers la pas, pământul se umflă în coline pline de vii. La îngemănarea dintre câmpie și dealuri omul a croit așezări pline de viață.

Doctorița, surprinsă de acest mod neașteptat în care Gabriel înțelesese să-i răstălmăcească cuvintele, ridică o mână ca pentru a-l opri, în timp ce din ochi părea să spună: *Tinere nu încerca să-ți bați joc de mine!*. Dar ceva o opri să-și ducă la bun sfârșit intenția. Simțea că vorbele lui țin loc de privire și ce nu putea citi în ochi, putea înțelege din cuvinte. Îl lăsa să termine. De fapt nici nu mai

era conștientă că îl asculta. Nu avea prea mult timp și cel mai important lucru pentru ea era să se lămurească asupra intențiilor legate măcar de viitorul apropiat. Un doctor care ceruse să locuiască în incinta spitalului era mană cerească pentru întreaga echipă de medici. Dar cât va putea sau va dori oare acest tânăr, sigur plămădit în tumultul vieții din București, să reziste într-un loc singuratic, în plină iarnă, înconjurat de nebuni?

— O să fiu sinceră. Facem un pariu. Dacă rămâneți să locuiți și să profesați aici cel puțin un an, eu sunt gata să recunosc, în fața tuturor, că nu mă pricep la oameni. Dar dacă plecați mai devreme, dumneavoastră ce puneți la bătaie?

Oarecum nedumerit, Gabriel se lăsă pe spatele fotoliului și, privind-o pentru prima oară pe doctoriță în ochi, răspunse fără să stea prea mult pe gânduri:

— Nimic.

Iar acum, după doar două zile, iată-l în fața ei, eroul salvator. Îl rugă să dea raportul. Spre surprinderea tuturor, Gabriel se mărgini să ofere doar aspecte generale, strict medicale, omițând să pomenească numele asistentei. Doar că unul dintre confrăți îl întrerupse și dori să afle și acest amănunt.

— Care dintre asistente ți-a fost alături?

Gabriel evită să rostească un nume, deși acum știa precis cu cine împărțise emoțiile luptei cu moartea și plăcerea carnală.

— Nu am reținut numele. Încă nu cunosc personalul medical. Nu vă știu nici pe dumneavoastră. Îmi pare rău.

Doctorul, un bărbat la vreo 45 de ani, insistă.

— Cea tânără sau cealaltă?

— Cea tânără.

În sală se simți o oarecare tensiune. De undeva din spate, aproape imperceptibil, o umbră de voce, care sigur nu ajunse și la urechile doctorei Zamfirescu, completă:

— Norocul prostului! Cu cea mai râvnită asistentă!

Doctorii ieșiră din sală. Grupurile se înșiruiră pe potecile înguste, săpate în stratul de zăpadă. Un soare palid își rezema razele șubrede peste albul imaculat din curtea liniștită. O adiere ușoară de vânt traversa valea Oltului semănând răzleț fulgi de zăpadă care prindeau reflexe scurte în lumina orbitoare reflectată de pojghița înghețată. Oamenii își fereau privirile deschizând ochii doar atât cât să nu rătăcească cărarea. Comentariile nu încetau să curgă din gura medicilor. Astfel de evenimente făceau deliciul doctorilor. Încet, încet, curtea se goli și totul reintră într-un alt scenariu, un scenariu obișnuit, scris pentru o zi plictisitoare de muncă, mereu mult prea lungă.

Gabriel rămase în sală privind prin geam turnul roșu. Mintea lui pătrundea dincolo de zidurile groase. Prin urechile sale pătrundea un fluviu de voci din care încerca să deslușească propriul glas. Sunete amestecate curgeau în fața lui, auzul fiindu-i oglinda prin care se strecura în tărâmul dominat de o altă minte ce sălășluia în același trup.

Un ecou puse stăpânire pe undele sonore.

— Gaaaabriiiieeel! Gaaabriiiieel! Gaabriieel!

Din depărtări se-ntorceau chemările aruncate de micul Gabriel în clisura dintre dealuri. Nu înțelegea de ce sunt tot mai slabe și de ce se pierd. Cel mai mult îi plăcea să strige lumii că el, Gabriel, copilul pierdut într-un sat neștiut de nimeni, există.

— Sunt aici! Sunt aici! Sunt aici!

Iar lumea îi răspundea, luându-l în răspăr, imitându-l.

— Suuunt aaaaiici! Suuunt aaiici!

Ecourile propriilor vorbe îi răscoliseră mintea și deveniseră stăpânul trupului. Noul stăpân al trupului. Din ecouri a început să curgă noua sa viață. Acolo unde dealurile se împerecheau în linia văii călăuzitoare de voci.

O tuse ușoară se strecură printre gândurile răscolite de amintiri. Umbra care stăpânea mintea lui Gabriel se furișă discret spre vidul abisal, iar fața se destinse lăsând lumina interioară, caldă, a sufletului să-i inunde privirea. Asistenta șefă, Doamna, stătea înfipțită în mijlocul camerei. Privirea ei sfredelitoare nu prevestea nimic bun.

— Doctore, pe mine nu mă păcălești! Dacă o faci pe Iulia să sufere, îți fierb ouăle!

Gabriel aplecă ochii și se prefăcu că nu a auzit-o.

— De ce pacienta din micul salon este izolată?

— Nu este izolată, doar că singurătatea ei este un fel de tratament. Nebunii adevărați caută societatea oamenilor. Când ești singur, nebunia nu are haz.

Lăsând deoparte începutul nefiresc al acestei conversații, cei doi se așezară, apăsăți doar de problema acelei paciente izolate într-o încăpere dărăpănată, departe de statutul firesc al unui salon de spital. Dar fusese singura disponibilă.

— A fost găsită la ușa spitalului în urmă cu câteva luni. Era speriată, iar brațele ei erau doar o rană.

— De aici, pansamentul?

— Continua să-și adâncească rănilile. Se automutila.

— Și domnișoara Iulia are o mână pansată.

— Se pare că este vorba de o cicatrice inestetică.

— A fost consultată și dusă în salon. S-a ascuns sub pat țipând ca din gură de șarpe.

— Violată?

— Nu știm. A fugit și s-a ascuns în debara. Am urmat-o doar eu ca să-i vorbesc. Era deja un alt om. Un

Lazaret – suflete rătăcite

om absolut normal. Când au intrat doi doctori, crizele au reînceput subit.

— Vreau să o văd!

— Aveți grijă, din senin pacienta o poate lua razna. Medicii o ocolesc.

— Merg chiar acum.

— Doctore! Uneori dispare pur și simplu. Cu zilele.

Gabriel se apropie de debara. Cu sufletul la gură, intră pentru a doua oară în această cameră pe jumătate dărămată. Debaraua era goală. Pe masă, un caiet lăsat deschis de ceva vreme era mărturie a unei activități febrile. Un scris îngrijit, pe alocuri spații setoase în căutarea de cuvinte care să completeze un puzzle greu de descifrat.

4. Rescrierea timpului

Se așază pe patul jos din micul salon, direct peste cuvertură. O pernă suficient de groasă îi cuprinse capul ca o menghină mătăsoasă. Luă de pe masă acea carte care i-a aprins imaginația la prima sa vizită în acest salon improvizat. O deschise la întâmplare, dar mintea lui se substitui textului. Este oare dragostea embrionul nevoilor sexuale? Sau poate sexualitatea este înscrisă în natura umană ca o necesitate care nu are nimic de a face cu iubirea. Iubirea în religie este unică și înălțătoare, pe când actul sexual nu este condiționat decât de voință. Și de putere. Emile este hărăzit cu puterea propriei sexualități în timp ce Sophie a fost născută și educată pentru a-și oferi necondiționat sexualitatea celui puternic. Dar femeia ca și bărbatul sunt egali în ceea ce privește iubirea de sine, cea mai intimă nebulie de care omul poate suferi. Omul a ajuns o balanță nestatornică între dorință și iubire. În sexualitatea lui se regăsesc în egală măsură trăirile trupești și cele sufletești, adică natura, educația și religia. Dacă în echilibrul sexual al omului intervine o anomalie, cine va suferi mai mult? Natura sa sau sufletul său? Nu am ajuns oare să ne clădim percepțiile morale pe ipoteze aparent corecte dar asamblate greșit? Dacă orice postulat este adevărat prin el însuși, un lanț de postulate are oare valoare de adevăr? Infirmitatea unui element duce la infirmitatea setului de elemente?

Oboseala întrerupse șirul întortocheat al gândurilor și somnul puse stăpânire deplină pe trupul său. Se trezi în plină forfotă. Privi în jur. Cu excepția caietului care

dispăruse, toate erau la locul lor. Ieși în curte și percepu o oarecare agitație în fața camerei de gardă. Deja știa că acolo se întâmplase ceva ce îl privește direct. Ceva la care se așteptase încă din timpul nopții. Intră în rezervă. Tanti Crina era cu ochii larg deschiși, trupul imobil. Părea speriată. Ochii ei alergau cu înfrigurare de la un medic la altul. Ce putea să o facă atât de încordată, decât sentimentele scurte aruncate cu dărnicie de vorbele acestora. Un medic îi testa reflexele. Concluziile erau clare, dureroase. Paralizie dreaptă a corpului.

— La ce bun!

— O să-și plângă zilele!

— Mai bine o lăsa să se ducă!

Gabriel se apropie de pat. La vederea lui, tanti Crina se strânse în propriul trup încercând parcă să se ferească de privirea sa iscoditoare.

— Doctore, trebuia să știi că resuscitarea nu se poate face oricum. Creierul ei era iremediabil afectat. Ai salvat o legumă.

— Chiar înainte de stopul cardiac, mai enunța judecăți, replică Gabriel. Resuscitarea a început în marja de timp admisă.

Din spate, un medic bine camuflat de colegi, adăugă ironic:

— Și ce judecată de mare valoare, mă rog, a enunțat nebuna?

— Greu de crezut că ați putea înțelege.

Un murmur dezaprobată sancționează pe loc răspunsul lui Gabriel.

— Vreau să fie mutată în salonul-debara.

— Nu cred că stagiarii au drept de decizie. Tanti Crina este și va rămâne în salonul meu.

— Scuze, dar este posibil ca celelalte bolnave să profite de infirmitatea ei. Nu va fi în siguranță.

Când medicul de salon se pregăti să-l contreze din nou pe Gabriel, o voce tranșă subiectul.

— Tanti Crina va fi mutată alături de Iulia!

Gabriel se întoarse mirat spre medicul șef.

— Doamna doctor, de Iulia?

— Da. Așa se numește pacienta din ceea ce numiți voi salonul-debara.

Gabriel rămase alături de tanti Crina până când somnul puse stăpânire pe trupul bolnavei. În tot acest timp, la fiecare sunet ce se strecura de afară, trupul său sălta de speranță. Va veni oare Iulia, pacienta din salon? Când liniștea era deplină, cu ochii ațintiți asupra trupului inert al Crinei, încerca să rememoreze tot ce a citit despre hipotermie.

Într-un târziu, părăsi salonul-debara și se îndreptă spre micul lui studio încă stăpânit de gânduri și îndoieli. Intrarea în cameră se făcea de pe un coridor slab luminat. Nu se gândise să încuie ușa camerei. De fapt nici nu se uitase să vadă dacă exista o cheie în broască. Butonul se ridică cu zgomot, dar lumina se lăsă așteptată. Gabriel repetă operația, dar tot fără succes. Intrase complet în cameră și simțurile lui îi spuneau că nu este singur, iar următoarele clipe confirmară.

— Morții nu plâng, lăcrimează.

— Iulia?

— Vino!

— Ce este cu lumina?

— Am desfăcut becul. Măine îl vei pune la loc.

— De ce, Iulia? Ce ai de ascuns?

— Dar tu, Gabriel?

Gabriel se întinse în pat alături de Iulia. Îi intuia trupul dar între ei nu se produse nicio atingere. Se întreba dacă ea chiar este acolo. Era suficient doar să întindă mâna. Se și pregăti să o facă, dar ceva îl făcu să se oprească. Rămase întins pe pat, cuprins de o mare îndoială. Este Iulia acolo, sau vorbește cu propria minte care oscila între ființa sa și ființa Iuliei. Dar lumina? Becul nu se mai aprindea. Poate s-a ars.

— Știi că tanti Crina a rămas paralizată?

— Da. Știu.

— Poate am greșit. Am învățat să ocrotesc viața, dar poți învăța să lași un om să moară?

— Gabriel, ai putea iubi un nebun?

— Dacă este femeie, poate. Dar crezi că este nevoie să iubim? De ce, Iulia? De ce m-ai acceptat?

— Ai văzut vreodată o jucărie care să nu asculte de mâinile unui copil?

Zorii se revărsară peste curtea spitalului. Gabriel se trezi scăldat de transpirație, tremurând. Alături de el nu era nimeni. Se repezi spre întrerupător cu ochii ațintiți asupra becului. Lumina se aprinse făcându-l să-și ferească ochii. Închise întrerupătorul și-l privi din nou.

Pe bec era o urmă proaspătă de sânge. La raportul de gardă era din nou agitație. Asistenta râvnită de toți medicii, Iulia, părăsise spitalul. Unii spuneau că a plecat pur și simplu, alții susțineau că și-ar fi anunțat totuși demisia, sau, optimiștii, că și-ar fi luat doar concediu.

— Tu când pleci, doctore? îl luă de sus un medic pe Gabriel.

Gabriel nu răspunse. Simțea că întâlnirea lui cu Iulia nu ar fi trebuit să aibă loc. Sau nu încă. Între oameni se nasc și mor legături în momente dintre cele mai bizare. Ființa lui era prea obsedată de găsirea trecutului pentru a

putea rezona la prezent. Trecerea timpului, ireversibilă pentru ființe și lucruri deopotrivă, găsea în mintea lui bucle de întoarcere atât de reale încât ar fi putut să înlăture din trăirile sale experiențe trecute, nefolositoare. Doar că avea nevoie de un reper solid în jurul căruia să-și ancoreze existența.

— Acum știi!

— Ce știi doctore? Deja știi când pleci?

De fapt vorbele sale nu se cereau răsfărânte în mințile lipsite de zvâcnirile de lumină care lui îi străfulgerau creierul activând striatiuni nedeslușite vreodată.

Se îndreptă cu pași hotărâți spre turnul roșu uitând să-și ia paltonul peste halatul alb ce îi lăsa pieptul descoperit. Pe la mijlocul drumului pielea începuse să se răzvrătească sub asaltul rafalelor de vânt neiertătoare. Dar nu mai exista cale de întoarcere căci flash-urile se cereau ancorate în zidurile purtătoare de vieți trecute. Ajuns lângă zid, se adăposti câteva clipe într-o nișă săpată de urgia naturii. Închise ochii și se lăsă pradă liniștii lăuntrice care se bucura să-i invadeze trupul. O întreagă clipă rămase suspendată în golul de trăire pe care mintea și-l asumase, fulgii de zăpadă atârnavă încremeniți între ramurile copacilor și pământ, iar vuietul vântului era complet pierdut ascultării. Întreg peisajul aștepta pe luciul oglinzii ce îi invadase retina un semn al reîntoarcerii în timpul pe care mintea lui dorea să-l remodeleze. Peste luciul oglinzii se derulau frânturi de scene ordonat etichetate pe linia temporară. Una câte una se topiră, lăsând găuri negre în subconștient. Golit de întâmplări, corpul lui Gabriel parcă se împutina lăsând halatul să atârne precum un drapel pierdut pe câmpul de luptă. În nișa eliberată de prezența trupului, vântul se năpusti cu și mai multă vigoare, vrând parcă să alunge spiritele ascunse în ridurile zidului. Încet,

încet, urmele dispărură sub albul zăpezii, turnul roșu recăpătând rolul de martor nesemnificativ al vieții zbuciumate ce-și zdrobea cursul de pereții saloanelor, lăsând doar din când în când ca frânturi de nebunie să pătrundă pe aleile tăiate prin potopul de zăpadă.

În salonul-debara o tânără era aplecată peste un caiet pe care așternea rânduri nesfârșite de cuvinte. Când ajungea la capătul foii lua o gumă și, după un algoritm doar de ea cunoscut, ștergea din scris lăsând goluri care făceau textul o lectură de neînțeles. La un moment dat tresări și își încordă trupul într-o stare vizibilă de ascultare. Se apropie de fereastră. Prin perdeaua deasă de fulgi care se presărau peste curtea părăsită încerca să străpungă cu privirea spațiul până la turn. După câteva clipe părăsi fereastra și se topi dispărând într-un colț al debaralei. Din patul alăturat doi ochi îi urmăreau toate mișcările. Abia dispărută, tanti Crina se ridică din pat și se apropie la rândul ei de geam. Se îmbrăcă la repezeală și deschise ușa spre curte alergând spre turn. Pe alee o asistentă încercă să o oprească.

— Doctorul! Doctorul moare! țipă tanti Crina și se desprinsese cu furie din brațele ei continuând să fugă.

Pe cărare apărură un doctor atras de zarva care se crease.

— Ce s-a întâmplat? o interogă el pe asistenta care încerca să scape din mormanul de zăpadă în care fusese împinsă.

— Tanti Crina! Doctorul!

Îi era dificil să hotărască căruia dintre evenimente să îi dea prioritate. Se mulțumi să arate cu mâna spre turnul roșu.

— Acolo! Tanti Crina! Moare!

Doctorul se întoarce înspre direcția indicată de asistentă.

— Un doctor moare!

Ocoliră turnul roșu și o găsiră pe tanti Crina rezemată de zid cu un halat alb în mână.

— Să nu mă trimiteți acasă! strigă ea foarte deslușit, apoi cu vocea stinsă și privirea pierdută în albul zilei reintră în pielea propriului personaj.

— Nu pune mâna! Nu pune mâna!

Candelabrul se lăfăia sub tavanul arcuit, fumul lumânărilor ridicându-se printre pânzele de păianjen atârinate de lanțurile masive. Dacă ar fi întins mâna ar fi putut ușor să rupă vraja acestei scene redescoperind cerul liber din care curgeau valuri de fulgi. Se mulțumi doar să ridice puțin capul pentru a schimba unghiul și a-și elibera câmpul vizual de sub conul de lumină. Simțurile se redeșteptară, prima reacție a corpului îi transmise atingerea călduroasă a unei haine grele. Ar fi trebuit să-i fie frig, dar de undeva un foc viu radia o căldură moleșitoare. Reuși să se ridice și în locul candelabrului se iviră pereții de piatră. Mai mult, constată că era întins pe un divan roșiatic, iar peste cămașă purta o haină veche de blană. Încăperea era simplu mobilată cu scaune masive de lemn în jurul unei mese lungi, pe alocuri crăpată. Se ridică de pe divan și se apropie de foc. Fumul se strecura printr-o gaură laterală condusă de un curent puternic de aer, flăcările lăsând în încăpere doar senzația plăcută de căldură. Pe un jilț aflat într-un ungher ascuns privirii era așezată o ființă care părea să-l fixeze cu privirea. Luă o lumânare și se apropie. Ființa ascunsă sub o mantie neagră părea să ignore lumina care se apropia și alunga conul de întuneric care o proteja vederii sale. Nicio mișcare nu trăda neliniște sau neîncredere. Gabriel se opri la doi pași în fața jilțului și

depărtă lumânarea spre lateral lăsând lumina să asigure o vizibilitate uniformă privirii sale. Capul femeii, era sigur o femeie, era acoperit de gluga peleriniei, lumina desenând o umbră în dreptul întregii fețe. Nicio mișcare a peleriniei nu trăda vreo reacție a trupului. Gabriel se retrase spre divan continuând să ținuiască cu privirea arătarea ascunsă în fața sa. Simțea, spera să fie în turnul roșu. Trecură câteva momente bune de așteptare, fără ca cei doi să-și vorbească.

— Cine ești?

— Pot să-ți spun cine am fost, poate și cine voi fi, dar nu cine sunt.

— Eu sunt doctorul Gabriel.

— Nu între acești pereți.

— Repet, numele meu este Gabriel.

— Mergi pe lângă perete spre stânga ta. Vei găsi o ușă.

Deschide-o!

Gabriel se îndreptă spre stânga sa pipăind zidul cu mâna. După câțiva pași simți tocul masiv al unei uși. Coborî mâna și găsi fără greutate balamaua. O mișcare scurtă și aerul proaspăt îi izbi fața. Involuntar, închise ochii așteptându-se ca viforul să-i arunce zăpada în față. Nu simți nimic. Se lipi cu spatele de ușă. La urechi îi ajunse clipocitul liniștit al apei. Deschise ochii. În orice direcție puteai zări oglinda unei ape care curgea liniștită pe lângă picioarele sale. În afara ușii nu aveai nicio bucată de pământ pentru a trece pragul înalt de piatră. Se întoarse speriat în încăpere. Luă în mână o altă lumânare. Pe jilțul din fața sa, mantia stătea la fel de nemișcată. Se apropie din nou, hotărât să descopere identitatea misterioasei femei.

— Nu face asta! O să regreti!

— Vreau adevărul.

— Care adevăr? Adevărul pornește din om. Îl găsești doar în sinele tău. Cum pot ști eu adevărul tău?

— Adevărul ar trebui să fie simplu.

— Doar natura se destăinuie în adevăruri simple. Omul, niciodată.

— Spune-mi adevărul așa cum este în sinele tău.

— În sinele meu adevărul este o pradă de război între dorință și putință. Dar tu cauți adevărul tău.

— Prezentul și viitorul nu mă interesează. Vreau adevărul despre trecut. Trecutul original, așa cum l-a trăit prima preființă care mi-a purtat sufletul.

— Și crezi că vei găsi în memoria acestor pietre o conștiință atât de îndepărtată în matca timpului?

— Sper să o găsesc mai degrabă în întâmplări, iar aceste pietre îmi sunt izvor de timp.

— Întâmplări dintr-un ospiciu de nebuni.

— Nebunii sunt iubiți de Dumnezeu căci păcătuiesc cu întreaga lor ființă și nu cerșesc iertare. Trăind iadul pe pământ ar trebui ca raiul să le fie răsplată.

Gabriel întinse mâna spre glugă și o ridică. Un praf alb se strecură dinspre fața încă aflată în obscuritate orbindu-l. Îl cuprinse o stare de somnolență căreia nu i se putea împotrivi în timp ce un punct luminos îl atrăgea ca un magnet. Mai simți cum trupul i se afundă în zăpada moale. Când deschise ochii, deasupra sa rânjea tanti Crina care, țopăind, începu să strige:

— S-a trezit doctorul!

Alături, doctorița Zamfirescu râsuflă ușurată și i se adresă pe un ton nu prea prietenos.

— Ești o pacoste, doctore. Cu prima ocazie o să-ți fac vânt de aici.

În spatele doctoriței Zamfirescu, Iulia pregătea o seringă fără ca măcar să-l privească, iar tanti Crina nu

părea a fi deloc paralizată. Închise ochii și așteptă înțepătura. Acum putea crede. A rescris timpul, iar pașii lui vor putea urma calea din oglindă. Închise din nou ochii și adormi. Secvențe stranii nu conteneau să-i asalteze visurile. Tot ce trăise cu puțin timp în urmă, întâlnirea cu acea necunoscută se va transforma din realitate în vis.

5. Nebunele din Lazaret

O umbră se strecură prin tunelul umed de piatră aflat într-o beznă aproape desăvârșită. Dacă gândurile ar putea fi auzite atunci întunericul ar fi fost străpuns de un glas cristalin care pe măsură ce picioarele înaintau număra cu grijă pașii. Era un drum neted, fără obstacole, care cobora pe sub valea Oltului. După 40 de pași, femeia se opri și o sclipire se furișă în întuneric, apoi flacăra unei lămpi reuși să alunge negura cale de un metru înaintea ei. O luă pe un alt braț al tunelului și ieși chiar lângă turn. Un bărbat în uniformă austriacă era căzut jos, inconștient. Îl înveli în haina de blană pe care o purta mereu când se furișa în tunelul părăsit, apoi îl trase spre o ușă ascunsă de crengile înghețate care acopereau zidul exterior al curții. Simți că trupul lui era ceva mai ușor, semn că începuse să-și revină și se sprijinea ușor pe propriile picioare. Doar că starea de somnolență și de apatie indusă de frig îi cuprinsese deja simțurile și nu era deloc conștient de ceea ce i se întâmpla. Așteptă o clipă ca el să-și mai revină, după care înaintă prin întuneric urmând o pantă ce urca ușor. Bărbatul se lăsa condus, pașii lui se târau fără a semăna vreo amintire în subconștientul adormit. Ajunși într-o cameră mai largă din care puteai auzi clipocitul râului curgând pe toate părțile, îl întinse pe un divan vechi, apoi aprinse câteva lumânări în candelabru și înteți focul ce mai păstrase jarul de la ultima ei vizită în ascunzătoare. Se așeză pe jilțul domnesc ascunzându-și trupul și chipul într-o pelerină neagră și așteptă ca omul să se trezească complet din

amorteala generată de frigul care îl cuprinsese. Pe brațul drept sângele se întărise în jurul unui vârf rupt dintr-o sabie turcească adânc înfipt în mână. Primele gemete își făcură apariția în cameră anunțând revenirea la viață a soldatului. Ea se apropie și îi întinse o cană îmbiindu-l să bea. Când încercă să se ridice o durere ascuțită îi cuprinse întreg trupul, iar sângele își relua curgerea prin rana deschisă. Luă cana și bău cu sete. O senzație de ardere îi cuprinse de îndată gâtul, dar lichidul era deja înghițit, iar mâna insista să mai ia o înghițitură. Ochii îi erau împăienjeniți de durere și cu toată strădania nu reuși să deslușească umbra din care doi ochi îl fixau. Problema lui era dacă căzuse în mâna turcilor sau era printre ai lui. Umbra din fața sa continua doar să-l îmbie să bea fără a scoate o vorbă. Mai luă o înghițitură, cutremurându-se din toată ființa. Mâna îl sili să se întindă din nou. Atunci își dădu seama că în fața lui era o femeie și cugetul său se mai iniști. De orice neam ar fi, nu o să-i vrea răul. Îl cuprinse din nou toropeala și totul dispăru în întuneric. Crâmpie de lumină treceau fugare prin fața ochilor ducându-i în minte bucăți de cer, pete de culoare semănate pe un câmp roditor întins la picioarele lui, zâmbete și strigăte fără noimă care îl încurajau de parcă ar fi trebuit să înfăptuiască ceva, iar el nu înțelegea ce anume. Vorbele îi ajungeau sfredelitor în urechi doar atât cât să le simtă prezența și să realizeze că graiul era străin de înțelegerea sa. Apoi întunericul absolut se instaură din nou, alături de o liniște deplină. Își încordă toate simțurile, doar, doar, va reuși să răzbească dincolo de cortina tăcerii. Nimic însă nu tulbura mintea sa. Când renunță să-și mai inspecteze simțurile, un urlet de durere se înșurubă cu dărnicie în trupul lui zguduindu-i toate încheieturile. Părea că corpul se eliberase dintr-o capcană a morții cu prețul unei dureri

nemaitrăite. Întunericul și liniștea se instaurară din nou, iar somnul deveni atotstăpânitor furându-i și ultima fărâmbă de împotrivire. Ne abandonăm somnului conștienți că nu mai putem să ne apărăm nici măcar de noi înșine. Fantasmele minții ne sunt tovarăși de drum, iar calea trăirii ne este spionată la tot pasul de vietățile unei lumi de care ne separăm voluntar. Somnul este un abandon al trupului în fața minții, iar trezirea ne este mereu hărăzită ca o mântuire de noi înșine. Ne regăsim corpul cu o veșnică plăcere, bucuroși de reîntâlnirea cu viața. Avem doar câteva clipe de mulțumire, după care nu ne mai rămâne decât să ne inspectăm integritatea trupului. Cam la fel se simțea și el acum când ochii și mintea erau în stare să inspecteze și să prelucreze imaginile care se hotărâseră să fie în sfârșit fidele stării de nemișcare cu care au fost hărăzite să existe. Era o cameră înaltă, cu ferestre nu prea mari, ce dădeau spre pădure. În afară de patul pe care îl simțea primitor sub trupul său, alături de o masă înaltă stăteau în așteptare două scaune cu spătar, iar pe pereți atârnavă câteva țesături înrămate. Într-un colț, un dulap închis la culoare completa mobilierul. Dinspre capul patului, cu ochi sclipitori, larg deschiși, se strecură chipul unei femei acoperindu-i cu fața întreaga privire. Părea venită dintr-o altă lume datorită unui zâmbet inexpressiv, pietrificat, ce îi schimonosea fața. Câteva clipe de încrucișare, după care un potop de vorbe din care nu înțelegea nimic.

Se strădui să alunge arătarea care îi obtura privirea, dar simți că mâna îi era legată de pat. Încercă și cu cealaltă mână, dar tot fără rezultat. Un sentiment de teamă îl cuprinse când realizează că era ținut în pat și orice intenție de a se ridica era sortită eșecului. La zgomotele produse de femeie, ușa se deschise și o tânără se apropie de ei. Femeia

care continua să vorbească se retrase făcându-i loc. Privirile lor se întâlneau, o rugă liniștitoare se revărsa din ochii lui. Părea să spună:

— Dezleagă-mă! Nu vă fac niciun rău.

Dar vorbele care îi ieșiră din gură nu semănau deloc cu primele gânduri care îi cuprinseseră privirile câteva clipe mai devreme.

— Unde sunt? Ce-mi faceți?

Fata se dădu înapoi un pas și afișând un zâmbet nevinovat, ridică din umeri.

— Nu înțeleg.

Apoi se apropie de obrazul lui și chipul ei, până atunci liniștit, cuprins de un zâmbet larg, fermecător, se schimonosi aducând tot mai mult cu râșnetul împietrit al bătrânei. Cele două femei se prinseră ca într-un joc în jurul patului, ținându-și legănându-și trupurile. După câteva ture, cea tânără o cuprinse violent în brațe pe cealaltă, forțând-o să se oprească. Urmări câteva clipe de liniște întrerupte doar de zbaterea răsuflărilor celor două femei, după care un plâns nestăpânit invadă camera. Femeile se așezară pe scaune, tânăra o mai strânse în brațe pe tovarășa ei, după care reveni lângă pat. Tăcută, începu să dezlege curelele. Pe măsură ce le desfăcea le așeza pe masă, iar el putea să vadă că păreau special concepute pentru a lega pe cineva și că erau destul de uzate. Se ridică în șezut pe marginea patului. Ar fi vrut să profite și să iasă val vântej pe ușă dar rămase ținut locul rotindu-și privirea prin cameră, oprindu-se când asupra bătrânei, când asupra tinerei. Femeia parcă îi ghicise gândurile. Se îndreptă spre ușă și o deschise larg, după care se așeză în spatele scaunului pe care stătea bătrâna, cuprinzându-i umerii. Abia acum, văzându-le una în spatele celeilalte, își dădu seama că cele două erau mamă și fiică. Își privi mâna

bandajată, se ridică de pe pat și se îndreptă hotărât spre ușă. Când ajunsese în prag, se întoarse spre cele două femei și spuse în română:

— Mulțumesc!

Ușa dădea într-un hol micuț, nu foarte bine izolat de exterior, și simți cum frigul de afară îi redeșteaptă simțurile oarecum adormite de-a lungul timpului cât a zăcut în pat sau cine știe pe unde. Nu își amintea cum a ajuns aici. Ieși în curte, dar nu se îndreptă spre porțița abia sprijinită de un gard dărăpănat ci spre pădurea din spatele casei. Copacii fremătau ușor în lumina tot mai slabă a zilei. Zăpada se lăfăia pe crengile întrețesute formând parcă un leagăn, iar din spatele casei puteai distinge zgomotul unei ape iuți curgătoare. Erau arbori obișnuiți, amestecați printre brazi înalți, ale căror trunchiuri groase îți dădeau senzația de trăinicie și siguranță. Simți că din spatele lui se apropiau pașii ușori ai fetei. Așteptă încordat, fără să se întoarcă. Frigul care îi cuprinsese spatele se risipi sub căldura corpului cald care i se lipise de trup.

— Vino!

Se lăsa condus în casă. La lumina slabă din cameră o văzu pe mama fetei întinsă în pat. Era legată cu curelele care până nu demult îl ținuseră pe el prizonier. Fata îi întinse o haină de blană veche și îl chemă din nou îndreptându-se spre ușă.

— Vino!

La vederea hainei, frânturi de imagini îi reveniră în minte.

— Să fie oare posibil? Ea este femeia din spatele pelerinei?

Acum, ceea ce i se păruse până nu demult un vis începuse să capete conturul unei realități pe care încerca să

o retrăiască. Ar fi vrut să o întrebe, dar puținele cuvinte românești pe care le știa nu-i erau de mare ajutor. O urmă pe tânăra care înainta prin zăpadă cu foarte mare ușurință. În căderea serii i se părea că privește o scenă în care el nici nu exista. Era doar o femeie urmată ascultător de o umbră rătăcită de trup și minte. O umbră care s-a desprins de trecut și de amintiri, iar el, cu toată ființa sa, era pe cale să dea umbrei consistența realității. O realitate ancorată în zorii unei deveniri orfane de drumul întoarcerii.

Tânăra nu părea îngrijorată de amurgul ce cobora stăruitor peste zăpada albă care se întindea neatinsă până departe în câmp. Urma liziera pădurii dinspre care zgomote înfundate, născute în prag de noapte, puteau băga pe oricine în sperieți. Ea înainta fără măcar a arunca o privire spre tufișurile ce foșneau adeseori sub zbaterea nocturnă a unor vietăți. Mergeau de mai bine de o oră și gândul că urmau să se mai și întoarcă era tot mai greu de acceptat. Dar nu se gândea decât că la capătul drumului viața lui va regăsi vadul existențial în care fusese ancorată până nu demult. Doar femeia care îi era alături putea să-l întoarcă acolo unde spera ca mintea lui să regăsească lumea pe care acum o intuia ca pe o nălucă ascunsă de o perdeă groasă de fum. Apoi gândurile sale răscoliră alte gânduri care îi năpădiră mintea ca un ecou tremurător ce îi producea frică. O frică de întunericul care simțea că pune stăpânire pe ochii lui. Albul intens se amesteca cu un negru de nepătruns, dăre de obscuritate totală se instalară în fața sa. Urmă o alunecare fără de sfârșit în care el se pierdea de el. Un sâmbure de sentiment îl mai ținea legat de lume. Un sentiment de teamă. Teamă că nu se va regăsi vreodată. Apoi viața lui se transformă în nimic. Din nimic ai spune că nu există ieșire, dar dacă nimicul ar exista cu adevărat, atunci nu ar trebui să existe nici intrare în el.

Nimicul ar putea fi o stare pe care nu reușim să o identificăm cu un simțământ. De câte ori nu atârână ființa noastră într-o astfel de suspensie lipsită atât de semnele vieții cât și de eternitatea morții? Suntem suspendați în nimic, suntem sclavii unei trăiri fără ecou în sufletul nostru. Sunt cele mai adânci momente de îndoială pe care mai degrabă le tranzităm inconștienți spre capătul timpului, decât le trăim. Poate că asta este ceea ce simțim atunci. Că am ajuns la capătul timpului. Ne smulgem din dezordinea vieții și ne adunăm trupul și conștientul pentru a-l îngropa într-o singură clipă. O clipă care se rățește de timp lăsându-ne trupul atârnat în lumea obiectelor nefolositoare. Căci un trup fără simțământul apartenenței este mai puțin chiar decât un arbore. Nu crește, nu dă roade și nici nu așterne frumosul în jurul lui. Mai mult, el trebuie dăruit pământului sau focului pentru a i se pierde orice urmă. Ajuns la capăt de drum, simțea cum flăcările or să-i înghită trupul ștergând de pe fața pământului acea frântură de existență pe care cu greu și-o mai putea aminti. Asista la propria lui ardere. Căldura deveni de nesuportat și o rază de lumină se avântă în obscuritatea gândurilor sale, dar refuză cu încăpățănare să creadă că timpul lui s-a sfârșit. Sigur, doar sufletul s-a întors în tabără, printre oameni, cu intenția de a le arăta calea spre adevăr. Dar care este oare adevărul? Adevărul este în femeia care continua să se depărteze, fără a privi în urmă, abandonându-l focului, sau în limbuția hoardei de oameni care se holbau spre trupul său arzând, închinând pocale cu băutură înghițită cu atâta aviditate că de îndată scânteieri de nebunie le cuprindeau privirile.

— Pentru baronul Aaron von Pieler!

Cuvintele îi vâjâiau pe la urechi îndepărtând rafalele reci care asaltau copacii din curtea fortului. Deschise ochii

și se ridică în picioare. Cu pași șovăielnici se depărtă de focul ce mistuia lemne și patimi spre umbra ce abia se mai zărea dincolo de zidurile pe jumătate dărâmate. Se trezi alergând prin zăpadă. Striga din toate puterile dar nici un sunet nu reuși să spargă liniștea de gheață din jur. Doar ochii continuau să fixeze mogâldeța care se apropia de malul Oltului. Când credea că în sfârșit a ajuns-o, aceasta dispăru fără urmă. Deznădăjduit, se învârti scrutând împrejurimile, apoi se lăsă moale pe zăpadă. Din spatele lui, două brațe puternice îi scuturară trupul. Se întoarse. Alături de el era tânăra fată și un bărbat cu barbă a cărui privire nu era deloc prietenoasă.

— Pleacă! Du-te la oamenii tăi!

Cam asta putea înțelege din vorbele și gesturile bărbatului. Dar el rămase nemișcat căutând cu stăruință privirea fetei. Oare și ea vrea să plece? Retrăi acea clipă în care spatele lui îi simțise căldura trupului. Se ridică în picioare și se așează hotărât în fața fetei care privea absentă curgerea involburată a apelor. Îi cuprinse umerii și o sili să-l privească. Ochii ei erau reci, un rictus de zâmbet înghețat pe obraz ucidea orice urmă de tinerețe. Puteai citi doar suferință. Suferința viitorului care întuneca gândul unei posibile fericiri oferite de prezent.

— Fata asta este nebună. La fel ca maică-sa. Este oferită diavolului.

Dar el nu înțelegea nimic din spusele bărbatului. Îi mângâie fața cu stăruință până când rictusul adânc se topi într-un zâmbet larg ce înfrumuseță chipul.

Iulia închise caietul din care tocmai recitise despre întâmplările prin care baronul Aaron von Pieler ajunsese să se stabilească în Lazaret în urma luptei cu turcii chiar în aceste locuri, pe valea Oltului. De când se mutase în sat, casa aceasta sărăcăcioasă devenise un simbol al regăsirii

sale. La început freamătul codrului din spate o speriasă dându-i senzația că va fi înghițită de pădure. Se mutase toamna când culorile frunzelor te îmbiau să stai ore întregi sub ramurile liniștite ale pomilor. Mai apoi vântul se înăsprise, plimbările prin pădure dându-i fiori reci. Crengile trosneau amenințător, murmurul liniștitor al apei transformându-se într-un vuiet care îi copleșea ființa. Liniștea revenise odată cu prima zăpadă, zilele păreau desprinse din basm, dar nopțile făceau trupul să tremure la auzul atâtor zgomote prelungite de ecoul pădurii. Într-o astfel de noapte, cu somnul alungat de vocile pădurii, se hotărâse să tragă scrinul vechi de lângă perete. Casa era nelocuită, o închiriasse de la proprietarul ei, care stătea în Râmnicu Vâlcea și care o avea moștenire de la bunici. Acesta i-a mărturisit că nu a văzut-o de când era copil și că nu știe ce va găsi acolo, dar este liberă să arunce mobilele care nu-i trebuiau. Din toate piesele, doar în scrin nu reușise să umble, ușile lui fiind împreunate cu un lacăt mare, sigur foarte vechi. Depărtase scrinul din colțul în care își făcuse veacul, atât cât să poată să-și strecoare mâna. Sperase să găsească prin spate o spărtură sau o scândură care să poată fi desprinsă. Cu o cârpă înlăturase pânzele de păianjen și praful adunat în timp. La un moment dat, cârpa se înțepenise în ceva. Își strecurase mâna și găsisse în partea de sus un cui de care era agățată o cheie. O luase cu grija de a nu-i cădea și, plină de încredere, o introduse în lacăt. Cheia se potrivise dar încuietoarea nu voise să cedeze. Din sticla de ulei turnase câteva picături în lacăt după care îl zgâlțâise de câteva ori. Încă două încercări și în sfârșit reușise să rotească cheia. Cu o lovitură de ciocan lacătul s-a deschis complet. Așa a găsit caietul scris de baron. Citind și recitind caietul începuse să-și dorească să re trăiască viața acelei tinere,

care, întâmplare sau nu, se numea tot Iulia. Căsuța în care stătea devenise parte din ființa ei, iar nopțile de veghe generate de frică rămaseră doar o amintire. În caiet a găsit și secretul turnului roșu.

— Pufi, aici!

Pufi era câinele pe care pădurea i-l dăruise. Într-o seară se avântase dincolo de râu, lăsându-se furată de farmecul serii care arunca umbre lungi printre copacii desfrunziți. La început își impusese să urmeze o singură cărare, dar, mai apoi, atrasă de scene în care copacii zdrențuiți de vreme păreau personajele unei piese antice de teatru, începuse să schimbe cărările, pierzându-le socoteala. Se trezise că umbrele copacilor dispărură, semn că soarele se apropiase de apus. A fost suficient să facă o piruetă pentru ca toate cărările să arate la fel. Făcuse încrezătoare câțiva pași spre locul în care i se păruse că până nu de mult se întinseseră umbrele indicându-i apusul, dar îndoiala îi strecurase fiori reci pe spate. Se așezase neputincioasă pe buturuga unui pom și închisese ochii încercând să-și recâștige stăpânirea de sine. Apoi un foșnet al frunzelor aflate la picioarele ei o făcu să sară speriată în picioare. Un câine, nu prea arătos, se tolănise cu burta în sus chiar lângă ea privind-o cu blândețe. Se aplecă și mângâie câinele pe burtă. Hotărâse să-l urmeze în speranța că o va duce în sat. După o oră de mers, acesta o scosese chiar la casa ei, ca și când acolo ar fi trăit toată viața.

Câinele se apropie de picioarele ei și se răsturnă pe spate așteptând mângâierile tinerei fete. După consumarea gesturilor tandre, intrate în obișnuință, gesturi care îi apropiaseră atât de mult, Iulia îl lăsă în cameră și ieși afară închizându-se într-o cămară din curte. După o jumătate de oră, ușa se deschise și o tânără, altă tânără, își făcu apariția în curte. O ființă, de aceeași statură ca a Iuliei, se apropie

cu un mers legănat, nesigur, de casă. Părul era legat la spate sub o broboadă învechită de vreme, iar hainele păreau că aruncă asupra ei cel puțin încă zece ani de viață. Fața îi era palidă, încremenită etern într-un rictus ce disproporționa o încercare de zâmbet care de fapt nici nu mai putea fi recunoscut ca atare. Deschise zgomotos ușa camerei. Câinele se ridică și făcu câțiva pași spre ușă, dar se opri nedumerit. Își alungi trupul și un mârâit supărător se făcu ecoul stării de neliniște care îl cuprinsese. Apoi, mârâitul se transformă într-un lătrat care îndemna intrusa să se retragă în curte. Închise ușa în urma ei și mulțumită reveni la starea ei naturală, înlăturând și broboada de pe cap. Îl păcălise pe Pufi, deci deghizarea nu era rea. În caietul baronului era și portretul Iuliei pe care reușise cu succes să-l proiecteze pe propriul ei chip. Putea să-și pună în aplicare planul. Doar că ea va fi cea care va scrie povestea Iuliei, nebuna din Lazaret căsătorită cu un baron austriac. Iar rolul baronului va fi jucat de un doctor. La urma urmei, bărbații nu prea se deosebesc între ei când e vorba de femei. Apoi rememoră ziua când tiza sa, bolnava din salonul-debara, ajunsese în spital. Făcea acest lucru de parcă chiar ea fusese în pielea bolnavei. Se întâmplase cu doar o lună înainte de venirea lui Gabriel.

Atunci, în acea dimineață, o ploaie mărunță se strecura printre crengile arborilor ce străjuiau intrarea în ospiciu. Pe măsură ce zorii alungau întunericul, tabloul unei toamne umede se proiecta pe zidurile vechi îmbibate de urmele timpului. Numai în jurul porții se vedeau semnele unor reparații recente, făcute parcă anume ca să scoată mai mult în evidență paragina dimprejur. Boscheții din exterior se cocoțaseră pe ziduri aruncându-și amenințător crengile spre curtea interioară. Din loc în loc, mușcături adânci despicau linia care odinioară se întindea ca o cărare

între meterezele destul de înalte. Dinspre șoseaua care se furișa doar la câțiva metri de ziduri se revărsa huruitul motoarelor care se opinteau să atace panta ce începea chiar în dreptul porții. Un val de apă și noroi se năpustea atunci spre intrare producând un zgomot asemănător rafalelor unor gloanțe ce se ciocneau de un zid de oțel. Dinspre fereastra mică ce dădea spre șosea, un om arunca priviri mânioase spre camioanele care nu încetau să transforme albul zidului într-un cenușiu deprimant. Ghemuită, lipită de un stâlp al peretelui, o ființă ascunsă de o pelerină primea cu stoicism aceste valuri de murdărie care odată ajunse pe trupul ei se prelingeau peste nailonul negru îmbogățind balta în care încălțările scofălcite se scăldau. Din când în când, o umbră grăbită traversa șoseaua și se avânta spre poarta întredeschisă lăsând în urmă cuvinte de ocară la adresa vremii. Erau femei din sat angajate la ospiciu. Mai puțin nervoși, alți angajați coborau din mașini chiar lângă poartă, ferindu-și încălțările curate de bălți. Mașinile care îi lăsau la poartă fie se întorceau, fie își continuau drumul spre alte destinații în care oamenii își câștigau pâinea. Apoi, pe măsură ce timpul se scurgea, apăreau mașini care își îndreptau amenințător botul spre poarta închisă aruncând spre cabina portarului zgomotul nerăbdător al claxoanelor. În toate cazurile, puteai simți cu câtă grabă oamenii se străduiau să scape de colții umezelii care le sfărtecau parcă hainele înfigându-se adânc în carnea atât de iubitoare de căldură. Nimeni nu se sinchisea de mogâldeța condamnată să conviețuiască cu frigul dimineții într-o zi ploioasă ca aceasta, dar nici aceasta nu schițase vreun gest prin care să-și facă simțită prezența. Rezemată de perete, ușor încovoiată, părea o bucată desprinsă din zid ce sta gata să se prăvălească. Nu ar fi fost pentru prima oară când în fața ospiciului erau

abandonați bolnavi de către familii ce nu mai doreau sau nu mai puteau să-și îngrijească rudele cu minți rătăcite. De regulă erau lăsați fără niciun act, pentru a fi siguri că aceștia nu vor avea cale de întoarcere. Spre deosebire de aceștia, fata care aștepta resemnată la câțiva metri de poartă nu făcea niciun gest prin care să-și arate nebunia sau să atragă atenția, părând mai degrabă că se ascunde de oameni. O mașină opri chiar lângă poarta de intrare și, fără să se sinchisească de ploaia ce continua să biciuiască pământul, o femeie coborî rotindu-și privirea de jur împrejur. Dar ochii ei erau îndreptați spre coroanele arborilor încă bogate în frunze îngălbenite. Pentru asistenta șefă, fiecare zi de lucru începea cu câteva momente de relaxare petrecute în exterior, fie vară, fie iarnă. Simțea nevoia să-și încarce ființa cu aerul benefic al dimineții, iar seara, la plecare, obișnuia să meargă o bucată de vreme pe liziera pădurii spre sat, înainte de a se lăsa pradă grijilor care o așteptau în propriul cămin. Așa își încărca și descărca ființa, indiferent de starea vremii, luându-și din pădure puterea de a merge mai departe. Mogâldeța se dezlipi de zid atât cât zgomotul lipăitului prin apă să atragă atenția femeii. Privirile lor se întâlniră, fiecare transmițând spre celălalt propria-i trăire. Disperarea și mila, neputința și compasiunea, frica și curajul, deznădejdea și voința, toate se ciocneau deopotrivă de două suflete pe care soarta le-a aruncat pe drumuri atât de diferite, dar care se intersectau acum și aici. Se apropie de tânăra fată și încercă să-i ia mâna tremurândă între mâinile ei. Era un gest pe care îl încerca la primul contact cu orice bolnav. Prin cuprinderea mâinii în mâinile sale reușea mereu să producă o clipă de liniște și de siguranță de care un bolnav mintal are atâta nevoie. De fiecare dată simțea că mâinile ei împreunate astfel cuprind sufletul unui nou

născut. O amintire adâncă îi strecură, pentru a câta oară, lacrimi în ochi.

— Cum te cheamă?

Nu primi nici un răspuns.

— Ce s-a întâmplat? se auzi vocea portarului.

— Chemați un medic, vă rog.

Fata își retrase mâna dintre mâinile Doamnei și se ghemui din nou lângă zid. Asistenta șefă se depărtă făcându-i semn să o urmeze. Intrară pe poarta ospiciului, dar la vederea celor doi medici care se apropiau în fugă, începu să țipe din toate puterile.

— Nu! Nu vreau! Nu mai vreau!

Mâinile ei băteau aerul, în timp ce ochii alergau în orbite căutând cale de scăpare. O prinseră de brațe și atunci observară că tânăra avea ambele mâini bandajate. Trupul începu să-i tremure, saliva curgea necontrolat din gura întredeschisă care lăsa aerul să iasă șuierat din pieptul ce se zbătea nebunește să scape de o apăsare statornicită în mintea ei. Se smuci și o luă la fugă prin curte sub privirile amuzate ale pacienților care se înghesuiseră la ferestrele saloanelor. Intră în fugă pe ușa primului salon unde un cor de voci o întâmpinără cu ostilitate. O pacientă se apropie de tânăra care se ghemuise într-un colț al camerei.

— Haide cu mine, scumpo!

Ieșiră amândouă afară și bătrâna o trase în debaraua lipită de salon.

— Să-mi spui tanti Crina! Ai auzit?

— Am auzit, tanti Crina.

— Bine, Iulia.

— De ce-mi spuneți Iulia?

— Aduci cu o asistentă pe care o cheamă Iulia.

Când doctorii intrară în debara, crizele reîncepură. Tanti Crina își luă bastonul și ieși în curte repetând cu

convingere, fără să-i pese de ploaia care nu înceta să se reverse din norii întunecați ce se lăsaseră parcă pentru totdeauna pe valea Oltului:

— Nu pune mâna! Nu pune mâna!

Iulia se liniștise doar după ce medicii plecaseră lăsând-o singură cu asistenta șefă.

— Doamnă, se pare că veți avea propriul pacient, i se adresă unul dintre doctori în timp ce se depărta.

În debara se lăsă o liniște apăsătoare. Hainele ude căzură de pe corpul Iuliei sub privirile iscoditoare ale asistentei. Când îi desfăcu bandajul, pe unul din brațele ei apăru urma unei arsuri adânci sub formă de cruce.

Doctorul Gabriel intră grăbit în cabinetul asistentelor. Părea oarecum stânjenit, dar în același timp determinat să iasă din starea de victimă în care ultimele evenimente îl aruncaseră. Nu avea de gând să explice împrejurările care l-au transformat din nou în eroul zilei, ci mai degrabă să-și reia poziția în circuitul funcțional al spitalului. Mai ales dorea să o vadă pe Iulia. În cabinet era o singură asistentă care aranja medicamentele în plicuri. Un „bună ziua” mormăit al lui Gabriel fu răsplătit mai mult decât generos.

— Bună ziua, domnule doctor. Cum vă mai simțiți?

— Mulțumesc, acum sunt foarte bine. M-am odihnit, pot să-mi văd de treabă.

— Nu vă grăbiți. Se pare că aveți o pacientă mai puțin. Tanti Crina și-a revenit, sau poate nici nu a fost paralizată. Acum este bine, bate iar curtea păzind turnul roșu. Se pare că nu este chiar atât de nebună pe cât arată. Oricum ne e tare dragă femeia asta. Să vă dea Dumnezeu sănătate că ați salvat-o.

— Și ea m-a salvat pe mine. Au mutat-o înapoi?

— Da. Se spune că vor să o trimită acasă. Dar casa ei este aici. Este la noi de zece ani. Tot atâția ani de când

nimeni nu a întrebat de ea. Cum poți fi acasă printre oameni pentru care atâta vreme nici nu ai existat?

— Știți povestea ei? Vreau să spun, a povestit despre viața ei de dinainte?

— Nu cred că are o viață de dinainte, cum spuneți dumneavoastră. Cei mai mulți dintre pacienți trăiesc doar în prezent. Pacienții nu au amintiri, nu au viitor. Iar noi le știm doar ciudățeniile care îi cataloghează ca nebuni incurabili.

— Cum ar fi turnul?

În cameră intră Iulia cu tava de medicamente goală. Schimbă câteva cuvinte cu colega ei, după care se adresează doctorului Gabriel.

— Turnul este o oglindă.

— Ce fel de oglindă?

— Oglinda minții. Privim turnul și ne închipuim că dincolo de ziduri, chiar lângă noi, alte ființe își duc traiul. Sau poate suntem tot noi, dar în alte timpuri.

— Ai fost dincolo, Iulia?

Asistenta ieși din cabinet cu tava de medicamente lăsându-i singuri.

— Dar tu, Gabriel? Pot să-ți spun Gabriel când suntem singuri?

Gabriel schiță un zâmbet nu prea convingător.

— Desigur. Nu știu, dar vreau să merg. Cineva știe cum să pătrunzi în lumea de dincolo. O parte din lumea aceea face deja parte din mine.

— Lumea aceea te poate răni.

— De ce crezi asta?

— Întreab-o pe Iulia!

— Pe bolnava din debara?

— Da. Caut-o! S-ar putea să-ți placă.

— Curios să aveți același prenume.

— Da, curios. În plus se spune că semănăm ca două gemene.

— Aș vrea să o consult, dar până acum nu am reușit să dau de ea. Se pare că ceilalți doctori nu sunt interesați de starea ei. Iar eu am destul timp.

— Am să te ajut să o găsești, dar promite-mi un lucru.

— Orice.

— Să nu te îndrăgostești de ea.

Julia știa deja că Gabriel se gândește la tizul ei altfel decât ca la o bolnavă. Dar oare nu asta urmărea? Scenariul din caiet trebuia respectat.

Ieșiră împreună din cabinet și se îndreptară spre debaraua de lângă salonul în fața căruia tanti Crina încerca să-și impună din nou autoritatea. Rând pe rând, fostele colege de salon se apropiau de bătrâna care stătea proțăpită în tocul ușii, lăsând vifornița să arunce valuri de zăpadă în holul micuț.

— Cine ești, drăguță? A, Vasile! Ai fost la Vasile. Diavolul se duce la Dumnezeu.

— Dumnezeu ți-a luat patul. Cum ai zis? Vii la noi. Popa te mușcă noaptea.

Tanti Crina nu făcea decât să ridice toiagul ei și să împungă fără milă trupurile încovoiate. Bolnavele se retrăgeau speriate.

— A venit nebuna.

— Nebuna s-a cununat cu diavolul.

— Spicele de grâu. Mi-ai adus spicele de grâu?

Tanti Crina se apropie de tânăra care tocmai i se adresase. Luă o mână de zăpadă și o presără pe capul fetei. Aceasta îngenunche în semn de mulțumire, apoi, cu mâna pe părul acoperit de alb, se retrase răsând.

— Am primit cununa din spicele de grâu!

Se lăsă purtată de farmecul unui vals ce-i cuprinsese auzul și picioarele ei se dezlănțuiră amețitor. Iulia se apropie și, luându-i mâinile, completă jumătatea lipsă a unui cuplu cuprins de febra plăcerii. Corpurile lor se întâlneau cu frenezia unui zbor al minții cuprinse de vraja fanteziei.

Pacientele se retraseră amuzate prin colțuri și, în hohote de râs, arătau spre perechea ce părea desprinsă din acest tablou rece, mut.

— Două nebune!

Bucuria înscrisă pe fața tinerei le molipsi pe femeile din salon care începură să se rotească amețitor. Câte una, apoi grupate în perechi, încercau să simtă cu întregul corp un ritm închipuit. Halatele se înfășurau în jurul trupurilor ieșite brusc din amorteala indusă de trăirile interioare care le ținuseră până nu de mult prizoniere. Mâinile băteau aerul dând trupurilor convingerea de înălțare spre un cer divin proiectat în mințile tulburi. Pletele se balansau peste umerii dezgoliți biciuind din când în când fețele cuprinse de frenezia unei existențe născute din hăurile întunecate ale neputinței așternută prea multă vreme în trupurile lor. Din priviri, din piepturile răzvrătite de suflări neomenești, din gurile însemnate a repeta la nesfârșit aceleași obsesii atotstăpânitoare, toate cuprinse laolaltă în unicitatea spiritului fiecăreia dintre ele, se naștea o putere neînchipuită care le transforma în ființe greu de cuprins în limitele umanului. O puzderie de trăiri care se revărsau ca un fluviu de chemări și de dorințe ale trupului. Iar mințile înfierbântate lăsau să se nască gânduri din cele mai neașteptate preluate cu convingere în propoziții scurte, poruncitoare. Șase feluri diferite de nebunie se transformaseră brusc într-o singură nebunie colectivă în care creierele se sincronizau perfect. Iulia se desprinsese de

tânăra și se lipi de Gabriel. Spectacolul neașteptat la care erau martori le depășise capacitatea de a avea vreo reacție. Practic nu știau dacă trebuiau să intervină sau să lase lucrurile să se liniștească de la sine. Priveau neputincioși desfășurarea de forță ale celor șase paciente care brusc își recăpătaseră atât mobilitatea cât și capacitatea graiului.

— Dansează nebunele!

— Să danseze nebunele!

— Dansul nebunelor!

— Nebună e lumea din lumea întreagă!

— Dumnezeu e nebunul luminii din noi!

— Mă cunun cu Isus pe cruce!

Mica clădire începu să tremure sub ropotul pașilor. Urechile nu mai făceau față țițetelor care inundau cu putere curtea. Din clipă în clipă un medic sau ofițerul de serviciu putea să apară, iar corecția aplicată bolnavelor putea fi extrem de dură. Gabriel se repezi în mijlocul cercului ce tocmai se formase în jurul mesei și, gesticulând cu mâinile, începu să cânte în timp ce trupul se unduia liniștitor. Mișcările dezlănate ale pacientelor pierdură din intensitate, țițetele se răriră, fiecare femeie încercând să preia vorbele doctorului. Trupurile obosite se sprijiniră de paturi, răsuflările sacadate înlocuiră zgomotul asurzitor. Iulia interveni și ea apropiindu-se de fiecare bolnavă și conducând-o spre patul ei. Femeile resimțiră brusc frigul iernii și acceptară să-și afunde trupurile sub păturile groase. Doar răsuflarea și privirea fiecăreia mai trăda starea de euforie care până de curând le transformaseră în ființe ce depășeau nivelul de exprimare și trăire a multor oameni absolut normali. Gabriel se opri din propria nebulie, cântecul său fiind repede înghițit de obișnuitele vorbe aruncate cu patos de fiecare pacientă în parte.

Lazaret – suflete rătăcite

— Azi am vorbit cu Christos. Mi-a spus că vine potopul.

— Doamne oprește focul, cruță-mi copilul.

— Vino la mine, copilă. Vino să-ți tai limba.

— Spurcato!

— Știi unde este Arca lui Noe? Lasă-mă să urc în arcă.

Eu sunt peștele credinței.

Gânduri ferecate în lumi personale din care lăsau să țâșnească spre alte lumi doar frânturi seci, amenințătoare. Lumile lor deveneau tot mai închise pentru orice stimul care ar fi putut să le perturbe propria gândire, să le strice echilibrul propriu.

6. Păpușile vii

Gabriel se îndreptă spre camera de gardă fără să îi mai arunce vreo vorbă Iuliei. Aceasta rămase tăcută câteva clipe în ușa clădirii din care tocmai ieșiseră amândoi, privind lung în urma doctorului. Apoi se îndreptă spre poarta spitalului. Doctorul începu să caute înfrigurat printre dosarele bolnavelor. Era hotărât să nu mai amâne întâlnirea cu cealaltă Iulie, bolnava din salonul-debara. În sfârșit găsi dosarul căutat și începu să-l parcurgă forțându-se să nu sară peste rândurile care nu păreau relevante. De fapt întregul dosar conținea doar două file pe care le citi și reciti încercând să înțeleagă de ce nu era înscris un diagnostic și nicio schemă de tratament. Dosarul era întocmit chiar de asistenta șefă, Doamna. Doamna notase pe prima filă întâmplarea din acea zi ploioasă de noiembrie când o găsisese pe Iulia abandonată la poarta spitalului, iar pe a doua filă erau descrise deviațiile de comportament constatate tot de ea cu ocazia internării. Niciun medic nu părea să o fi consultat. Sau cel puțin din dosar nu rezulta acest fapt. În dosar nu era nicio referire la mâinile bandajate. Își aduse aminte că și Iulia avea un bandaj la mâna stângă, dar încercă să alunge din mintea sa această potrivire care se adăuga la potrivirea de nume și, după cum spusese chiar Iulia, la asemănarea fizică. Puse dosarul la locul lui și se îndreptă spre studioul pe care-l ocupa. În drum spre pavilionul central se gândi dacă nu cumva o va găsi pe Iulia în camera lui, așteptându-l. Deschise ușa și duse mâna spre întrerupător. Îl încercă o clipă de îndoială, apoi ridică comutatorul. Camera era

goală. Se dezbracă de halat și își puse un trening gros peste care îmbracă paltonul. Era hotărât, dacă va fi nevoie, să o aștepte pe Iulia până ce aceasta va apărea în salonul-debara. Era o noapte nefiresc de senină, cuprinsă de o liniște profundă cum rar se întâmplă pe valea Oltului în plină iarnă. Ridică privirea. Lumina becurilor arunca asupra cerului un gri în care strălucirea stelelor pălea vizibil. Părăsi poteca săpată în zăpadă către un colț neluminat al curții. Ridică din nou ochii. Un strat negru profund pornea din fața lui spre înalțuri până la bolta presărată cu lumini puternic strălucitoare care aruncau în jurul lor un albastru abia perceptibil. Închise câteva clipe ochii parcă pentru a-i feri de această geometrie de lumini, apoi îi deschise din nou încercând să izoleze în puzderia de stele semnele constelațiilor cunoscute. Stelele mai luminoase erau înconjurată de belșug de nori de praf strălucitor din care plecau dăre de lumină spre orizont pierzându-se în întuneric. Privirea îi era furată de aceste dăre de lumină a căror existență fugară năștea urme de compasiune. Se pomeni vorbind de unul singur.

— Ce poate fi mai tragic decât să vezi în aceeași secundă nașterea și moartea?

Atunci când vorbești cu tine însuși, într-o noapte sticloasă de iarnă, nu te aștepti să primești replica cerului, deși ar fi binevenită. O pală de vânt se porni din senin și concertul ramurilor din arborii înghețați se revitalizează acoperind scârțăitul zăpezii sub pașii unei umbre care se apropia din spatele lui. Fulgi mari începură să cadă de pe crengile în mișcare stropind hainele celor doi cu pete de alb. Gabriel întoarse capul. În fața lui, fata părea o zână culeasă în anii prunciei din cărțile de basme. Ochii aproape căutau copertile de pe care zâna albă tocmai s-a

desprins pentru a deveni o statuie de gheață menită să-i taie calea.

— În secunda de care vorbești, pe pământ au dispărut zece generații de oameni.

— Da, probabil în urmă cu sute de ani.

— Ochii tăi transmit gândurile tale spre aceste stele îndepărtate și peste alte sute de ani altcineva, privind aceeași stea, îți va putea citi gândul de acum.

— Dacă am putea descifra informațiile care dăinuiesc în lumina stelelor ne-am putea afla strămoșii. Am putea recepta gândurile din privirile lor.

— Cu sute de ani în urmă, chiar aici unde stai tu, a căzut un soldat. Ultima privire a îndreptat-o spre cer. Pe ochii tăi poate cade acum gândul lui. Doctore, poți să-i simți ființa? Poți să-i înțelegi gândul?

— Privirea lui este suferință.

— Întoarce-te în timp. Lasă-te în voia timpului. Lasă lumina să-ți inunde mintea.

— Îi caut sufletul. Trupul meu poate primi sufletul lui rătăcitor.

Din înaltul cerului fără de sfârșit, dintre milioanele de raze care fulgerau pământul o rază singură găsi calea deschisă spre mintea lui Gabriel.

— Simți? adăugă ea fără pic de inflexiune în glas.

— Era rănit?

— Brațul lui sângera.

— Cineva puternic l-a ridicat și l-a ascuns. Nu a murit?

— Nu a murit.

— Repetă mereu un nume.

— Spune, doctore! Spune!

— „Iulia”! Da! Spune mereu „Iulia”! Cine este acest soldat?

— Baronul Aaron von Pieler. Un soldat austriac rănit în luptele cu turcii chiar aici.

Nori plumburii coborâra dinspre munți peste valea Oltului mușcând cu nesaț din strălucirea cerului. Pete mari de negură se presărau peste zăpadă murdărind albul strălucitor. Gabriel își desprinsese privirea din înaltul cerului și se întoarse. În jurul lui întreg spațiul părea o gaură de întuneric. Ochiul înregistra fugar o imagine marginală, părănd că o umbră înconjurată de un nimb alb se topea în negrul unei nebuloase ce înghițea luciul zăpezii.

Se îndreptă spre primul con de lumină din curte după care urmă drumul care ducea spre salonul-debara. La fel ca în prima seară, ușa se balansa purtată de vântul care se întetise simțitor. Cu spatele la ușă, o tânără era așezată la masă părănd că citește liniștită o carte. Din pragul ușii, Gabriel încercă să-și facă simțită prezența.

— Domnișoara Iulia?

Tânăra se întoarse și aruncă o privire rece spre vizitatorul nocturn.

— Da. Sunt Iulia. Ce doriți?

— Sunt doctorul Gabriel. De azi sunteți pacienta mea.

— Atunci veniți mâine doctore. În halat alb, așa cum umblă doctorii.

Doctorul Gabriel nu reacționează în niciun fel la cuvintele Iuliei. Pătrunse în încăpere și întinse mâna spre cartea Iuliei. Brusc Iulia aruncă cartea și dintr-un salt se ghemui într-un colț întunecat al debaralei, după care strigătele ei dezlănate străpunseră noaptea. Gabriel rămase nemișcat câteva clipe încercând să găsească o soluție pentru a liniști pacienta. Din spatele lui apărură brusc, agitându-și bastonul, tanti Crina.

— Nu pune mâna! Nu pune mâna!

Se apropie de Iulia și o cuprinse în brațe. O duse spre pat. Gabriel mai reuși să observe tremuratul puternic al fetei înainte de a se retrage în curte spre nu a înrăutăți lucrurile.

Focul arunca umbre schimbătoare pe pereții camerei. Lumânările pâlpâiau născând dăre de fum care luau și ele calea spre deschizătura aflată deasupra căminului. Cele două femei stăteau pe canapeaua veche privind spre flăcările jucăușe. Două ființe stăpâne peste misterul acestui loc se retrăgeau deseori aici pentru a-și alina suferințele.

— Nu-ți fie teamă. Nimeni nu te va mai răni.

— Bărbații sunt copii răi. Ei nu știu să se joace cu păpușile. Nu văd că suntem păpuși vii?

— Sunt și bărbați care ar vrea să te iubească.

— Crezi? Dar ei ne rănesc când ne iubesc.

— Uită bărbații aceia. Nu toți sunt la fel.

— Mi-au ars brațul, dar mai tare m-a durut iubirea lor.

— Gabriel este altfel. O să vezi. El poate iubi cu sufletul.

— Crezi că poate iubi o femeie ca mine?

— Închipuie-ți că tu ești eu și eu sunt tu.

Cele două femei schimbă locurile pentru a da mai multă credibilitate acestei substituiri de persoane. Dialogul continuă, două voci aproape identice schimbau cuvintele cu nonșalanța pe care ți-o poate oferi doar un suflet deschis, sincer. Substituirea fizică și de spirit odată înfăptuită, vorbele curgeau în același ton liniștitor.

— Ai făcut dragoste cu Gabriel?

— Da!

— Și nu te-a lovit? Nu i-a chemat și pe ceilalți?

— Nu. A fost chiar plăcut. M-am simțit ca o păpușă vie în mâinile lui.

— Crezi că ar putea să mă iubească și pe mine?

— Știu că te iubește. Primește-l în brațele tale și te vei convinge singură. După ce am făcut dragoste am fost în camera lui. Nu s-a atins de mine. M-a lăsat să-l iubesc în somn așa cum mi-a plăcut mie.

— Poate așa aș putea iubi și eu pe cineva. În somn. Mai povestește-mi. Spune-mi despre Iulia și despre baron. Ei s-au iubit oare aici, pe această canapea?

— Am caietul la mine.

— Atunci citește. Așa-i că avea și ea o cruce pe braț?

Una dintre femei se ridică și se îndreaptă spre jilțul de lângă foc ținând un caiet în mână, iar cealaltă, înfășurată în haina de blană, se așază chiar la picioarele ei cuibărindu-și spatele în poala primitoare. Două personaje ale aceleiași ființe pictate pe aceeași pânză își căutau chipurile în lumina vie a focului. Ochii, de un albastru clar, primeau săgețile de scânteieri născute din furia lemnelor lovite de flăcări. Un zâmbet de fericire se instalează pe chipul celei ce aștepta ca întreaga-i ființă să se contopească cu Iulia din povestea baronului. Un foșnet de pagini, întoarse una câte una, îi provocară fiori de căldură pe întreg spatele, corpul întreg primind ca pe un preludiu căutarea poveștii ce îi va mistui întreaga energie dornică de a se revărsa în iubire. Vorbele umplură camera acompaniate de muzica focului.

Tovarășii mei de arme, amețiți de băutură, aprinseră torțe și începuseră să mă caute. Se împiedicau de leșurile ce încă sângerau pe zăpada murdară și înjurau cu năduf făcându-i pe toți turcii păgâni. În acel moment, cuvântul „păgân” mă făcu pentru prima dată să mă rușinez. Am ascultat de atâtea ori predicile preoților noștri stigmatizând ființe lăsate de Dumnezeu, sau nu, nu de Dumnezeul meu, ci de Dumnezeul lor. Odată cu venirea dimineții păgânii întru Domnu’ vor fi aruncați în apele Oltului în vreme ce

creștinii vor avea parte de îmbrățișarea primitoare a pământului stropit cu rugăciunile preotului. Dar acum cuvântul „păgân” nu mai avea pentru mine nicio semnificație religioasă. Simțeam moartea din jurul meu ca pe propria-mi moarte și știam că în moarte nu există credincioși sau necredincioși. Există doar tăcere. O tăcere infinită ce aparține obiectelor așa cum arătau sutele de cadavre presărate peste tot. Obiecte nefolositoare care nu ar mai fi trebuit să trezească în mintea omului decât compasiune și dorința de iertare. În ochii văduviți de privire al fiecărui trup, sigur se strecurase o ultimă imagine de trăire înfrumusețată de un chip drag. Dacă aș fi putut citi acea ultimă scripă a ochilor înainte ca întunericul să absoarbă scânteierea gândului, mintea mea ar călători în spațiu și în timp explorând lumi necunoscute. Torțele se apropiiau amenințător de locul în care mă găseam împreună cu cei doi săteni. Simțeam că venirea soldaților putea fi un pericol pentru ei și nu înțelegeam calmul cu care continuau să privească spre torțele de lumină ce înaintau haotic spre noi. Bărbatul continua să-mi adreseze îndemnuri prin care să mă facă să-i părăsesc, dar eu continuam să mângâi fața tinerei femei cu frica de a nu lăsa grimasa de nebunie să-i alunge frumusețea chipului. Într-un târziu bărbatul îndepărtă câteva crengi ale unui stufăriș și o gaură neagră se căscă în fața noastră. Mă traseră înăuntru. Fata mă ținea strâns de mână conducându-mă. Vocile soldaților se pierdură acoperite de vuietul apei ce părea că se zbate undeva deasupra noastră. Eram într-un tunel și după un drum nu prea lung aerul îmborsit de umezeala râului îmi umplu plăcut plămânii. O scânteie și, una câte una, lumânările din candelabru se aprinseră alungând întunericul. Apoi un izvor de flăcări se ivi într-un cămin săpat parcă într-o stâncă ce închidea camera pe o parte. Eram din nou în locul în care fusesem adus când

căzusem rănit. Acum înțelegeam de ce fata plecase cu mine în prag de seară. Știa că nu se va întoarce la casa de la marginea pădurii, că va înnopta din nou în această peșteră. Eram convins că este o peșteră ascunsă pe malul Oltului. Ceea ce sigur nu știa femeia era că bărbatul acesta străin, pe care se pregătise să-l înapoieze tovarășilor lui, își va goli sufletul de trecut și de un posibil viitor pentru a se hrăni cu zâmbetul ei fermecător chiar dacă va fi doar pentru o noapte. Departe de orice teamă de a fi descoperiți, femeia mă îndemnă să mă culc pe divan. Bărbatul plecase lăsându-ne singuri. Probabil va ieși pe câmpul de luptă pentru a tâlhări cadavrele. Nici măcar nu eram supărat. Dimpotrivă eram chiar fericit că pot să-i privesc fără reținere ochii de un albastru clar pe care jucau reflexiile roșiatice ale flăcărilor. Am întins-o pe canapea continuând să-i mângâi fața. Așa cum spuneam, mi-era frică să nu dispară acel zâmbet încrezător cu care mă privea. Eram convins că echilibrul dintre încredere și frică era foarte fragil în mintea ei. Într-un gest reflex, ridică și ea mâna și începu să-mi mângâie părul. Pentru o clipă, când brațul ei mi-a trecut prin fața ochilor, am observat crucea de pe mâna ei. I-am luat brațul. O urmă adâncă obținută prin ardere desena crucea, simbol al iertării și milei. M-am aplecat și am acoperit însemnul dureros al credinței cu zeci de sărutări, apoi i-am cuprins trupul tremurând șoptindu-i vorbe ușoare de alinare.

— Nu-ți fie teamă! O să te apăr cu viața mea.

Lumânările își risipiră puterile, ceara curgând abundent pe pardoseala din piatră, iar întunericul începu să cucerească întregul spațiu. Când bărbatul ne-a trezit, eram îmbrățișați. Nu știu dacă ne-am iubit în acea noapte, dar știu că femeia avea în ochi strălucirea fericirii. Am ieșit pe furiș din ascunzătoare. În fața noastră, un

spectacol oribil ar fi îngrozit pe oricine, dar se pare că sentimentele dispar cu desăvârșire la oamenii cuprinși de frenezia propriilor furii. Cadavrele erau golite de sânge în găleți care erau apoi revărsate peste zidul turnului care începu să întoarcă roșiatice razele prietenoase ale soarelui de dimineață.

Femeia se opri din citit. Locul vorbelor fu repede înlocuit de respirația regulată a tinerei ce-și rezemase capul în poalele sale. O cuprinse ușor și o așeză din nou pe divan, învelind-o cu haina de blană. Luă caietul și dispăru în întunericul tunelului.

7. Despre iubire și despre iertare

Un cer nemișcat veghea odihna micii comunități pierdută departe de lume pe valea Oltului. În liniștea care se așternuse peste curtea spitalului, în acea noapte văduvită de vântul ce de regulă acoperea murmurul depărtat al râului, se înălțau spre cer chemările sufletelor împerecheate de destin cu taina întunericului. Din rama ferestrelor securizate cu gratii, ochii larg deschiși ai umbrelor străpungeau negrul nopții în căutarea înțelegerii. Căutau în glasurile beznei răspunsurile pe care lumea oamenilor nu le putea da pentru simplul fapt că întrebările lor erau rostite în limba minții, o limbă pe care făptura umană nu era dispusă să o învețe. Cum să învețe omul normal o astfel de limbă dacă gândul lui este la rândul său cenzurat de o altă judecată înainte de a deveni izvor de trăire. Doar ele, ființele fără judecată, glăsuiau și trăiau liber, fără prejudecăți stereotipe decretate ca fiind normalitate într-o lume în care o singură specie s-a erijat în decident universal. Frânturi de fraze se chemau unele pe altele alunecând spre nicăieri, toate absorbite cu indiferență de murmurul nesfârșit al apei. Așezat pe pragul salonului-debara, învelit cu o pătură luată de pe patul Iuliei, Gabriel veghea curgerea vorbelor încercând să deslușească înțelesuri dincolo de propria-i judecată. În fiecare vorbă căuta propriile-i vorbe aruncate în nopțile în care obișnuia să se strecoare până sub dealurile din marginea satului. Numai că atunci era vară. Într-o noapte a avut un vis pe care nu-l va uita niciodată. Se făcea că era înconjurat de mâini care fluturau spre el limbi de foc. Era un cerc de

flăcări care se învâртеau în jurul lui și îi ardeau mintea din ce în ce mai puternic. Apoi cercul se rupsesse, iar el se desprinsese în fugă din strânsoarea căldurii. Se trezise la marginea satului, în buza dealurilor. Dinspre vale, vâlvătăi de flăcări mistuiau o șură plină cu paie aruncând spre cer dăre roșiatice care prindeau forme ciudate înainte de a se pierde în înalturi. Ființe minuscule roiau fără încetare de colo colo rugându-se să nu pornească vântul nopții. Atunci, ca și acum, doar frânturi dezlânate de vorbe se împrăștiașu și se pierdeau fără urmă. Pusese mâinile căuș la gură și începuse să arunce spre dealuri întrebările minții sale, întrebări izvorâte din mintea unui copil. Iar ecoul îi prelua vorbele doar atât cât puteau văile să cuprindă. Se simțise condamnat la singurătate printre oameni și, în acea noapte, hotărâse ca gândurile sale necenzurate de judecata altora să le împărtășească în liniștea nopților albiei văilor. Nopti de-a rândul le sacrificase avântându-se din ce în ce mai mult pe văile dintre dealuri în căutarea răspunsurilor pe care ei, oamenii, nu i le-ar fi putut da doar pentru că întrebările sale nu puteau pătrunde dincolo de sita judecății semenilor stăpâniți de o normalitate prea simplă.

— Asculți?

— Ascult. Ascult și încerc să înțeleg.

În fața lui, Iulia asculta și ea vorbele singuratice din noapte. Gabriel desfăcu pătura din jurul lui și o îndemnă să ia loc.

— Bănuiesc că vrei să vorbim.

— Da, Gabriel. Aș vrea să vorbesc cu tine, dar mi-e teamă că sunt lucruri pe care tu nu le-ai putea înțelege.

— Cred că ai dreptate. Nu pot să înțeleg, Iulia. De ce ești în același timp și pacient și angajat al spitalului? Și asistentă și nebună?

— Nu despre asta vreau să vorbim, Gabriel.

— Dar despre ce, Iulia?
— Despre iubire și despre iertare.
— M-ai întrebat într-o noapte dacă aş putea iubi o nebună.

— Acum te-aş întreba dacă ştii să ierţi.
— Pe cine să iert? Pe nebună sau pe asistentă?
— De ce crezi că eu sunt pacienta din salonul-debara?
— Atunci, în noaptea aceea, când am făcut dragoste, ți-a alunecat pansamentul de pe mână și am simțit urmele arsurii. Este o arsură în formă de cruce, nu?

Din spatele lor un zgomot atrase atenția lui Gabriel. Întoarse capul. Din pragul ușii o tânără care părea să-i asculte de ceva vreme se pierdu în salonul-debara. Nedumerit, Gabriel se ridică gata să o urmeze uitând parcă de prezența Iuliei, dar aceasta îi prinse brațul și îl opri.

— Nu intra. O sperii.

Își aduse aminte de nereușita primei întâlniri cu bolnava și se așeză din nou alături de Iulia. Așteptă o reacție a acesteia la vorbele sale ce acum păreau fără temei, dar Iulia avea privirea pierdută în negura nopții.

— Nu înțeleg.

— Despre iubire și despre iertare. Dacă, de fapt, eu aş fi nebuna din salon și tânăra din salon ar fi asistenta, ai putea să accepți că ai iubit o nebună? Poți iubi o nebună, Gabriel? Și poți să ierți?

— Nu, Iulia, nu cred că aş putea iubi o nebună.

— De ce, Gabriel?

— Poate pentru că te iubesc pe tine.

— Dar eu nu te iubesc, Gabriel.

— Dar asta nu este o discuție despre iubire și despre iertare. Este o discuție despre noi doi, iar tu amesteci în relația noastră această faptură nevinovată care spune

metaforic că este fiica unui baron mort în timpul războiului cu turcii, în urmă cu sute de ani.

— Nu, Gabriel. De fapt, tot metaforic vorbind, eu sunt fiica baronului Aaron von Pieler. Ea este soția baronului. Soția care încă îl așteaptă pe baron.

În timp ce Gabriel rămase descumpănit, Iulia se depărtă și dispăru în spatele turnului roșu. Doctorul deschise ușor ușa salonului-debara. Razele clare ale unei luni pline, reflectate de albul imaculat al zăpezii, se împleteau armonios cu limbile de lumină aruncate de focul din sobă pe un chip angelic pe care visele pictaseră un zâmbet desăvârșit. Același zâmbet pe care îl văzuse și pe chipul Iuliei atunci când trăirea deplină a iubirii lor s-a pulberat în cenușă.

Culcat pe pat, Gabriel nu reușea să adoarmă. Oare ce înseamnă acest „metaforic” acceptat de Iulia și returnat într-un alt context? Ce a ascuns oare Iulia în spatele acestor cuvinte? Și oare lângă el a fost asistenta sau nebuna? Nu se putea îndoi asupra faptului că făcuse dragoste cu asistenta, dar tot ce se întâmplase mai departe începea să se piardă în ceața neînțelegerii. Sub mantia neagră, atunci când a ajuns fără să știe cum în acea sală înconjurată de apele Oltului, era oare una dintre Iulii? Care dintre ele? Îi reveni în minte noaptea dinainte când crezuse că în spatele lui se găsea Iulia nebuna și iată că nu mai era sigur pe el.

— De ce despre iubire și despre iertare? Am spus că nu pot iubi nebuna deoarece sunt îndrăgostit de ea. A fost o minciună. Nu pot spune că sunt îndrăgostit. Nu am voie să fiu îndrăgostit. De ce insistă Iulia? Oare se gândește la iubire ca la un tratament? Dacă m-aș iubi cu nebuna fără să o iubesc? Aceasta ar fi partea cu iubirea. Și partea cu iertarea? Voi fi capabil să mă iert pentru pângărirea unui

trup lipsit de voință? În fond ce este iubirea? De ce ne iubim? Nu pentru a ne împreuna cu convingerea că o facem conștienți, nu animalic? Ca să-l parafrazez pe Jean-Jacques, *splendoarea iubirii trăiește în inima omului. Pentru a o vedea trebuie să o simțim în trup*. Eu pretind că stăpânesc natura omului, dar este mult prea vag. Când ating o coardă trebuie să știu precis cum va vibra ființa. Omul trebuie ascultat precum un instrument dacă îndrăznim să-l atingem, să-i modelăm caracterul. Ar trebui să știu totul despre nebună, despre educația ei, despre întâmplările prin care a trecut pentru a putea întâi de toate să-i acord corzile minții, altfel falsetul cântecului îi va fi fatal. Dacă admitem că orice om normal poartă și o doză de nebunie, nu ar trebui, prin simetrie, să acceptăm că în orice minte bolnavă se găsește o insulă a rațiunii? Odată ancorată iubirea pe acea insulă, poate ea, iubirea, ar putea deveni un far pentru întreg creierul bolnavei. Iubirea este lumină, iar lumina aduce liniște și încredere. De ce majoritatea nebunilor cred că au o legătură de iubire directă cu divinitatea? Poate că încearcă inconștient să aducă acea lumină în insula de rațiune rătăcită în cugetul lor. Doar că divinitatea nu se arată prea interesată de un astfel de tratament. Dar eu, ca medic curant, aș putea să o fac. În loc să i-o dăm lui Emil pe Sophie, cum ar fi să-l dăm pe Emil lui Sophie? Bărbatul crescut anume să satisfacă nevoile femeii. Să-mi strecor iubirea în gândul ei, să-i fiu far de rațiune pentru tot restul vieții. Iubirea naște iubire, ea mă va iubi cu patima ființei ce descoperă într-un mod brutal forța erotică a trupului și diversitatea necuprinsă a sentimentelor. Voi face față sau o voi părăsi născând în fața ei o altă prăpastie? O prăpastie la marginea căreia suntem duși de atâtea ori de către sentimentele noastre. Și atunci, voi putea să mă iert?

Somnul ajunsese stăpân peste gândurile lui Gabriel. Gândurile sale se pulverizară în mii de idei care continuau să-i pătrundă mintea aflată sclavă a viselor. Iulia se întoarse în peșteră. Luă caietul baronului Aaron von Pieler și începu să citească.

Am stat câteva zile în adăpostul ascuns de pe valea Oltului. Încă nu știam care este relația dintre Iulia și bărbat. Vorbeau scurt, iar bărbatul evita să o privească în ochi. De câteva ori au plecat împreună. Prin vorbe și semne am înțeles că oastea mea era încă pe câmpul de bătaie. O singură dată m-au dus până aproape și am putut vedea mormintele oștenilor căzuți. În albul soarelui turnul pe care îl cuceriseră devenise roșu. Dacă te uitai cu atenție puteai vedea bucățile de carne atârând între pietre și vulturii care se aruncau cu sălbăticie pentru a le smulge din zid. De câteva ori mă îndemnăm să plec la ai mei, dar tabloul sângeros pe care mintea mea refuza să-l mai înțeleagă mă ținut în loc. Sau poate era zâmbetul Iuliei. Nici ei nu mai aveau aceeași convingere în gesturi. De câte ori se însera, bărbatul ne părăsea, iar dimineața, Iulia îi căuta privirea implorând parcă iertare. Mult mai târziu am aflat. Acel bărbat care mi-a salvat viața era soțul Iuliei. Când am început să înțeleg românește, mi-a spus cât de mult a iubit-o, dar el nu a reușit niciodată să-i smulgă de pe chip acea grimasă groaznică pe care doar mângâierea mea a transformat-o într-un zâmbet diafan. Atunci a hotărât să-și lase nevasta în brațele mele. De atunci zâmbetul ei era mereu fermecător. Am înțeles puterea iubirii și a iertării. O iubesc pe Iulia cu tăria care poate vindeca, iar bărbatul acesta o iubește mult mai mult decât aș putea eu să o iubesc. Dar ei știu să ierte așa cum nu am văzut pe cineva în tot neamul meu de austrieci.

8. Viața ca în vise

Două ființe se strecurau în lumea viselor explorând în subconștient un babilon al vieții din care se prăvăleau în ochii minții cuvinte, priviri, imagini, toate scânteieri de trăiri. Două minți sănătoase se aflau undeva pregătite să intre într-o lume în care nu există bariere, în timp ce în salonul-debara lumea unei nebune dispărea înghițită de firescul unei lumi care se creiona singură departe de rigorile impuse de o judecată alterată, restrictivă. Trei ființe virtualizau clipele nopții aruncând pe același fundal ascunzișurile cele mai intime ale propriilor existențe. Visăm ceea ce suntem, ceea ce dorim a fi, visăm lumea așa cum ne lovește, viața așa cum nu o putem simți. Doar într-un singur cuvânt: visăm. Dar oare visele nu pot deveni ele însele un mod de viață în care să existe acea interacțiune fizică și spirituală pe care o simțim în lumea reală? Am putea face parte simultan din două vieți pe care rațiunea, în marea sa capacitate de a discerne, ar putea să le și depoziteze, fără a le amesteca, în același conștient uman. Și așa cum zilele se adună întregind clipă de clipă viața, tot așa visele ar putea fundamenta o altă existență a aceluiasi individ. Sigur, spre deosebire de viața reală care este unică, viața zidită din vise ar fi o viață privată, proprie, chiar dacă în ea am cuprinde întregul univers. Doar că unii dintre noi nu suntem capabili să ne deschidem ființa spre lumea viselor de teama de a nu lăsa adâncurile tainice ale firii să ne pătrundă conștientul, iar alții, sufocați de apăsarea permanentă a unei trăiri, nu fac decât să reproducă fără oprire același ciclu de viață, vis după vis.

Așadar, lumea construită din vise poate fi goală de orice conținut sau doar o proiecție stereotipă a unei secvențe apăsătoare. Astfel, ceea ce uităm cel mai repede în viață sunt visele. Când deschidem ochii spunem că nu am visat nimic, sau, în cel mai bun caz, ne amintim un vis scurt avut în zorii zilei, vis pe care nu ne obosim să-l facem părtaș al vieții noastre. Și totuși există oameni, și nu puțini, pentru care lumea viselor este lumea în care trăiesc sau din care își hrănesc existența. Cele mai frecvente și, în același timp, cele care ne afectează cel mai mult sunt visele în care re trăim suferințele și bucuriile. În visul lor profund, două ființe diferite se contopeau în aceeași femeie ai cărei pași se petrecuseră prin aceste locuri cu sute de ani înainte, nebuna din Lazaret, fiica bătrânei nebune din Lazaret, nepoata bunicii nebune din Lazaret, ființa perpetuu condamnată a fi nebuna din Lazaret. În aceleași clipe, la câteva sute de metri distanță, un tânăr visa și el contopindu-și ființa cu o existență aflată dincolo de înțelegerea sa, presărată în minte de câteva vorbe furate de vânt într-o seară târzie de iarnă. Și visul lui se năștea acum din viața petrecută aici cu sute de ani în urmă.

Brațul îl ardea puternic și simțea cum sângele rănilor îi învăluie în căldură trupul amorțit, înghețat. O femeie îl trase din încheștarea morții într-o altă viață pe care o absorbea cu toată puterea minții. În jurul lui, era o altă iarnă, iarna baronului Aaron von Pieler. Și toate lucrurile începură să aibă un sens.

Căzut jos, caietul își lăsa filele legănate de o pală de vânt care răbufnea din când în când întorcând paginile, de parcă o mână nevăzută încerca să țină ritmul luminii ce-și arunca strălucirea cu aviditate pe scrisul mărunț. De acolo, din inima reflexiilor ce se răsfrângeau pe filele scrise, cuvintele luau forma faptelor strecurate în vise. În lumea

viselor noaptea se strecura cu nepăsare adăugând timpului acel răgaz necesar trupului ca să-și regăsească vigoarea. Umbre de vise vor miji odată cu zorii în mintea celor trei punând în balanță realul și subconștientul. Iulia se trezi în încăperea cuprinsă de frig și încă slab luminată. Luă caietul de jos și începu să citească de pe pagina lăsată la vedere de vânt.

Mi-au trebuit patru luni să pot înțelege tot ce vorbeau sătenii și alte patru luni să pot vorbi aproape ca ei. Puteam trece prin sat fără ca lumea să ne urmărească prea mult cu privirea, dar nu reușeam să înțeleg de ce Iulia nu voia să mergem la biserică. Îmi dădeam seama că doar acolo puteam fi privit de întreg satul ca soțul ei, dar ori de câte ori încercam să o conving, Iulia refuza cu îndârjire.

— *Nu suntem bineveniți. Eu sunt blestemată.*

— *Dar a trecut un an și nu ai mai avut crize.*

— *Înseamnă că Iuda pândește.*

— *Boala ta nu are legătură cu Dumnezeu. Privește crucea de pe mâna ta. Nu ți-a folosit la nimic, dar iubirea pe care ți-o port te-a ajutat.*

— *M-am născut blestemată.*

— *Cine ți-a făcut asta este tot un om. Și oamenii pot greși. Câtă cruzime trebuie să ai pentru a arde mâna unui nou-născut?*

— *Eu nu trebuia să mă nasc. Necuratul a vrut să încerce credința oamenilor. Ei au făcut ce le-a spus credința. Au încercat să-l alunge cu semnul crucii.*

— *Și totuși au fost oameni care te-au iubit. Știi că a plecat din sat. M-a implorat să am grijă de tine. A simțit că dragostea mea te ajută și a renunțat la tine.*

— Știu. Ion a fost omul meu, dar nu mi-a fost soț. Biserica nu a vrut să ne cunune. Aproape că l-au blestemat când m-a luat.

— De ce?

— Tuturor le este frică să nu fac un copil. Ei vor ca familia mea să se stingă. Ar fi trebuit să trăiesc ca o călugăriță, dar trupul meu nu a înțeles asta.

— Haide să plecăm și noi de aici.

— Peste tot ar fi la fel, doar că eu nu aș mai fi la casa mea.

— Eu am putut să mă desprind nu numai de casa mea, dar și de neamul meu.

— Este suficient un fugar pe lume.

Iulia închise caietul și adăugă în mintea ei, alături de visul ce încă îi stăruia în minte, aceste ultime cuvinte. Se sculase copleșită de acel vis din care persista mereu ideea de a o părăsi pe bolnavă lăsând-o în grija lui Gabriel. Poate dacă ea nu mai era aici, doctorul va simți nevoia să o ocrotească, să o iubească și lucrurile se vor repeta ca acum câteva sute de ani. Dar atunci ea ar fi o fugară.

Pătruns de gândurile sale, Gabriel intră în cabinetul asistentei șefe fără a bate la ușă. Se pierdu în momentul în care constată că de fapt acesta era gol. Rămase nehotărât în mijlocul biroului neștiind ce să facă. Dacă pleca, risca să dea nas în nas cu Doamna și să pară ca un hoț, iar dacă rămânea se punea în postura unui intrus prins asupra faptului. Rămase în așteptare și inspectă cabinetul în care se afla pentru prima dată. Încerca să găsească un cât de mic indiciu privind viața acestei femei atât de respectată de întreg personalul medical, dar nimic nu părea să trădeze că dincolo de a fi un lăcaș al spitalului, acest loc împrumuta ceva și din viața ei din afara zidurilor ospiciului. Își aduse aminte de plimbările pe care Doamna le făcea prin pădurea

din jurul văii Lotrioarei. Era aici cu un scop anume și avea nevoie de înțelegerea femeii, nu a asistentei șefe. Într-un final se hotărî și părăsi cabinetul la fel de vijelios cum intrase. Spre norocul lui, nimeni nu părea a fi prin preajmă. Cum de nu se gândise? Înainte de orice va trebui să o vadă totuși pe Iulia în salonul ei, din postura de medic. Aproape că cealaltă Iulie, asistenta, dispăruse din gândurile sale. Așa cum îi spusese visul, asistenta luase o hotărâre și sigur va pleca din Lazaret. Mai mult ca oricând, visul din acea noapte era puternic ancorat în realitate și acum nu făcea decât să-l dezvolte. Era convins că Iulia era în salonul-debara în fața acelui caiet misterios și că ochii ei erau plânși. Știa deja ce o va întreba și ce o să i se răspundă. Un singur lucru nu putea să vizualizeze. Acea clipă când buzele lor se vor uni consfințind un sentiment care nu putuse fi pecetluit în acea noapte în care făcuse dragoste cu asistenta. Atunci buzele ei l-au respins vrând parcă să pună stavilă oricărei licăriri a inimii în fața unei posibile iubiri. Să fi știut ea că sentimentele lui vor fi medicamentul miraculos prin care o nebună își va recăpăta luciditatea și speranța? Și de ce o făcea? Era convinsă că nu ar putea să-l iubească? Într-un fel se simțea rănit în orgoliul propriu, dar pe de altă parte își dădea seama că ființa lui este dedublată în entități cu personalități și funcționalități distincte. Gabrielul-mental este rupt de lume, nu are sentimente, deci nu poate fi rănit și, dincolo de orice dubiu, este stăpânul necondițional al celeilalte entități, Gabrielul-om, personaj ascultător, chiar apatic, gata să se sacrifice fără niciun regret. Gabrielul-om era pregătit de multă vreme să iubească la comandă, să sufere sau să se bucure, să jignească sau chiar să laude, într-un cuvânt să viețuiască, pe un fâgaș trasat cu grijă de acele urme pe care mentalul le întrezărea din când în când în

oglanda vieții. Între urme, puteau exista pentru Gabrielul-om clipe de libertate în care strecura întâmplări născute dintr-o altă voință aflată în așteptare. Bătu de câteva ori în ușa salonului-debara. Nu auzi nicio voce răspunzând în vreun fel. Deschise ușa și intră. La masa din colț, Iulia părea cufundată în a descifra misterul caietului pe care singură îl construise. Când ridică privirea spre Gabriel, puteai vedea că pe fața ei străluceau urmele lacrimilor ce păreau a nu se mai opri. Privirile lor se întâlneau pentru prima oară de când se afla aici. Erau amândoi conștienți de dialogurile avute sub perdeaua ocrotitoare a întunericului. Acum îi vedea îndeaproape trăsăturile feței, dungile adânci ale suferinței care te împiedicau să descoperi adevăratul chip al femeii. Se apropie adăugând privirii ocrotitoare și un zâmbet încurajator.

— Te voi ajuta, Iulia.

— Pleacă, Gabriel! Pleacă! Nu vreau ajutorul tău.

— De ce, Iulia?

— Dacă nu pleci tu, pleacă ea.

— De unde știi? Ți-a spus ea că pleacă?

Iulia își scutură puternic umerii vrând parcă să se elibereze de o greutate enormă care ar fi împiedicat-o să vorbească. De fapt vorbele sale erau guturale, scuiate cu multă caznă, dând impresia că acestea sunt făcute să trăiască doar în mintea ei.

— Am visat.

— Și eu am visat. Asistenta va pleca. Este decizia ei și va pleca spre binele tău. Ea știe că pot să te ajut.

— Cum poți fi așa de sigur că o poți ajuta?

O altă voce, de această dată sigură pe ea și tăioasă, se auzise dintr-un colț aflat încă în umbră. Gabriel se întoarse.

— V-am căutat în biroul dumneavoastră.

— Știu, Gabriel. Și eu am visat. Am visat că mă vei căuta, am visat că vei veni aici și că aici trebuie să te aștept.

— Nu puteați visa. În visul meu eram doar eu și cele două Iulii. Dumnezeu voastră nu ați fost în visul meu.

Se lăsă un moment de tăcere, după care Doamna îl întreabă oarecum zeflemitor.

— Tu chiar crezi în vise, Gabriel?

Gabriel așteptă și el câteva secunde. Se întoarse spre Iulia, dar privirea acesteia era adânc pironită pe filele caietului, iar din bărbie continuau să cadă lacrimi ce se contopeau cu scrisul mărunț.

— Las-o să plângă, acolo în lumea ei lacrimile pot fi și durere și fericire. Vrei să o vindec și ai început prin a-i aduce suferință.

— Vreau să o iubesc!

— Așa ți-a spus ție visul?

— Cine suntem noi să hotărâm dacă visele fac sau nu parte din viața noastră?

— Cine suntem noi să ne lăsăm conduși de vise? adăugă asistenta șefă.

— Chiar nu ați avut niciodată senzația că visele pot să-ți hotărască viața?

Doamna se ridică brusc și părăsi salonul-debara. În clipa când fața ei ieși din umbră, sub lucirea puternică a razelor dimineții, Gabriel putu să fotografieze pe chipul ei o stare de adâncă emoție însoțită de cutele suferinței ce reușise să răzbească din adâncul sufletului. Părea chiar că, în colțul ochilor, două lacrimi se legănau gata să cadă. Privi în urma ei. Doamna se îndreptase spre poarta spitalului. Probabil în dorința de a-și regăsi echilibrul, se va lăsa pradă rătăcirilor prin albul nămeților din pădure.

Gabriel se întoarse din nou spre Iulia și îi cuprinse fața în mâini obligând-o să-l privească în ochi.

— Voi vorbi cu asistenta să nu plece, așa că nu mai plânge.

— Nu o să te asculte.

Gabriel nu luă în seamă remarca Iuliei și mâinile sale începură să-i șteargă urmele de lacrimi de pe obraji, apoi palmele se transformară în senzori de iubire ce treceau cu răbdare peste fiecare cută a obrazului, peste asprimea înghețată a gurii în încercarea de a scoate din încremenirea desenată de boală o altă ființă, femeia luminată de zâmbet și fericire. Exact ca în visul lui.

Câteva bățai ferme în ușă rupseră insula de liniște din biroul asistentei șefe. Doamna era așezată pe scaunul înalt postat în fața ferestrei ce dădea spre apele Oltului. Dincolo de fereastra închisă jucau razele unui soare palid printre crengile îmbrăcate într-o dantelărie albă, țesută din milioane de stropi de apă împietriți în matrițele frigului din noapte. Din când în când, câte o picătură se desprindea din vârfurile aplecate ale crengilor, alunecând pe alte ramuri și redevenind parte a sculpturii. O formă renăscută noapte de noapte pentru a se pierde departe de orice simțire artistică în albul zăpezii, din ce în ce mai mult scrijelită de văi înguste, urme ale curgerilor din copaci. Pe măsură ce soarele creștea în putere, auzul putea distinge zgomotul apei ce se aduna în streșinile vechi, iar mai apoi clipocitul șiragului de apă ce se strecura prin găurile dănuite de rugină în tabla subțire. De afară, spre ființa așezată parcă de o veșnicie în fața unui tablou ce nu-și găsea echilibrul static, stropii de apă băteau cu insistență la o poartă nevăzută implorând găzduirea unui suflet prea mult surghiunit din propria ființă. Un suflet alungat care îmbătrânise așteptând să-și reia locul în ființa ce Domnul

i-o hărăzise ca lăcaș. În urmă cu mulți ani această ființă ce părea atât de răbdătoare și primitoare cu alte suflete își golise existența de propriul eu dumnezeiesc alungându-l pe un tărâm în care nu exista iertare, ci doar remușcare. O remușcare perpetuă care pârzolea țărmurile credinței alungând speranța că oamenii ar putea totuși avea parte de iertare, mai ales de iertarea de sine. Privirile ei treceau prin pâcla de copaci sfredelind depărtarea în căutarea izbăvirii. Dar gândurile se încăpățâneau să rămână prizoniere în carapacea ființei incapabile să întrebe și să răspundă. Printre ele, acea întrebare a lui Gabriel, concentra în ea esența unui răspuns mereu întârziat, mereu refuzat: „*Chiar nu ați avut niciodată senzația că visele pot să-ți hotărască viața?*”.

Trupul ei se scutură sub impulsul unei tremurături ce părea a se fi instalat într-un corp lipsit de dorința de a se apăra, un corp care începea să-și reconstituie viața din amintiri depozitate cu grijă la periferia memoriei. În mâinile împreunate, ce până nu de mult atârnavu desincronizate, se găsea o fotografie prinsă într-o ramă îngustă care tremura gata să alunece pe podea. Apoi mâinile se încheștară și fotografia se poziționă în lumina venind dinspre geam, iar privirea ei reveni din orizontul nedefinit învelind gingășia chipului unui copil ce strângea în brațe un clovn de lemn purtând o bluză albastră prinsă cu nasturi mari albi, iar pe cap un con roșu terminat în vârf cu o sferă de aceeași culoare ca bluza. Doamna fixă fotografia cu privirea și lăsă gândurile să alunece undeva într-un trecut pe care se străduise atâta timp să-l izoleze de viața ei.

Încă nu împlinise șase ani, trăia alături de mama ei într-un apartament din Râmnicu Vâlcea aflat la parterul unui bloc cenușiu, un copil cu nimic diferit de sutele de

copii răspândiți prin cartierele orașului. Un oraș la fel ca oricare oraș dintr-o țară care își puna amprenta pe viața oamenilor mult prea dureros dirijându-le traiul de zi cu zi. Ca în fiecare dimineață, oamenii plecau grăbiți spre clădiri în care ar fi trebuit să-și găsească rostul existenței, unii îndeplinind o profesie ca pe o corvoadă necesară traiului nu spiritului, alții, dimpotrivă, cuprinși de noblețea unei îndatoriri asumate prin conștiința formării. În drum, copiii erau abandonați în școlile de cartier pentru cel puțin o jumătate de zi, problema recuperării fiind adesea lăsată în voia sortii. Majoritatea se întorceau singuri acasă printre cozile de pensionari aflați în așteptarea alimentelor. Nu intrase bine pe ușă și copilul îi sări în brațe.

— Mamă, sâmbătă mergem în excursie pe valea Lotrioarei. Mă lași? Ne duce tovarășa.

— Mai vedem. Sâmbătă mi-am luat liber ca să stau cu tine.

— Dar, mamă, este prima mea excursie. Of, de-aș avea și eu un tată. El sigur m-ar lăsa.

— Dar ai un tată. Știi bine. Ți-am mai spus.

— Un tată de care trebuie să ne ascundem ca să nu mă fure. Ce fel de tată este acesta?

— Tatăl tău te iubește, dar te vrea doar pentru el.

— Nu puteai să te îndrăgostești de un român?

Era o întrebare la care nu putea răspunde fetei sale. De multe ori, privind înapoi, se întrebase și ea același lucru. Cum de a fost să fie? Dar, ori de câte ori se imagina cu un alt bărbat simțea că-și trădează propria fiică. Fiica pe care o are cu acel om există și nu și-ar putea imagina că în fața ei ar putea sta acum un alt copil. Cât de nedreaptă poate fi viața. Te îndrăgostești, iubești copilul născut din dragoste, dar nu mai iubești omul care ți-a dat această nouă iubire. Poți urî faptul că l-ai iubit? Că ți-a dăruit o

minune în viață? Atunci a visat. A visat că fetița ei se pierdea printre copaci înghițită într-o prăpastie peste care vântul așternea mormane de nisip. Iar deasupra, se încăpățâna să plutească conul roșu al clovnului. Se sculă și se îndreptă spre bucătărie. Îi pregăti o prăjitură și hainele pentru excursie. Dacă nu ar lăsa-o, ar fi de acum înainte o prizonieră în propria ei viață. Și ce ar fi mai grav, fetița ei ar ajunge să identifice propria copilărie cu o traumă greu de acceptat la acea vârstă. Dar visul? Oare visul nu înseamnă nimic? Cu un gest aproape involuntar îndepărtă cu mâna din fața ei acea urmă de îndoială strecurată în suflet.

— Asta mai îmi lipsește, să cred în vise.

A doua zi, fetița se întoarse de la ușă și se repezi la clovnul ei.

— Mamă, îl iau cu mine să mă păzească de tata.

Pe biroul asistentei, alături de fotografia ce își găsisese în sfârșit un loc în acest lăcaș al uitărilor, un con roșu terminat în vârf cu o sferă albastră părea un obiect straniu ce aștepta să fie pus pe capul unui clovn, așa cum arăta fotografia. Era tot ce-i mai rămăsese de la fetița ei, când o căutaseră pe valea Lotrioarei în urmă cu 20 de ani. Avea din nou nevoie să privească acea fotografie din care doi ochi nevinovați puteau să o ajute să-și ofere iertarea de sine.

În liniștea aparentă generată de simțurile Doamnei ce treceau din spațiul biroului în inima pădurii, lăsând să pătrundă în mintea ei doar plânsetul naturii sub razele din ce în ce mai puternice ale soarelui, bătaile din ușă se făcură în sfârșit auzite. Doamna așează pe noptieră poza și alături conul roșu terminat în vârf cu o sferă albastră.

— Intră!

Gabriel deschise ușa doar atât cât să se poată strecura ca un hoț ce se ferea de privirile indiscrete ale personalului. Era pentru a doua oară în această încăpere și avea vagul sentiment că biroul nu mai era același. O privi pe asistenta șefă și primul impuls care îl cuprinse era să-și ceară scuze că a greșit camera. În fața lui era o altă femeie, parcă cu zece ani mai tânără și cu mii de apăsări lipsă, apăsări ce-și luaseră zborul lăsând lumina să dezvăluie o privire prietenoasă, umană. Apoi îi atrase atenția poza rezemată pe birou, poză din care oricui trecea pragul biroului îi zâmbea o fetiță care îi semăna leit Doamnei. Doamna își apropie mâna de fotografie părănd să mângâie chipul ce transformase această încăpere dintr-un loc rece, singuratic, într-un birou primitiv în care simțeai că ai în față nu doar respirația apăsătoare a spitalului ci și sufletul unui om.

— Este fiica mea. Ar trebui să aibă 25 de ani. Cred că ați fi de aceeași vârstă.

Gabriel rămase în continuare cu privirea ațintită asupra fotografiei, doar că pe chipul lui se așternu acea expresie de tăcere interioară care exprima ceea ce cuvintele nu o pot face. Nu îndrăzni să o privească direct pe Doamna, aștepta neclintit ca ea să treacă peste această mărturisire. Câte fațete poate ascunde o propoziție atât de simplă, „*ar trebui să aibă 25 de ani*”. Eu am 25 de ani, eu sunt aici în fața unei mame și a unei amintiri. O amintire extrem de dureroasă. Dacă eu nu aș fi aici, dacă nu aș fi deschis această ușă. Dar această fotografie nu a fost ieri pe birou, iar Doamna nu pare mai apăsată de viață ci dimpotrivă, parcă este eliberată de orice supărare. Apoi conul roșu de lângă poză cu imensa bilă albastră în vârf, un albastru ce parcă stăruia în mintea lui, dar pe moment nu reușea să înțeleagă prea bine cu ce anume să-l asocieze.

— Sigur, ați venit să vorbim despre Iulia. Și despre vise, dacă nu mă înșel.

Gabriel ridică în sfârșit privirea spre chipul extrem de senin al Doamnei.

— Da, doamnă. Așa este. Dumneavoastră ați întocmit fișa Iuliei și mi se pare extrem de sumară.

— Corect. Eu nu am competențe să scriu mai mult decât am scris. Vedeți, oficial ea este pacienta spitalului, dar mai degrabă o putem considera o tânără adăpostită de noi. O tânără cu probleme psihice ale căror cauze ne sunt necunoscute. Ca atare și tratamentul este limitat. La fel și rezultatele.

— Dar măcar datele personale.

— Nu le știm. Nici nu bănuim cu câtă ușurință pot dispărea sau apărea oamenii în aceste locuri.

— Poliția?

— Deocamdată, de niciun ajutor.

— Dar și-a spus numele, Iulia. Atât?

— Nici măcar atât. Îi spunem Iulia pentru că așa i-a spus tanti Crina. Orice referire la datele ei de identificare îi provoacă o criză.

— Își refuză originile.

— Așa se pare.

— Dar caietul?

— Am văzut caietul. Este ca un rebus pe care nimeni nu poate să-l descifreze. Doctorii spun că notițele ei nu au legătură cu boala ei, ci mai degrabă reprezintă un mod de a-și ține ocupată mintea cu un nimic care să îndepărteze orice manifestare reală a vieții. Sunt cuvinte fără sens.

— Asistenta pare să știe mai multe despre ea.

— Asistenta are și ea un nume, domnule doctor! spuse Doamna pe un ton dojenitor. Nu este o jucărie pentru doctori, mai adăugă ea la fel de răspicat.

— Nu mă înțelegeți greșit. Vreau doar să-mi limpezesc mintea. Nu pot să spun „Iulia” fără să fiu eu însumi confuz asupra persoanei pe care o vizez. Mai ales că..., se opri brusc și pe față îi apărură o umbră de îndoială. Iulia, asistenta, își ascundea semnul de pe braț, iar el l-a văzut într-un moment de intimitate. Are oare dreptul să divulge ceea ce doar el și ea știa? Ceea ce lui îi spunea că cele două ființe au ceva în comun, ar putea să însemne o pistă pentru aflarea adevărului, dar numai asistenta știa adevărul și doar ea ar putea măsura consecințele unei dezvăluiri. Va trebui să cerceteze lucrurile cu discreție, fără a răni pe nimeni.

— Mai ales că? reluă Doamna privindu-l țință.

— Mai ales că cele două seamănă atât de bine. Par a fi gemene.

— A, da, așa este.

În gândul ei, asistenta șefă încerca să afle dacă acest om, acest tânăr mai bine zis, are maturitatea de a se sacrifica pentru o cauză nobilă. Iubirea poate fi un tratament, dar poate fi și moartea definitivă a unui suflet. Gabriel părea gata să-și ofere trupul și inima unei ființe pierdute de lume. Din ce rațiuni? Din milă? Din orgoliul de a-și demonstra capacitățile de medic? Din ascunzișul propriei nebunii? Dar dragostea? Ea unde este, dragostea? Ascunsă în cuvinte pe care el o să i le servească ca pe niște pastile de trei ori pe zi, înainte sau după masă. Dizolvată într-un ser al pasiunii prefăcute revărsată peste trupul unei femei fără apărare? Gabriel percepuse acest moment de tăcere ca pe un semn de neîncredere. Ar fi vrut să-i vorbească despre visul lui, dar bănuia că va fi luat din nou în derâdere. Doamna nu credea în vise, doamna era o ființă normală, judecata ei nu putea trece dincolo de limitele raționalului, Doamna nu părea a purta în suflet sămânța

fecundă a nebuniei care ne transformă uneori din oameni în zei. Dar el, Gabriel, simțea cu toată ființa sa că este supus unei alte gândiri, o gândire a unei existențe paralele căreia trebuia să i se supună. Acea gândire putea doar să știe de ce el, Gabriel-omul, trebuia să o smulgă pe Iulia din tenebrele unei lumi nepătrunse de om. Sau poate dimpotrivă, dorește ca el, mintea lui, să pătrundă în lumea Iuliei pentru a cunoaște viața pe care sufletul lui a avut-o de la începutul dumnezeiesc al încarnării sale. Oricare ar fi adevăratul motiv, știa că este gata să-și sacrifice sufletul oferindu-și în avans iertarea de sine.

Doamna luă un plic de pe masă.

— Am vorbit cu doamna directoare. Iulia este de astăzi pacientul dumneavoastră.

— Ați avut și dumneavoastră un vis?

— Nu, domnule doctor. Am avut un vis acum 20 de ani. Atunci poate ar fi trebuit să cred în el.

9. Confesiuni

— Vă sunt recunoscător. Bănuiesc că ați intervenit pentru mine, spuse Gabriel.

— Așa este, dar m-a convins Iulia, asistenta. V-a lăsat o scrisoare, spuse ea întinzându-i plicul, apoi adăugă.

— O sacrificați pe asistentă pentru orgoliul dumneavoastră de medic. Am sentimentul că Iulia vă iubește și nu o să înțeleg de ce a hotărât să plece.

— Sunt lucruri care s-au întâmplat atât de repede încât nici eu nu le înțeleg. Dar accept voia sorții.

— Nu vă simțiți manipulat? Sau poate nu am înțeles eu și dumneavoastră sunteți cel care manipulează?

— Ce înseamnă manipularea în fața destinului?

— Nu știu ca destinul să sufere iubind și nici să scrie scrisori de rămas bun. I-am spus că ar fi mai bine să v-o înmâneze personal. A refuzat și în ochii ei am văzut durere.

— Dar speranță? Nu ați văzut și speranță?

— Când se naște durerea, speranța moare.

— Nicio speranță nu moare. Rămâne ca o fantomă în preajma minții. Nu vreau să fiu indiscret, dar cred că și în sufletul dumneavoastră mai este loc pentru speranță. Lăsați-o să intre!

Doamna se întoarse spre poza fiicei sale și rămase îngândurată. Simțea o nevoie arzătoare ca vorbele ei să evadeze din închisoarea în care își condamnase sufletul să trăiască. Primul pas era făcut. Poza pe care o purta peste tot nu mai era ferită de ochii lumii. Acum o privea și se întreba dacă nu cumva, acolo, într-un colț de lume, exista

un om care îi re trăiește gândurile. Și atunci tresărirea inimii ar trebui să-i inunde întregul corp cu acel sentiment care te poate face să zbori. Nu este oare mai importantă dorința decât putința? Cât de autentică poate fi fericirea dată de trăirile bazate doar pe speranțe? O fericire pe care mereu a refuzat-o, considerând-o ca pe o abandonare într-o beție fără leac. S-a oferit singură ca pradă a unei vieți lipsite de trăiri personale, căci pentru ea viața în afara spitalului genera un veșnic reproș. Acum, în fața acestui tânăr dispus să-și îngroape zilele alături de o nebună, un întreg raționament, bazat doar pe fundația realului care ne pătrunde viața în mod aleatoriu dar determinant, sta să se clatine. Acum simțea că abandonarea în profesie nu putea umple pe deplin casa vieții, că visele ne sunt date spre a fi parte a destinului și fericirea izvorăște și prin propria voință a gândului. Doar că pentru a trăi în speranță ai nevoie de curaj, iar curajul vine de la oameni atunci când ești căzut la pământ și nu te poți ridica singur. La urma urmei povestea ei nu era decât o poveste care putea fi a oricărei femei. Copilul ei nu a murit, era sigură de acest lucru. Ar putea să se întoarcă acasă fără a mai pierde vremea printre copacii impersonali din pădure cu gândul că ea este acolo, în apartament, așteptând-o cu înfrigurare.

— Sigur, mă scuzați, domnule, dar mă grăbesc. Mă așteaptă fiica mea. Ea lucrează după masă și trebuie să am grijă de nepoata mea.

— Nu. Nu este la școală. Are doar trei ani și este o scumpă.

— Fiica mea? Da. Oarecum. Tot în sistemul sanitar. Este medic pediatru. A iubit dintotdeauna copiii. Poate pentru că nu a avut frați sau surori.

— Sigur că ar fi fost bine. Dar vedeți dumnea-voastră, am rămas singură când ea avea câțiva anișori și nu am mai avut timp să-mi refac viața.

— Soțul meu? Nu mai știu nimic de el. A trebuit să fugă din țară.

— De ce? Este o poveste lungă. Da, ne-am iubit și nu regret că m-am căsătorit cu el. Dacă nu ne iubeam, o mai aveam acum pe fiica mea? Cum aş putea să regret? Am fost mereu fericită, chiar și atunci când mă consideram abandonată de lume. De fapt nu aveam nevoie de nimeni. Ea era de ajuns pentru mine.

— Fiica mea? Dacă îi era bine numai cu mine? Chiar nu știu. Mă puneți pe gânduri. Mă iubea atât de mult încât nu cred că era nefericită că nu avea și un tată.

— Spuneți că am sufocat-o cu dragostea mea? Of, am ajuns. Mulțumesc mult. Uitați, ea este fiica mea. Are fetița de mână. M-a văzut. Mi-a făcut semn. Mulțumesc încă o dată.

Coborî din mașină. Cele două se îmbrățișară, apoi luă nepoata în brațe și făcu o piruetă admirând pletele lungi ale fetei care descriaseră un cerc prin care razele plâpânde ale soarelui se strecurau spre ochii scânteietori. Avea ochii albaștri moșteniți din partea maternă, care contrastau cu tenul castaniu moștenit de la mama sa care, la rândul ei, îl avea ca genă de la fostul ei soț.

— I-am dat deja să mănânce. Dacă nu ești prea obosită mai puteți sta puțin prin parc. Apoi poți să o culci. Și neapărat să te culci și tu mamă!

— Bine, o să vedem. Sigur ne vom mai juca pe aici. Ce înseamnă oboseala în fața a doi ochi atât de jucăuși?

— Dar ești în picioare de la cinci de dimineață și știu că spitalul nu este un loc de promenadă.

Doamna zâmbi fiicei sale și o mai îmbrățișă o dată.

— Hai nu-ți face griji. Mergi la cabinet, iar noi o să ne adormim una pe cealaltă.

Doamna deschise larg ochii după care clipi de câteva ori. Părea venită din altă lume în mijlocul acestei încăperi pe care aproape că nu o mai recunoștea.

— Vă simțiți bine? întrebă Iulia privind-o cu oarecare teamă.

— O, da. Sunt bine. Pentru o clipă... Nu știu. Credeam. Sunt bine. Dar unde este doctorul?

— Doctorul? Nu era nimeni când am intrat în cameră.

— Ai intrat acum? Nu am auzit ușa.

— Nu. Sunt de câteva minute aici, dar erați atât de preocupată de ceva încât nu am îndrăznit să vă vorbesc.

— Ia loc, spuse Doamna așezându-se și ea pe un scaun aflat în fața biroului.

Iulia se așeză nedezipindu-și privirea de la poza aflată pe noptieră. Ochii albaștri ai copilei păreau ruși din ochii Doamnei. Doamna se îndreptă din spate vrând parcă să simtă siguranța pe care ți-o oferă spătarul scaunului înainte de a se lansa în necunoscutul unei mărturisiri de mult așteptate, dar mereu amânate.

— Este fiica mea. Nu am mai văzut-o de 20 de ani. Tatăl ei, soțul meu, nu este român. Studia medicina în România. Ne-am îndrăgostit și ne-am căsătorit, dar atunci căsătoria cu un străin nu era bine văzută. După un timp a dispărut. Mi s-a spus că de fapt era spion și a fugit din țară. Mi-au mai spus atunci să-mi păzesc bine fiica pentru că s-ar putea să-mi fie răpită. Chiar asta s-a întâmplat acum 20 de ani în pădurea de pe valea Lotrioarei. De atunci nu mai știu nimic despre ea. Am rămas cu această poză și cu pălăria clovnului găsită în pădure.

O mărturisire simplă, directă, la care Iulia nu se așteptase. Venise să-și ia rămas bun de la această ființă pe

care o îndrăgise atât de mult în acest răstimp, iar acum avea impresia că prin plecarea ei va transforma această despărțire dificilă într-un act de lașitate. Doar câteva cuvinte și simțea că Doamna devenise brusc din persoana echilibrată, ușor distantă dar mereu atentă cu cei din jur, o ființă destabilizată moral gata să se prăbușească sub apăsarea propriilor secrete pe care nimeni nu le-ar fi bănuțit. Iar ea, în loc să-i ofere sprijinul de care avea acum și aici nevoie, se pregătea să-i dea o ultimă lovitură părăsind-o. Dar Doamna aflase de intențiile ei și atunci nu reacționase decât printr-un gest normal de nemulțumire. Nicidecum nu-și expusese atât de brutal și de neașteptat rănilile propriei existențe. Oare ce se întâmplase în acest răstimp? Să aibă legătură cu tiza ei și cu doctorul? Șirul de gânduri pe care Iulia încerca să le pună cap la cap înainte de a îndrăzni să scoată acele vorbe de bun rămas pe care și le pregătise fu întrerupt de o altă inițiativă a Doamnei, la fel de neașteptată.

— Dar tu, Iulia? Viața ta ce ascunde?

Doamna era cunoscută pentru discreția totală vizavi de personal și această întrebare directă avu darul de a-i clătina și mai mult avântul finalizării acelu gest simplu de rămas bun pentru care venise. Simțea că legătura ei cu Doamna este mult mai profundă decât credea, vorbele acesteia fiind lanțuri care îi cuprindeau mintea într-un laț din care nu putea scăpa decât mărturisind. Acum lucrurile păreau a avea sens pentru Iulia. Doamna își eliberase sufletul de povara vieții forțând-o și pe ea să facă același lucru.

Chiar dacă Doamna dăduse dovadă de atâtea ori că este apropiată și înțeleghătoare față de personalul medical, nicio asistentă nu se considera ca făcând parte din anturajul intim al asistentei șefe. Iulia nu accepta că

intimitatea dintre persoane este factorul care facilitează o confesiune, ci mai degrabă lipsa unei cunoașteri a interlocutorului îți poate da curajul de a mărturisi propriile apăsări. Problema care se punea în fața ei era legată de ceea ce va face Doamna cu mărturisirile ei. Povestea asistentei șefe, pierderea legăturii cu propria fiică, părea a fi devenit dintr-odată un lucru comun destinat cunoașterii oricărei persoane care va trece de acum înainte pragul acestui birou. În schimb, povestea ei era mult prea personală pentru a o lăsa ca subiect de discuție în întreg spitalul. Și totuși ceva o îndemna să se lepede de greutatea care îi apăsă conștiința de atâția ani. Atunci când o trăire devine o închisoare, nu poți decât să visezi că vei evada într-o bună zi mărturisind-o. Și confesiunea în fața Doamnei putea să însemne o astfel de evadare, iar momentul era propice pentru a o încerca. La urma urmei, povestea ei era bazată mai degrabă pe bănuieli decât pe certitudini. Și, în fapt, asta era ceea ce o apăsă cel mai mult. Incertitudinea acelei întâmplări în totalitatea ei. Ce nu ar fi dat să poată spune fără teama de a greși: „*Sunt vinovată! Sunt vinovată! Eu i-am chemat pe acei oameni! Le-am făcut semn!*”.

Buzele Iuliei începură ușor să se desprindă lăsând mici sunete să întrerupă liniștea apăsătoare care domnea de câteva minute bune în birou. Doamna nu părea să urmărească cum fața asistentei începuse să devină expresivă făcându-se ecoul gândurilor lăuntrice ce încercau să înlăture îndoiala care bloca calea dezvăluirilor.

— Sunt vinovată! Sunt vinovată!

Vorbele Iuliei o îndemnară pe asistenta șefă să-i cuprindă cu blândețe mâinile și o sili să se așeze. Continuă să-i țină strâns mâinile, încercând să nu o privească în ochi.

Iulia avea privirea ațintită undeva în afara biroului și ochii ei clipeau ori de câte ori o picătură de apă se desprindea din streășină. Curgerea apei părea un izvor de timp, un timp care exista dincolo de zidurile spitalului și care se derula fără grabă, exact așa cum Iulia îl retrăise de atâtea ori. Acea seară, din urmă cu mulți ani, pe terenul de tenis, reapărea din nou, clipă de clipă, de această dată nu doar în mintea ei ci și în vorbe. Evadarea prin confesiune.

Epuizată, aruncă hainele de pe ea și se lăsă gădilată de apa caldă încălzită de soare într-un bazin montat pe acoperișul plat. Ochii sfredelitori cercetau în oglindă cele mai ascunse intimități ascuțindu-i dorințele. Mintea părea pierdută într-o altă lume din care trupul ei nu făcea parte. Încă o dată. Măcar o dată și mă voi opri. Măinile căutară cu înfrigurare plăcerea carnală. Pe teren, seniorii râdeau în timp ce-și etalau corpurile bronzate. Privirile ei străpunseră geamul într-o căutare înfrigurată și necontrolată. Putea fi oricine. Orice bărbat. Un zgomot ușor o făcu să tresară. Inima începu să-i bată nebunește când văzu că unul dintre bărbați părăsise terenul. Așteptă încordată binecunoscutul scârțâit al ușii cabanei de lemn. Acum va fi cu adevărat a unui bărbat. Pe iubitul ei îl lăsase de atâtea ori să o atingă dar nu-i cedase. Dorea cu tot trupul să fie iubită de un bărbat dar faptul că se cunoșteau atât de bine o făcea să aibă rețineri. Ar fi dorit să treacă prin acest moment de viață de parcă ar fi fost vorba despre o altă persoană, o persoană al cărui trup să-l părăsească atunci când va deveni femeie. În plus el se lăuda cu aventurile pe care le avusese și într-un moment de teribilism a mințit că și ea a făcut dragoste cu antrenorul. Este adevărat că acesta insistase de câteva ori, dar nu-l acceptase din aceleași motive. Se cunoșteau de prea multă vreme. Căldura îi copleși întregul corp și simți cum obrații îi luau foc în

timp ce sângele continua să zvâcnească sub tâmples. Se apropie din nou de geam. Mai apucă să vadă că pe teren erau abandonate rachetele iar bărbații se precipitau spre cabana antrenorului.

— Hei! Veniți! Avem o tărfa de mulțumit!

Două brațe o traseră și căzu întinsă pe cimentul încălzit de apă. O liniște teribilă îi cuprinsese mintea. Când deschise ochii, din duș curgea ritmic câte un strop de apă. Privirea urmărea picăturile iar auzul amplifică la nesfârșit zgomotul produs de spargerea lor pe cimentul ce se răcise. O undă rece îi imobiliză întregul corp. Nu era capabilă să iasă din starea de amorțeală, singurul contact cu exteriorul era acea curgere sacadată și explozia sunetului care îi învăluia mintea în necunoaștere. Doar că, la un moment dat, o picătură căzută prinse culoarea roșie și atunci corpul ei se dezmetici. Adevăratele zgomote îi inundară ființa făcând-o să-și ascundă chipul între mâini, ghemuindu-se într-un colț al cabinei de duș. Un tremur puternic puse stăpânire pe toată ființa ei în timp ce din fața ușii închise pătrunseră, printre gemetele unei fete, primele vorbe pe care putea să le perceapă cu adevărat.

— Nu pot să cred! A fost virgină!

— Țsta da noroc pe mine! Dar mai vreau o dată.

— Bine. Te lăsăm. Doar tu ne-ai deschis calea.

— Hai că a început să-i placă fetei. Uite ce față are.

— Râde!

— Da, râde! Râde ca o nebună!

— Haideți mai repede că ne prinde noaptea.

— Părinte este rândul tău. Înseamnă-o pe vecie.

Gemetele continuă încă câteva minute, apoi se lăsă liniștea. O liniște parcă anume calculată pentru a scoate în evidență și mai mult ultima scenă a spectacolului. Un spectacol pe care Iulia îl trăia ca și când trupul ei era

dincolo de ușă. Ultima scenă pe care bărbații o inventaseră pentru a-și spori plăcerea. Și plăcere mai mare nu poți să ai decât să însemni locul pe care l-ai pângărit. Un strigăt scurt se revărsă din trupul tinerei în timp ce râsetele celor patru se estompară în întunericul nopții nepăsătoare. Iulia se furișă afară din cabină, fără a avea curajul să privească în lumina slabă a becului trupul leșinat întins pe patul plin de sânge. În timp ce se îmbrăca grăbită simți mirosul de carne arsă. Deschise ușa și fugi prin parc fără să privească înapoi. După câteva sute de metri, corpul începu să nu o mai asculte, picioarele îi tremurau și deodată se întinse pe pământul umezit de o ploaie mărunță pe care nici nu o simțise până atunci. Rămase nemișcată. În plin întuneric imaginea fetei întinse pe pat îi juca în fața ochilor, iar mirosul de carne arsă nu se lăsa alungat de prospețimea aerului biciuit de ploaie. Se ridică și cu pași din ce în ce mai repezi luă drumul înapoi. Sfârși prin a fugi călăuzind parcă toată furia în mișcarea picioarelor. Ajunse la cabană. Lumina era aprinsă, dar în cabană nu era nimeni.

— Poate totul nu a fost decât un vis. Am fost amețită de aburi. Știu că am leșinat. Asta este. De fapt nu s-a întâmplat nimic.

Patul era curat. Nici urmă de sânge. Se apropie de colțul în care își pusese geanta cu rachetele și se pregăti să plece cu sufletul ușurat de o povară. Un mic zgomot îi atrase atenția. De pe geantă căzuse o brichetă. Alături, o cruce de metal din cele pe care preoții le poartă la gât. Simți căldura metalului și dintr-o dată mirosul de carne arsă îi inundă din nou ființa. În fața ochilor apără din nou imaginea acelei fete cu fața schimonosită într-un zâmbet ce îți dă fiori. Lăsă rachetele jos, aprinse bricheta și încălzi crucea, apoi închise ochii. Un strigăt scurt și mirosul de carne arsă inundă din nou încăperea.

— În noaptea aceea nu am dormit la cămin. M-am dăruit iubitului meu, iar a doua zi am plecat din oraș fără să spun nimănui nimic.

— O cunoșteai pe fată?

Câteva clipe de tăcere în care Iulia părea să caute mai degrabă o scăpare decât răspunsul pe care nu era pregătită să-l dea.

— Poate o mai văzusem. Nu știu.

— De aici bandajul pe care îl porți la mână.

— Am vrut să mă pedepsesc. Să simt măcar o parte din durerea ei.

— De ce te simți vinovată? A fost alegerea ei să intre în cabină.

— Știu. Dar dacă a făcut-o doar pentru a mă apăra pe mine? Nu pot să uit când am fost trasă în cabina de duș.

O întrebare se născu pe buzele Doamnei dar ceva o făcu să se răzgândească în ultimul moment. Știa că Iulia petrecea multă vreme cu pacienta din salonul-debara dar întui posibilitatea ca ea să nu-i fi văzut semnul. Poate doar ea știa de această coincidență. Și dacă nu este o coincidență? Dacă nebuna din salonul-debara este tocmai ființa care se sacrificase în urmă cu cinci ani pentru Iulia?

— Vei pleca? reluă Doamna după o scurtă pauză.

— Da. Într-un fel, da! răspunse aceasta hotărât.

— Cum adică, într-un fel?

— Eu plec, dar rămâne Iulia, pacienta din salonul-debara. Nu spune toată lumea că parcă am fi surori?

— Ce știi despre pacientă? Știi că o putem ajuta doar dacă îi cunoaștem trecutul.

— Nu știu mare lucru. Viața ei este în acel caiet.

— Și Gabriel?

— În mintea lui Gabriel sunt o jucărie care nu este stricată. Iar el vrea o jucărie defectă pe care să o repare.

10. Consultația

Dragă doctore Gabriel,

Știi sigur că încă din prima zi ai dorit cu ardoare să ai o astfel de pacientă. Iulia, pacienta din salonul-debara, va fi pacienta ta dar, în același timp, trebuie să știi că Iulia a fost și pacienta mea. Este adevărat, nu sunt medic, nu am competențele necesare, dar întâmplarea a făcut să cunosc un caz similar, petrecut cu mult timp înainte chiar în aceste locuri. Este vorba de baronul Aaron von Pieler rămas pe aceste meleaguri după bătălia cu turcii din 1493. El s-a îndrăgostit de o săteancă din Lazaret care suferea de o boală mintală moștenită. Prin dragoste și răbdare a reușit să aducă lumină pe fața Iuliei – nu este o invenție, numele ei era Iulia – și au avut și un copil care nu a mai moștenit tarele mamei sale. Sunt convins că nu o să mă crezi, dar te invit să mergi până la prima casă din marginea satului unde am locuit eu. Aici, într-un scrin vechi, am găsit caietul cu însemnările baronului. Vei găsi notițele sale pe care sunt convinsă că le vei aprecia ca pe o experiență ce merită studiată. Atunci când va veni vremea, când zâmbetul va înflori pe chipul ei redându-i frumusețea pe care o ascunde de atâta vreme, vei putea să te muți cu ea în acea casă. Îmi doresc din toată inima ca acest moment să vină cât mai curând. Până atunci, te rog să ai în vedere că nu tot ceea ce vezi este adevărat și nu tot ceea ce atingi este ceea ce pare!
Să ai grijă de câinele meu, Pufi.

Cu drag, Iulia

Gabriel lăasă hârtia să cadă la marginea patului și stinse veioza așezată pe noptiera veche. Simțea o oboseală extrem de puternică și aproape că citise scrisoarea fără a reuși să-i pătrundă întreg conținutul. Acum nu-și dorea decât să doarmă. Un somn adânc care să-l ducă în zorii zilei următoare spre acel doctor care visase dintotdeauna să fie. De această dată va intra în salonul-debara așa cum se cuvine. În halat alb, cu dosarul pacientei în mână. Somnul îl cuprinse aproape instantaneu. Nu același lucru se petrecea în casa din marginea satului. Iulia, așezată la fereastra camerei ce dădea spre pădure, privea întunericul cerului străpuns de săgețile de lumină ale astrelor nopții. Ca de fiecare dată când viața ei trecea prin momente de cumpănă, nu se putea opri să nu rememoreze amintirile din acele zile când drumul unei copilării liniștite, alături de părinții ei, se curmase. Primele secvențe care îi stăruiau în minte erau legate de acea ușă masivă care o ținea prizonieră în casă, dependentă de cei mari. Ori de câte ori plecau în oraș cobora în fugă scările de la etajul clădirii și se năpustea asupra ușii ce dădea în stradă. Impasibilă, masiva ușă de lemn refuza să dea ascultare eforturilor mânuțelor ei, iar lacrimile se grăbeau să-i inunde obrazul.

— Mamă, eu de ce nu pot să o deschid?

Mama o mângâia pe păr și îi ștergea lacrimile.

— O să vină și ziua aceea, draga mea. Doar nu vrei să te dai bătută.

— Niciodată, mamă. Doar că vreau să fiu și eu mare și puternică. La fel ca voi. Să plec singură în oraș.

— Ei, vezi! Asta nu o să se întâmple prea curând!

La ieșirea din curte, la marginea șoselei, era cocoțată pe un stâlp o oglindă rotundă destul de mare.

— Mamă, de ce este oglinda aici?

— Pentru șoferii care ies din curte, să poată vedea dacă șoseaua este liberă.

Cum intrai în curtea casei cu etaj, apartamentul lor era la capătul scărilor. În față era un alt apartament ce părea nelocuit. Încă nu mergea la școală și deseori stătea la geamul camerei privind strada largă. După o furtună violentă observase că oglinda așezată chiar în fața porții se strâmbase spre etaj. Parcă o invita să privească și ea dacă drumul este liber. Aduse un scaun și se aplecă mai mult pe fereastră. Se retrase speriată. În oglindă își văzuse propriul chip, dar fața ei era urâtită. Se repezise spre oglinda din hol și răsuflă ușurată. Urechile, nasul, ochii, toate erau la locul lor, pe o față rotundă încoronată de un păr ciufulit pe care refuza să-l pieptene. Se furișase din nou la fereastră, apropiindu-se cu teamă de poziția în care își văzuse chipul. Fața schimonosită era acolo, parcă o așteptase să revină. Ridică o mână și făcu un semn de salut. Oglinda îi răspunse cu același gest. Doar că i se păruse că între gestul ei și reflexia din oglindă trecuseră clipe bune. Plecase de la fereastră și zile întregi nu mai încercase să urmărească magia oglinzii. Aproape că uitase de întâmplare. Doar că, din acea zi, peretele ei parcă începuse să prindă viață. Se auzeau lovituri care păreau a o chema. Toate veneau din apartamentul vecin. Atunci a realizat că în oglindă nu era fața ei, ci chipul unei fetițe care stătea alături. Timp de o săptămână, zi de zi, stătuseră minute întregi făcându-și semne cu mâna. Se obișnuise și cu deformarea produsă de oglindă și începuse să observe că fața noii sale prietene nu se deosebea prea mult de a ei. Toate au luat sfârșit când tatăl ei a surprins-o privindu-și prietena. Amintirile ei erau vagi. A urmat o ceartă în casă, ceartă din care nu a reușit să înțeleagă mare lucru. Erau cuvinte noi pe care nu le auzise niciodată. Tot ce-și amintea era că a doua zi, cu

lacrimi în ochi, mama ei îi împachetase lucrurile și că plecase împreună cu tatăl ei la bunicii din partea tatălui.

— Vei locui la bunici. La toamnă mergi acolo la școală. Noi vom veni în fiecare săptămână să te vedem.

Timp de o lună, părinții ei au venit și, de fiecare dată, o alintau mai mult ca niciodată. Dar simțea că parcă fiecare o făcea în felul lui. Între ei ceva se întâmplase. Apoi totul s-a prăbușit. O zi de sâmbătă, o așteptare nesfârșită fără ca mașina lor să poposească la poarta bunicilor. A urmat o noapte în care visele fuseseră atât de amestecate, de înfricoșătoare. Și mereu apărea acel chip, al fetei de alături, de parcă viața ei ar fi depins de acea străină. Nu înțelegea, dar simțea că prezența ei stricase fericirea din familia ei. În sfârșit, venise și dimineața. O dimineață rece de început de septembrie. Era sigură că va găsi mașina în curte. Dar curtea era goală, iar bunica plângea înăbușit.

— Vino, fetița mea!

A înțeles că o mare nenorocire se abătuse asupra lor. Cu teamă și glasul stins, a întrebat:

— Mama, tata! Unde sunt?

Nu a primit un răspuns, dar știa deja.

— Sunt în cer, fetița mea.

Mai târziu, la înmormântare, a înțeles că în mașină, cu părinții ei, mai era o femeie. Sora geamănă a mamei. Nu știuse până atunci că mama ei are o soră.

În mijlocul camerei era un mic geamantan și o sacoșă. Iulia era pregătită să înceapă o nouă viață. Dar într-o zi se va întoarce aici, în Lazaret. De fapt, încă nu știa unde va pleca sau dacă va pleca cu adevărat. Oricum casa va rămâne liberă pentru Gabriel.

O nouă zi se revărsă cu un soare darnic peste micul sat de pe valea Oltului. Zilele începuseră să crească iar

nămeții de zăpadă se străduiau să supraviețuiască sub ploaia de stropi aruncați de camioane de pe șoseaua națională. De culoare cenușie și pătați de mult negru, conurile de zăpadă se încăpățâneau să păstreze atmosfera de iarnă. Forfota din spital era în continuă creștere. Doctorul Gabriel se așeză strategic lângă geamul care dădea spre curte încercând să nu atragă atenția asupra lui. Nu era sigur dacă confrății aflaseră că va avea și el o pacientă, fapt neobișnuit pentru un stagiar. La sfârșitul întâlnirii, când toți erau gata de plecare și discuțiile începuseră să se mute pe alte teme decât cele medicale, doctorița Zamfirescu ciocăni cu pixul în masă.

— Un moment, vă rog. Vreau să fac un anunț.

Medicii se întoarseră curioși spre directoare. Știau deja că frumoasa Iulie își luase un concediu fără plată pe o perioadă necunoscută și se întrebau ce ar mai fi putut interveni.

— Deși nu este uzual, am hotărât ca pacienta din salonul-debara să fie de astăzi în îngrijirea doctorului Gabriel. Îmi asum această hotărâre. Doctorul Gabriel va prezenta săptămânal un raport privind procedurile aplicate și rezultatele obținute.

Un murmur dezaprobator se făcu auzit în timp ce toate privirile îl căutau acum pe tânărul pe care nici măcar nu-l luaseră în seamă până atunci. Nu-i deranja că tânăra nu le este pacientă ci faptul că vor fi nevoiți să ia parte săptămânal la un studiu de caz care sigur va prelungi șederea lor în spital.

Biroul se goli treptat. Doar doctorul Gabriel rămase tăcut în dreptul geamului privind spre turn. La urma urmei nu este decât o pacientă, iar el va avea ocazia să arate ce a învățat. Îi reveni în minte visul. Visul pe care acum câteva zile era convins că îl avuseseră și cele două Iulii. Nu scria

Iulia că dorea ca el să se mute în sat cu pacienta? Dar nu era obligat să-i urmeze sfatul. El avea propria cale și pacienta din salonul-debara era mult prea reală pentru a putea să apară în oglinda în care își căuta originile. Nu. Nu se va îndrăgosti de nimeni. Nicăieri în cursurile lui nu scria că dragostea este o metodă de tratament psihiatric. Totuși va merge să vadă caietul. O poveste scrisă cu sute de ani în urmă era cât se poate de ispititoare. Deși nu era convins că acel caiet și scrisul ar fi putut aparține unui nobil austriac. În ce limbă era scrierea? Cu ce caractere? Cum de Iulia putuse descifra scrisul?

Un tușit scurt rupse șirul de întrebări pe care Gabriel nu contenea să le formuleze. Pe ușa deschisă intrase Doamna cu un dosar în mână.

— Mergem, doctore?

Gabriel luă cartea pe care o avea în față și o urmă pe asistenta șefă. Intră în salonul debara la câteva momente în urma asistentei șefe, doar după ce aceasta îi făcu semn. Iulia era așezată la masă. În față ei era cartea lui Rousseau, *Emile ou de l'éducation*, o ediție în limba franceză, și un caiet. Probabil acel caiet misterios al cărui conținut era greu de descifrat. Iulia era într-o stare de așteptare pasivă, cu capul ușor întors într-o parte forțând o poziție complet incomodă. Bărbia tremura ușor. Cu puțin timp înainte, asistenta șefă o atenționase de vizita doctorului.

— Domnișoară Iulia, doctorul Gabriel ar dori să stea de vorbă cu dumneata. Vrei să-l primești?

— De ce nu citește caietul? Pot să-i dau caietul.

— Sigur va citi și caietul. Dar doctorul Gabriel este doctorul tău curant. Regulile impun să aibă din când în când discuții cu dumneata.

Iulia nu răspunse. Se ridică din pat și se așează la masă, în așteptare. Evită să privească spre ușa pe care va intra doctorul.

— Bună ziua. Pot să mă așez?

Iulia nu răspunse, continuând să privească spre un colț al camerei. Pe o parte a gâtului o ieșitură devoala poziția anormală a capului. Cât de simplu ar fi dacă ar putea examina biochimia creierului Iuliei, dacă comportamentul ei ar putea fi înlăturat cum extirpi o tumoră ce a invadat corpul! Boala Iuliei ar putea fi rezultatul unui conflict interior care se manifestă permanent între dorință și apărarea de dorință. Iar el va trebui să radiografieze conflictul încercând să se interpună în acest conflict. Iar în primă fază va trebui să-l intuiască. O boală mintală, fie ea moștenită sau nu, are o evoluție puternic influențată de factorul sociocultural. Iată de ce investigația lui era practic lipsită de frontiere. Va avea o abordare psihodinamică bazată pe conceptul de psihiatrie biopsihosocială. Dacă ar solicita o tomografie cerebrală, aceasta i-ar spune ce nu este în regulă cu creierul, nu ce probleme are mintea. Așa cum învățase la facultate, un motto al psihiatrului era sintetic cuprins în aserțiunea: *“Domeniul minții și domeniul creierului au limbaje diferite. Psihiatrul trebuie să fie bilingv”*. După ce va determina manifestarea descriptivă a bolii, încercând să identifice un model cu care Iulia este congruentă, va trebui să determine factorii de unicitate.

Gabriel trase un scaun și se așează chiar în fața Iuliei. În clipele următoare va afla care va fi reacția pacientului față de clinician: deferentă sau rebelă. Întâmplarea îl ajutase să conceapă un prim experiment, de altfel cât se poate de simplu. Din mica bibliotecă pe care o purta mereu cu el, nu lipsea același volum care se găsea acum pe

masa din salonul-debara: *Emile ou de l'éducation*. Puse cartea pe masă alături de cartea Iuliei, păstrând aceeași orientare a copertei. Luă aerul oficial al medicului în plin proces de investigație clinică.

— Cum vă numiți?

— Iulia.

— Numele de familie?

Nu obținui niciun răspuns.

— Prenumele mamei?

Din nou, tăcere. Doar buzele trădară un tremur intens. Gabriel continuă ca și cum ar fi primit toate răspunsurile dorite.

— Prenumele tatălui?

Urmări cu atenție reacția fetei. Fața ei reveni la normal, deci amintirea tatălui nu producea nicio reacție.

— Știți cumva numele de fată al mamei dumneavoastră?

Se aștepta ca și această întrebare să rămână fără răspuns. Dar, brusc, Iulia întoarse capul spre Gabriel păstrând înclinația nefirească.

— Scrie. Scrie în caiet.

Iulia împinse caietul spre el.

— Vă dau voie să-l citiți.

Gabriel luă caietul și îl deschise chiar la prima pagină. Pe primul rând erau trei cuvinte cu spațieri generoase între ele. Pe al doilea patru cuvinte răspândite și ele aleator. Alăturate nu însemnau nimic. Întoarse pagina. Cam același algoritm era repetat și aici.

— Caietul este un jurnal intim. Nu vreau să vă rănesc descoperindu-vă cele mai intime gânduri.

Pacienta se întoarse brusc spre asistenta șefă.

— Unde este Iulia?

— A plecat în concediu. Se va întoarce.

— Trebuie să se întoarcă. Altfel nu pot să îmi împlinesc destinul.

— Care este destinul tău? reacționează imediat Doamna.

— Să am grijă de ea! Totul este scris în caiet, reluă pacienta.

Doctorul Gabriel se ridică de pe scaun și se aplecă spre masă punând mâna pe cartea Iuliei ca și când ar fi dorit să o ia. Instantaneu Iulia reacționează apucându-și cartea cu ambele mâini. Degetele lor se atinseră, iar tremurul începu să cuprindă corpul Iuliei. Își retrase speriată mâinile și se refugie în brațele Doamnei.

Doctorul și asistenta așteptară câteva clipe o izbucnire verbală din partea Iuliei, dar aceasta nu se produse. Iulia se lasă moale în brațele asistentei care, surprinsă, aproape că o scăpă jos. O așezară pe pat. Tremurul corpului deveni mai intens transformându-se în convulsie iar ochii se pierdură lăsând fără viață fața pacientei. Doctorul Gabriel îi luă pulsul. Totul părea normal. Doctorul o întoarse pe partea stângă și privi ceasul. După o jumătate de minut convulsia încetă și Iulia intră într-un somn adânc.

— Aici nu mai avem nimic de făcut, spuse doctorul și ieși din salonul-debara urmat de asistenta șefă.

În cabinetul asistentelor, doctorul Gabriel făcu câteva însemnări în dosarul pacientei.

— Credeți că a fost o criză de epilepsie?

— În niciun caz. Corpul ei nu era rigid și criza nu a debutat cu convulsii. I se va scoate treptat baclofenul.

Doamna reveni în salonul Iuliei. Luă caietul și începu să-l cerceteze filă cu filă. Căuta cu înfrigurare cuvinte care să facă legătura cu povestea asistentei. În sfârșit, cercetările ei dădură roade. Pe pagini diferite apărură cuvintele: „tenis”, „viol” și „cruce”.

11. *Kum petrecut yeu viatza en Lazaret*

Doctorul Gabriel părăsi grăbit spitalul și o luă de-a lungul drumului ce șerpuia pe malul Lotrioarei. După o jumătate de oră de mers părăsi calea pietruită și se îndreptă spre râu urmând o cărare ce ducea la o casă care de abia se întrezărea printre copaci. Un câine se năpusti pe poarta parcă anume lăsată deschisă și se apropie lătrând. Gabriel rămase nemișcat așteptând să vadă cât de îndrăzneț se va manifesta în afara curții. Mai mult, se aplecă și începu să-l strige pe nume.

— Pufi! Pufi! Vino!

Scoase din buzunar o bucată de carne și o lăsă nu departe de piciorul lui. Câinele se apropie, luă carnea și se depărtă pentru moment. Gabriel se îndreptă spre poartă dar câinele reveni abandonând hrana și barându-i intrarea. Se apropie de el, îl mirosi, după care, cu aerul că-l acceptă, se reîntoarce la bucata lui de carne. Ușa de la intrarea în casă era încuiată dar o cheie era vizibil lăsată să fie văzută de oricine ar fi intrat în pridvorul larg. Casa se compunea din două camere așezate în linie în spatele unui coridor deschis. Camerele aveau ferestre atât spre curtea interioară cât și spre stradă și spre pădurea ce străjuia celălalt mal al râului. Prima cameră părea a fi cu dublă destinație fiind înzestrată cu cele necesare unei bucătării, iar camera ce dădea spre râu era evident un dormitor. Pe masa joasă nu era nici urmă de caietul vechi de sute de ani prezentat în scrisoare, ci doar o foaie trasă la xerox după o copertă veche și un caiet cât se poate de nou. Gabriel putu citi de

pe foaia trasă la xerox următorul text scris cu litere caligrafice:

Kum petrecut yeu viatza en Lazaret

Dennaltul cerului Domnezeu iubeftze paduryle fi oameny en Lazaret. En fuenta mana luy Domnezeu fi Iefuz Chriftus. Yeu. baronul Aaron von Pieler. kari mor en credintza luy. am pus viatza mya cu dragoste la inima ratacytura kari omu crede ke unealta lu draku iefiti. Iulya iefiti fiinza kari plaker lu Domnezeu ka tote nemzeturile. Am scris yeu tote acestea en anno 7003.

Așa cum deja intuise, caietul conținea transpunerea scrierilor baronului. Iulia îi lăsase doar extrase din acesta, fragmente rescrise de ea. Sau poate caietul nu era decât o poveste inventată menită să-i incite curiozitatea. Era complet dezamăgit. Sperase să țină în mână un document mai vechi decât *Cartea de cântece* din anii 1570 cunoscut și ca *Fragmentul Todorescu* și considerat ca fiind cel mai vechi text românesc scris cu caractere latine. Se așeză pe scaun și începu să citească.

După trei nopți petrecute alături de tabăra de la turnul roșu ne-am întors în sat. În fiecare noapte Ion se furișase printre corturi și reușise să-mi aducă o parte din lucrurile de îmbrăcămintă. Nu era greu să le recunoască deoarece pe toate era încrustat blazonul familiei mele. Am plecat fără să am nici cel mai mic regret. Trecusem bine de 40 de ani și eram dornic să evadéz din acest mod de viață căruia nu-i mai găseam rostul. Am învățat să urăsc și să ucid în numele domnului dar eram neajutorat în fața iubirii. Mă chema iubirea pământeană așa cum ea ne-a fost lăsată de Dumnezeu când ne-a dăruit păcatului. Căci oare nu El a semănat pomul? Nu El a dat viață șarpelui?

Nu El a zămislit femeia? Acum femeia era în fața mea, un trup ca o salcie unduită de vânt. În urma ei plutea mirosul atrăgător de iasomie pe care îl simțeam până în adâncul ființei. O priveam și nu mă mai săturam să-i urmăresc balansul șoldurilor. Aș fi vrut să-i aud mersul pentru a mă convinge că nu visez dar vântul puternic umplea văzduhul cu zgomotul pădurii. Am ajuns la casa din marginea satului. Mama Iuliei era așezată pe un scaun și părea încremenită cu privirea ațintită spre micul oblon ce dădea înspre râu. Mai târziu am aflat că o vecină venea să o îngrijească când Iulia lipsea mai mult. Mi-am lăsat lucrurile în cerdac și am așteptat fără să încerc să intru în casă. Nu eram decât un străin ce se agățase de acest loc într-un mod greu de înțeles pentru două femei cu mințile tulburate de demoni, cum îmi dăduse de înțeles Ion. Mai aveam timp să mă întorc la tovarășii mei. Să redevin soldatul lui Dumnezeu care bântuia lumea pentru a stârpi de pe fața pământului ultima suflare de păgân, dar trupul meu era acum înlănțuit de alte dorințe iar inima se zbugiuma să-și găsească vadul larg în care sângele fierbinte să poată găsi răcoarea veșnică. Ochii căutau spre ușa dinspre care se auzeau frânturi de vorbe pe care nu le puteam înțelege dar al căror sens nu putea să-mi scape. Era vorba despre mine și despre Ion, cel căruia obștea îi refuzase slujba de căsătorie cu Iulia. Se luaseră din dragoste și acum, tot din dragoste, Ion se hotărâse să o lase celui ce reușise doar cu o mângâiere să înlătore de pe fața schimonosită acea strâmbătură pe care o moștenise tot neamul ei. Ea, Iulia, nu se mai privise de ani de zile în oglinda râului, iar acum nu se mai sătura să-și contemple zâmbetul larg, să lase privirea să-i arate ochii mari pictați cu culoarea cerului. Ceva se întâmplase cu trupul ei, mușchii aflați până nu demult în continuă

strânsoare redobândiseră o moliciune ce lăsa ființei spațiul de odihnă atât de necesar minții. Stătea în fața mamei ei. Ca la o comandă, aceasta începu să-și balanseze trupul spre tăblia mesei, aproape să-și zdrobească fruntea. Un tremur o cuprinse și pe Iulia, fața redobândi acel rictus înscris ca o rană adâncă pe obraz, ochii se tulburară și vorbe de neînțeles i se desprinseră de pe buze. Își luă mama în brațe și împreună se avântară într-un joc al trupului sortit să sperie pe oricine. Ion se repezi afară și făcu semne desperate.

— *Vino! Vino!*

Am pătruns în ultima încăpere și am înțeles că o nouă criză de nebunie cuprinsese mințile celor două femei. O mamă iremediabil pierdută într-o lume aparte în care trupul era o armă a unei minți încătușate în cine știe ce vâltoare înnegurată din viața ei și o fică care de mică fusese părtaşă a acestei scene. Nu cumva gesturile ei nu aveau un suport legat de vreo boală a minții ci mai degrabă erau parte a unui limbaj pe care mintea l-a învățat așa cum înveți să vorbești?

— *Dracul! A intrat dracul în ele! Ți-am spus că sunt blestemate! Pleacă!*

Am stat câteva clipe nemișcat, privindu-le intens. Încercam să fur privirea Iuliei din această încheștare a ochilor.

Simțeam că trupurile sunt comandate de un fluid ce se strecura în mintea Iuliei prin privirea mamei sale. Trebuia să găsesc propriul limbaj prin care să mă pot face auzit de mintea Iuliei. Ori nu poți construi ceva nou dacă nu ștergi amintirea trecutului. Un trecut pe care va trebui să-l înlătur din amintirile femeii. Reușisem să prind mâna Iuliei în timp ce alergam în jurul lor. I-am apucat degetul mic și l-am îndoi apăsând cu putere. Ritmul Iuliei

se reduse simțitor iar mama ei căzu aproape leșinată și se pierdu într-un somn adânc. Am întins-o pe pat și l-am oprit pe Ion să o lege cu curelele pregătite. Iulia se ghemuise la picioarele maică-sii și plângea înăbușit. Printre sughituri făcea gesturi disperate arătându-mi ușa.

— Pleacă! Eu nu pot fi fericită.

M-am apropiat și, la fel ca în prima zi, i-am prins fața între mâinile mele. Plânsul zgomotos, aproape isteric, se domoli lăsând loc unei descărcări liniștitoare. Ochii se limpeziră iar privirea ei implora ajutor.

— Nu am să plec, Iulia! Voi avea grijă de tine și de mama ta.

Continuam să-i mângâi fața și nici nu am observat când Ion plecase. Din acea zi am rămas acolo, dăruind fiecare clipă unei iubiri de care nu credeam că sunt în stare

12. Fata cu coroniță

Gabriel ajunse înapoi în spital odată cu lăsarea întinericului. În curte, tanti Crina alunga pacientele de pe alei cu bățul ei. De când fusese readusă la viață, comportamentul ei se schimbase radical. Devenise un ajutor de nădejde pentru asistente.

— Hai, că vă mănâncă lupul păsărica.

— Babo, te așteaptă Făt Frumos în pat!

La vederea doctorului, tanti Crina își abandona misiunea în plină desfășurare și se repezi spre salonul-debara. Primul impuls al lui Gabriel era să o urmeze, apoi se răzgândi și se opri în mijlocul curții. Privirea i se opri asupra unei bănci pe care o doamnă așezase o pătură groasă și care strângea în brațe o copilă. O recunoscuse pe pacienta care ceruse o coroniță din spice de grâu. Era, cel mai probabil, în brațele mamei sale. Trunchiul copilei părea un pendul care măsura eternitatea indiferent la mângâierile doamnei ce încerca să o stăpânească și din gura căreia se revărsau cuvinte de iubire.

— Cati, scumpa mea, noi te iubim și dacă nu ești premiantă.

— Am primit coronița, mami? Unde este coronița?

— Este acasă. Te așteaptă să te întorci.

Un hârâit strident răsări ca din senin din gâtleejul fetei.

— Nu mă mai minți!

— Nu te mint! Tu ai luat coronița! Ce ai pățit? Ești răcită?

Cati nu răspunse la întrebare.

— Spune-mi cum arată. Este din spice de grâu?

— Este galbenă ca și culoarea părului tău frumos.
Dar, Cati, liniștea ta este mai presus de școală.

— Nu pot. Eu trebuie să iau mereu coroanița.

Doctorul Gabriel se apropie de bancă și se adresează mamei:

— Sunt doctorul Gabriel, medic rezident în spital.
Pot să mă așez?

— Desigur, domnule doctor, răspunse oarecum încurcată doamna încercând să-și strângă și mai mult în brațe fiica, parcă pentru a-i face loc pe bancă.

Gabriel se așează și rămase câteva minute bune tăcut privind balansul copilei și încercările mamei de a liniști comportamentul fetei. Ori de câte ori doamna îi oprea trunchiul din acest du-te-vino neîntrerupt, picioarele copilei preluau automat neliniștea minții zbătându-se. Din când în când un sunet ascuțit însoțea mișcările pacientei.

— Lăsați, vă rog, fetița liberă!

Cati se desprinde din brațele mamei ei și se ridică în picioare gata să se întoarcă în salon. Ticul dispăru pe moment dar Gabriel putu să mai perceapă acel sunet straniu pe care fata încercă să-l ascundă cu un tușit scurt, forțat.

— Cred că a răcit, adăugă mama ei ștergându-și ochii din care câteva lacrimi scăpaseră de sub control.

— Fetița dumneavoastră nu este răcită, doamnă. Spuneți-mi vă rog ce s-a întâmplat de fapt. Vă rog să veniți cu mine. Eu sunt de gardă în această noapte. Dacă nu vă supărați mă interesează cazul fetei dumneavoastră. Sunteți mama ei, nu-i așa?

— De fapt, îi sunt mamă vitregă. Mama ei a murit când era mică. M-am căsătorit cu tatăl ei acum doi ani. Eu nu pot avea copii. Este ca și copilul meu.

— Să înțeleg că până în urmă cu doi ani a fost crescută doar de tatăl ei. Unde este tatăl ei?

— Mă așteaptă în mașină. Știți, se simte vinovat. Totul a pornit de la o ceartă. A certat-o pentru că nu a luat premiu.

— Doamnă, vă rog să-l aduceți și pe soțul dumneavoastră în camera de gardă.

Gabriel se îndreptă spre cabinetul asistentelor de unde luă dosarul tinerei paciente. Câteva minute mai târziu, părinții fetei așteptau cu emoție verdictul doctorului, care încă mai răsfoia dosarul medical. Îl închise și îi privi intens pe cei doi. Erau speriați și înfricoșați la gândul că tânărul doctor nu va face decât să confirme concluziile pe care le auziseră de la doctorul curant. Urma ca fetița lor, la numai 13 ani, să fie internată pentru o perioadă lungă de timp într-o altă secție psihiatrică pentru copii. Așteptau din zi în zi hârtiile de transfer.

— Nu am să vă rog să repetați ceea ce deja ați spus doctorului Mihai. Vreau să vă întreb un singur lucru și vă rog să faceți un efort pentru a-mi da un răspuns exact. Zgomotul acela pe care Cati l-a făcut în această seară, pe bancă, l-ați mai auzit?

— Ce zgomot, întrebă nedumerit tatăl fetei.

— Când era răcită avea dificultăți să respire și atunci a mai scos astfel de sunete.

— Doar sunete? Niciodată cuvinte fără legătură între ele? reluă doctorul Gabriel.

Doamna se foi pe scaun, oarecum încurcată. Privi spre soțul ei întrebător.

— Fiica mea nu este nebună. Chiar dacă vorbea uneori fără sens. Să știți că nu poate fi nebună. Probabil

erau doar gânduri de-ale ei. Cuvinte care sigur însemnau ceva pentru ea.

— Sunt de acord. Fiica dumneavoastră nu este nebună, dar este bolnavă. Are o boală psihică pe care va trebui să o tratați în mijlocul familiei, nu la un spital.

— Dar doctorul Mihai ne-a spus altceva.

— Măine voi prezenta concluziile mele comisiei. Doctorul Mihai nu a auzit-o pe Cati scoțând acele sunete și nu i-ați spus nimic despre cuvintele acelea fără sens pe care fetița dumneavoastră le spunea involuntar.

— Chiar credeți că o vom primi acasă.

— Sunt convins, dar nu vreau să decid singur. Va trebui să faceți anumite schimbări în viața dumneavoastră.

— Cum adică?

— Pentru început trebuie să schimbați școala la care învață. Poate chiar să vă mutați în altă localitate, în altă casă.

— Ce diagnostic îi puneți fetiței noastre?

— O să aflați mâine când o să o luați pe Cati acasă. Pot să vă spun doar că pe măsură ce va crește, dacă o ajutați, Cati se va face bine.

În privirile lor doctorul Gabriel putu să citească atât sămânța speranței cât și a îndoielii. Îi conduse până la poarta spitalului și, la întoarcere, intră în salonul fetiței. Cu capul ascuns sub pernă, fetița plângea. Alături tanti Crina încerca să o liniștească.

— Cati, mâine vei pleca acasă.

— Dar, râd de mine. Nu vreau să mă întorc. Și nu o să primesc niciodată coronița pentru că am ticuri și vorbesc singură.

— Acest lucru nu o să se întâmple. Am vorbit cu părinții tăi. Vei merge la altă școală, unde copiii te vor ajuta să te faci bine. Știu că nu ai luat coronița doar pentru

că profesoara ta se temea că se face de râs. Că vei avea ticuri pe scenă. Și mai știi că sigur tu ai meritat coroană.

— Dumnezeuastră mă credeți?

— Te cred, Cati.

Se lăsă un moment de tăcere, după care copila adăugă cu glasul stins:

— Tata nu m-a crezut!

— Tatăl tău te iubește, Cati, dar părinții tăi nu erau pregătiți să accepte că poți avea probleme de sănătate. Și tu și ei trebuie să doriți să treceți împreună peste această problemă. Pe măsură ce vei crește, cu ajutorul lor, ticurile tale vor dispărea.

Doctorul Gabriel completează în dosarul medical noile simptome pe care le observase și mărturisirea părinților, după care adăugă propunerea lui pentru diagnostic: sindromul Gilles de la Tourette. Va sugera îngrijirea la domiciliu în condiții de informare a părinților și a școlii asupra conduitei necesare pentru această boală. Mulțumit, închise dosarul și se îndreptă spre salonul-debara.

Dimineața, asistenta șefă îl întâmpină în ușă pe doctorul Gabriel.

— Ce ai făcut, doctore? E scandal mare! Doctorul Mihai refuză să semneze externarea tinerei. El a propus transferul la spitalul din Sibiu.

— Nu am făcut decât să completez istoricul bolii în cazul tinerei cu observațiile mele și să propun un diagnostic.

— Nu era pacienta ta.

— Toți bolnavii sunt pacienții medicului de gardă.

— Corect. Dar nu se procedează așa. Există o cutumă.

— Mai întâi există interesul bolnavului.

— Mai ai multe de învățat.

— Am venit aici să învăț.

- Nu cumva te străduiești să dai tu lecții?
- Nu m-ar supăra, dacă pot fi de folos.
- Ești prea arogant pentru un doctor fără experiență.
- Am picioarele pe pământ.
- Să vedem pe unde o să plutești la raportul de gardă.
- Oricum, mulțumesc pentru avertisment.

Intrară amândoi în sală. Murmurele se opriă. Fiecare se întreba cum va începe războiul. Doctorul Mihai continua să întârzie. Era cel îndreptățit să-l pună la punct pe acest parvenit cu aere de București, dar fiecare ardea de nerăbdare să-și pună propria amprentă pe capacul sicriului în care îl vor înfunda pentru totdeauna. Un atac direct ar fi fost recomandat, dar e mai ușor să scoți jăratecul din foc cu mâna altcuiva.

— Doamnă asistentă șefă, mă întreb dacă atât de priceputul doctor Gabriel a fost informat de regulile acestui spital? apăru o întrebare dintr-un colț al încăperii.

Înainte ca Doamna să schițeze un răspuns, doctorul Gabriel ripostă.

— Cred că ar fi cazul să fiu examinat în această privință. De ce nu ne-am examina reciproc? Dumneavoastră mă examinați pe teme administrative iar eu pe teme medicale. Batem palma?

Se lăsă un moment de tăcere, dar nu pentru că această nouă provocare nu ar fi găsit răspunsul potrivit ci pentru că în ușa încăperii se oprise de câteva momente doctorița Zamfirescu, iar în spatele ei zâmbea satisfăcut chiar doctorul Mihai.

— Puțină reținere ar fi potrivită, se auzi glasul doctoriței.

Intră în încăpere și se așeză la masă.

— Doctore Gabriel, suntem gata să ascultăm raportul, dar înainte de toate vreau să anunț că în urma celor petrecute va fi administrată o sancțiune.

Doctorul Mihai își roti triumfător privirea peste întreaga sală.

— Sunt de acord. Se impune o secțiune, rosti el din vârful buzelor.

— Așadar, ascultăm, doctore. Și te rog să fii scurt.

Spre uimirea tuturor, doctorul Gabriel se referi doar la tratamentele curente și succint la pacienta din salonul-debara. Raportul lui a fost cât se poate de schematic, așa cum se întâmpla în zilele fără un istoric aparte, o însumare a activităților de tratament.

— Doar atât? Și incidentul? se grăbi să-l preseze doctorul Mihai.

— Care incident?

— Cum care incident? replică nervos doctorul ridicând dosarul tinerei paciente; apoi continuă. Domnișoara Cati este pacienta mea și nu aveți voie să o consultați în lipsa unei crize.

— De fapt, nu am consultat-o. Am discutat cu părinții ei.

— Care părinți? Nu are decât mamă.

— Tocmai, că nu are mamă. Are doar tată. Un tată extrem de exigent care a făcut greșeala să o suprasolicite într-o perioadă de criză, agravându-i starea de sănătate.

— Este o minciună. Eu personal am vorbit cu mama ei. A venit mereu singură la mine. Nu a pomenit nimic despre un tată.

— Poate nu ați întrebat. Doamna este mama ei vitregă. Tatăl ei se simte prea vinovat și nu suportă să o știe aici.

Se lăsă tăcerea în sală. Doctorul Mihai scăpă dosarul din mână și se așeză tăcut pe scaun. O asigurase pe

doctorița Zamfirescu de faptul că dosarul fetei era absolut complet. Nu putea să-și închipuie cum o mamă vitregă poate fi atât de atașată de un copil care nu este al ei și pe deasupra și nebun. Știa bine că era datoria lui să exploreze în amănunt situația familială a fetei. O voce din sală rupse liniștea descurajantă vrând parcă să arunce în calea dezastrului o mică pietricică, doar, doar va reuși să răstoarne situația.

— Și cum ți-au picat ție aceste informații? Așa din cer?

— Se numește abordare psihodinamică bazată pe conceptul de psihiatrie biopsihosocială, adăugă doctorul Gabriel cu un aer superior. După care continuă, zâmbind.

— De fapt a fost o pură întâmplare.

Doctorița Zamfirescu luă dosarul din fața doctorului Mihai. Parcurse cele scrise în seara precedentă și se ridică.

— La ora 11 comisia se va întruni pentru deliberări. Până atunci doctorul Mihai va completa dosarul.

Apoi adăugă mai apăsător.

— Vreau un dosar complet, doctore. Iar doctorul Gabriel va redacta pentru familie recomandările necesare pentru psihoeducație. Pentru depășirea atribuțiilor doctorul Gabriel nu va mai avea dreptul la serviciul de gardă pe luna în curs și în luna următoare.

Un murmur de nemulțumire cuprinse întreaga sală. Cei loviți erau medicii care se înghesuiau să-l roage pe doctorul Gabriel să le țină locul când erau de gardă.

În curtea scăldată de un soare primăvăratice paciențele așteptau cu nerăbdare evenimentul cel mare. Parcă dintr-o dată zidurile ce țineau prizoniere propriile lor trăiri se dărâmaseră și în lumea atât de îngustă se năpustise o nouă stare pe care o izgoniseră până atunci. Libertatea. Una de-a lor va gusta iar libertatea. Odată cu ieșirea tinerei pe

poarta spitalului evadau și visele lor. Era de ajuns o atingere, o vorbă sau o privire schimbată cu cea care va pleca și închipuirea va zămisli un alt cer, un cer sub care zilele și nopțile puteau să bucure și să doară. Stăteau în șir pregătite să vadă și să simtă ceva ce devenise mai presus de boală. Speranța! Stăteau să se hrănească cu speranță. Cati ieși de la comisie însoțită de mama ei. Pe chipul ei puteai citi nesiguranța. Și-a dorit atât de mult să plece iar acum simțea că aici, lângă aceste ființe cuprinse de un zbuluciu continuu, ar fi mai în siguranță decât acolo unde lumea te iscodește doar pentru a te judeca. Și, cel mai rău, îi era frică să dea ochii cu tatăl ei. De ce oare a trebuit să-l dezamăgească? Dacă ar fi luat ea premiul?

13. Adăpostul din peșteră

În timp ce aproape toată suflarea spitalului aștepta să guste acea plecare venită atât de neașteptat, doctorul Gabriel se furișase în spatele turnului roșu. Tot ce simțise în preajma pietrelor vechi și reci părea de domeniul trecutului. Acea memorie a zidului care îi pătrunsese prin palme, pierzându-se atât de profund în venele sale însetate, dispăruse complet. Părea că în jurul turnului se instaurase o stare de amorțeală generată de căldura unei primăveri timpurii. Roșul părea mai șters iar atingerea pietrelor transmitea doar asprimea înscrisă de vreme. Degetele căutau cu înfrigurare dărele brăzdate în zid de-a lungul sutelor de ani cu speranța unei regăsiri. Își simțea trupul încorsetat în această lume în care răul își pătrunde în ființă odată cu aerul respirat. Iar sufletul lui nu era destul de puternic pentru a-și autogenera curățenia. Dacă am putea întoarce din trupul original sufletul original? Era filonul pe care îl căuta cu înfrigurare, o cale invizibilă prin care va putea să absoarbă acea curățenie dăruită de Dumnezeu când devenise pentru prima dată trup. Cu toată tinerețea lui, simțea greutatea sutelor de ani care îi apăsau conștiința cu milioane de păcate care refuzau să-și arate fața. Și cum să te poți curăți de murdăria pe care nu o poți vedea? Se întreba mereu dacă prin ceea ce trăia nu se îndepărta ireversibil de țelul existenței sale. A ajuns aici, într-un loc în care omul nu are nici trecut nici viitor, a rezonat cu amintirile acestor pietre și spera să găsească vehiculul care-l va purta spre propriul original undeva ascuns în mintea uneia dintre nebune. Vor fi doar vorbe sau, poate,

povești fără noimă, ori blesteme, pentru el nu avea importanță. Orice îi atingea acea latură a existenței pe care și-o însușise odată cu a doua sa naștere era binevenită. Totul era ca în acele trăiri să regăsească urma pașilor așa cum îi arăta calea din oglindă. Atunci când cerul a coborât asupra lui și l-a luat în înalturi, trupul s-a dedublat într-un hoit viu fără voință și într-o ființă neștiută care i-a furat toate amintirile. O ființă pe care o iubea și o ura deopotrivă. O iubea atunci când îi arăta urma propriilor pași din propriile amintiri și o ura pentru că de atâtea ori îl lăsa să rătăcească prin întuneric punându-i în față trăiri care să-l abată din drum. Această ființă care nu era decât tot el mai bătrân sau mai tânăr, uneori cu câteva clipe, alteori cu mulți ani, se ascundea în mințile nebunelor iar el era obligat să o descopere pentru a-și regăsi calea. Și acum se regăsea părăsit pe o insulă cuprinsă de mult prea multă liniște. Și multă singurătate. Un hoit viu gata să se descompună în milioane de celule netrebuincioase. În nicio parte a lumii nu întrezărea acea licărire care să-l aducă înapoi. Înapoi unde? Înapoi în lumea hoiturilor vii, bolnave de prea multe păcate, sau înapoi în lumea trupurilor ce-și caută sufletele de origine? S-ar lepăda fără teamă de trup dar nu și de suflet. Din sufletul lui, așa încărcat de greutatea păcatelor tuturor trupurilor purtate de sute de ani, doar din acel suflet va putea țâșni cândva, atunci când mintea nebunelor va fi citită de el, doctorul Gabriel, lumina care îl va călăuzi spre primul născut care l-a purtat. Iar hoitul fără voință și ființa care i-a furat amintirile se vor regăsi pentru a trăi cu adevărat o viață dintr-o singură naștere într-un singur trup, trupul lui.

Brațele atârnau inerte, corpul se lăsa moale alunecând pe lespezile încă reci și umede până când mâinile atinseră pământul. Răcoarea ierbii abia renăscute

după o iarnă nemiloasă se răspândi prin brațe redându-i vigoarea pe fața palidă. Ochii începură să strălucească și mai ales să arunce spre creier acele impulsuri care generează forme și culoare. În fața turnului era un zid gros acoperit de vegetație uscată și, fără tăgadă, mintea lui reintrată într-un regim de receptare a realității, percepu o lumină ce pâlpaia chemându-l. Doar câteva clipe putu intui o gaură neagră care nu ar fi trebuit să fie sau poate că nici nu exista, chiar la picioarele lui, un gol ce mâncase ca din senin pietrele zidului deschizând o cale. Se ridică în picioare și se avântă hotărât spre zid înfigându-și mâinile adânc în vegetația uscată. Degetele pipăiau piatra umedă cu înfrigurare. Nimic nu părea să fie clintit din loc. Nici măcar o pietricică. Se aplecă din nou iscodind cu ochii după acea licărire de lumină. Nimic. Apoi se concentră asupra sunetelor. Ascultă nemișcat cum picături de apă se prelingeau de pe marginea zidului până întâlneau o tulpină lipită de pietre, apoi coborau șerpuit și sfârșeau cu un clipocit într-o baltă ce luase forma mâinii sale. Încercă să alunge dintre toate sunetele acea plângere nesfârșită a apei și desluși un cântec. Un cântec înfundat ce venea din zid. Și atunci reapăru acea lumină plâpândă care îl chema însoțită de această dată de o voce atât de cunoscută. Era ea, Iulia, vocea Iuliei venind din mijlocul zidului. Închise ochii și păși spre zid cu siguranța unui orb aflat în propria casă. Simți cum crengile încercau să-i frângă avântul dar nu se opri. Aștepta din clipă în clipă ca zidul să-i strivească fruntea dar nimic nu se mai întâmplă. Mergea cu ochii închiși pe urma lăsată de voce. Nu îndrăzni să deschidă ochii. De ce i-ar deschide? Dacă totul nu este decât în închipuirea lui? Dacă totul nu era decât o trăire pe care celălalt eu al lui o arunca spre el doar pentru a-i arăta o dată în plus că nu este decât un sclav menit să pășească

pe urmele unei alte vieți pierdută atunci, demult, în acea fântână în care se aventurase să salveze un ied? Atunci el și iedul deveniseră o singură ființă pregătiți deopotrivă să trăiască sau să moară. Și au murit și s-au ridicat la ceruri sau poate cerul a căzut peste ei și iar s-au născut cu iubirea atâtor amintiri pierdute în apa rece de primăvară a unei fântâni blestemate. Un ied și un copil renăscuți să-și caute viața o viață întreagă. Într-un târziu deschise ochii dar realizează că de fapt nu poate să-i deschidă. Încercă din nou. Tot fără rezultat. O noapte profundă îi înconjură trupul și mintea. Duse mâinile la ochi și pipăi sprâncenele. Le atinse ușor și răsuflă ușurat. Sprâncenele lui se mișcau în sus și în jos. Deci reușise. Putea deschide ochii, mâinile lui erau capabile să simtă trupul, doar că întunericul îl înghițise fără nicio cale de scăpare. Și acum picioarele. Oare picioarele pot regăsi în această stare de negare a însăși existenței senzația de mers? Lăsa mâinile să se întindă spre pământ și le lipi de pulpe. Se mișcau. Picioarele lui se mișcau deși el, mintea lui, le credea înțepenite în acest vid de real. Și cu toate acestea simțea că trupul lui atârna, fără să înțeleagă în ce anume. Grație acelei lumini aprinsă în adâncul minții, trupul urma cântecul pe care nu-l înțelegea dar care-i dădea un sentiment de liniște doar pentru că era glasul ei. O stare nedefinită pe care o accepta fără să o înțeleagă și căreia nu i se putea opune. Mâinile sprijineau picioarele. Și mâinile îi spuneau că picioarele lui merg, dar el, ființa lui, nu făcea decât să atârne într-o senzație de moliciune. Apoi totul dispăru. Mai întâi l-au părăsit picioarele, apoi mâinile, ochii și, la urmă, mintea.

Se trezi brusc sub un zgomot puternic pe care îl percepea deasupra capului. Era sigur că este un zgomot pe care îl mai auzise cândva. Pe măsură ce simțurile reintrau

în matca lor normală recunoscă curgerea puternică a unui curent de apă. Nu departe de el se întrezărea o lumină palidă, la capătul unui tunel care începea să urce chiar de aici, din fața lui. Pe măsură ce se apropia simțea o răcoare umedă iar zgomotul curgerii apei se depărta. Pătrunse într-o sală largă pe care o recunoscă imediat. Erau acolo toate lucrurile exact așa cum le văzuse atunci când cineva l-a smuls din ghearele morții în seara în care trupul lui, lipit de zidurile turnului, aproape înghețase. Doar că atunci mintea lui era aproape adormită de efectele frigului și în încăpere se găsea acea femeie al cărui chip se ascundea sub o glugă. Acum era singur, sau așa credea. Se apropie de candelabru și, fără prea multe căutări, găsi ceea ce căuta. Câteva cutii de chibrituri și lumânări. Le aprinse și le așeză pe rând în candelabru. Camera își dezvălui forma și putu distinge din nou mobilierul pe care și-l amintea. Pe o masă joasă găsi câteva hârtii parcă anume lăsate să fie găsite. Era același scris ca cel din caietul lăsat de Iulia. Așadar, Iulia cunoștea acest loc și era aproape convins că atunci, pe jilțul în care tocmai se așezase, femeia ascunsă de pelerină a fost chiar asistenta. Începu să citească. Erau două pagini doar cu câteva rânduri.

Departa de orice teamă de a fi descoperiți, femeia mă îndemnă să mă culc pe divan. Bărbatul plecase lăsându-ne singuri. Probabil va ieși pe câmpul de luptă pentru a tâlhări cadavrele. Nici măcar nu eram supărat. Dimpotrivă eram chiar fericit că pot să-i privesc fără reținere ochii de un albastru clar pe care jucau reflexiile roșiatice ale flăcărilor. Am întins-o pe canapea continuând să-i mângâi fața. Așa cum spuneam, mi-era frică să nu dispară acel zâmbet încrezător cu care mă privea. Eram convins că echilibrul dintre încredere și frică era foarte fragil în mintea ei. Într-un gest reflex,

ridică și ea mâna și începu să-mi mângâie părul. Pentru o clipă, când brațul ei mi-a trecut prin fața ochilor, am observat crucea de pe mâna ei. I-am luat brațul. O urmă adâncă obținută prin ardere desena crucea, simbol al iertării și a milei. M-am aplecat și am acoperit însemnul dureros al credinței cu zeci de sărutări, apoi i-am cuprins trupul tremurând șoptindu-i vorbe ușoare de alinare.

— *Nu-ți fie teamă! O să te apăr cu viața mea.*

Așadar, toate aceste lucruri sunt aici de sute de ani. Își roti din nou privirea în jur. Ceea ce până atunci nu îi atrase în mod deosebit atenția, mobilierul, pereții camerei, vatra și ușa care dădea în Olt, toate păreau acum însuflețite și îl îndemneau să le privească cu mai multă atenție. Abia acum observă că de fapt acea cameră nu era construită, ci mai degrabă încropită de om într-o peșteră ascunsă de vegetație undeva pe malul Oltului. Reveni la cele două foi.

Mi-au trebuit patru luni să pot înțelege tot ce vorbeau sătenii și alte patru luni să pot vorbi aproape ca ei. Puteam trece prin sat fără ca lumea să ne urmărească prea mult cu privirea, dar nu reușeam să înțeleg de ce Iulia nu voia să mergem la biserică. Îmi dădeam seama că doar acolo puteam fi privit de întreg satul ca soțul ei, dar ori de câte ori încercam să o conving, Iulia refuza cu îndârjire.

— *Nu suntem bineveniți. Eu sunt blestemată.*

— *Dar a trecut un an și nu ai mai avut crize.*

— *Înseamnă că Iuda pândește.*

— *Boala ta nu are nicio legătură cu Dumnezeu. Privește crucea de pe mâna ta. Nu ți-a folosit la nimic, doar iubirea pe care ți-o port te-a ajutat.*

— *M-am născut blestemată.*

Iulia îi lăsase extrase din caiet. Cum de știa că într-o zi va ajunge aici? Se simțea manipulat. Dar nu avea timp

pentru a se lăsa atras în prea multe speculații. Mai important era conținutul acestui caiet, chiar și doar atât cât îi lăsase, calculat sau nu, Iulia, sub formă de extrase. Se pregăti să revină în spital. Ieși pe ușa de lemn pentru a mai privi odată în jurul adăpostului. Era imposibil să faci înconjurul adăpostului fără să riști să fii luat de apele Oltului. Se întoarse, aprinse o lumânare, luă și o cutie cu chibrituri și se îndreptă spre gaura ce dădea în tunel. De această dată parcurse drumul cu multă atenție încercând să observe fiecare detaliu al tunelului. La un moment dat găsi într-o scobitură o lampă cu petrol și chibrituri. Mai făcu doi pași și desluși o urmă de lumină. Așadar de aici va trebui să meargă prin întuneric pentru a nu fi descoperit adăpostul. Stinse lumânarea, o băgă în buzunar și își continuă drumul pipăind pereții. Ajuns la turn, se scutură de firele de păianjen care i se lipiseră de haine și în păr, apoi se îndreptă spre camera lui. Aprinse lumina. Pe masă era o hârtie pe care nu el o pusese acolo. O luă. Același scris, scrisul Iuliei. Începu să iscodească camera cu privirea. O emoție puternică îl cuprinsese. Așadar Iulia nu a plecat. Este încă aici. Ar fi vrut să o găsească imediat. Și mai ales simțea cât de mult dorea să o iubească din nou. Dar camera era goală. Doar o filă de hârtie și un miros ușor de iasomie. Un parfum pe care și-l amintea foarte bine. Îl simțise ori de câte ori intrase în salonul-debara. O altă îndoială începu să-l macine. Dacă totuși Iulia era plecată și paginile i-au fost puse de către pacienta lui? Își reaminti acea voce și lumina care îl conduse în adăpostul de pe malul Oltului. Să fi fost Iulia sau pacienta? Și unde a dispărut? Sigur până ce el a aprins lumânările, femeia ar fi putut să se strecoare înapoi prin tunel. Sau poate mai există și o altă ieșire ascunsă de ochii lui. La urma urmei,

orice ascunzătoare are și ieșiri secrete. Luă foaia de pe masă.

Era aproape convins că cel puțin odată cele două Iulii se substituiseră una alteia.

Am stat câteva zile ascuns în adăpostul de pe valea Oltului. Încă nu știam care este relația dintre Iulia și bărbat. Vorbeau scurt, iar bărbatul evita să o privească în ochi. De câteva ori au plecat împreună. Prin vorbe și semne am înțeles că oastea mea era încă pe câmpul de bătaie. O singură dată m-au dus până aproape și am putut vedea mormintele oștenilor căzuți. În albul soarelui turnul pe care îl cuceriseră devenise roșu. Dacă te uitali cu atenție puteai vedea cum vulturii se aruncau cu sălbăticie spre bucățile de carne ce atârnavă între pietre. De câteva ori mă îndemnară să plec la ai mei, dar tabloul sângeros pe care mintea mea refuza să-l mai înțeleagă mă ținut în loc. Sau poate era zâmbetul Iuliei. Nici ei nu mai aveau aceeași convingere în gesturi. De câte ori se însera, bărbatul ne părăsea, iar dimineața, Iulia îi căuta privirea implorând parcă iertare. Mult mai târziu am aflat. Acel bărbat care mi-a salvat viața era soțul Iuliei. De câte ori se însera, bărbatul ne părăsea, iar dimineața, Iulia îi căuta privirea implorând parcă iertare. Când am început să înțeleg românește, mi-a spus cât de mult a iubit-o, dar el nu a reușit niciodată să-i smulgă de pe chip acea grimasă groaznică pe care doar mângâierea mea a transformat-o într-un zâmbet diafan. Atunci a hotărât să-și lase nevasta în brațele mele. De atunci zâmbetul ei era mereu fermecător. Am înțeles puterea iubirii și a iertării. O iubesc pe Iulia cu tăria care poate vindeca, iar bărbatul acesta o iubește mult mai mult decât aș putea eu să o iubesc. Dar ei știu să ierte așa cum nu am văzut pe cineva în tot neamul meu de austrieci.

Lazaret – suflete rătăcite

A stins lumina și a început să caute un sens acestor pagini presărate în viața sa. Încă nu își găsisese locul în vârtoarea acelor evenimente dar simțea că viața lui de mâine nu va mai fi la fel ca cea de ieri. Și mai simțea că sufletul lui a găsit un reper în sufletul celui austriac. Doar că nu mai avea certitudinea că el era cel care controla jocul și mai ales nu putea să realizeze dacă cele două Iulii nu-și fabricaseră roluri substituindu-se una alteia. Își aduse aminte de finalul scrisorii lăsate de asistentă:

Nu tot ceea ce vezi este adevărat!

Nu tot ceea ce atingi este ceea ce pare!

14. Jean-Jacques Rousseau și răzmerița

— Oamenii au nevoie de prieteni.

— Într-o lume așa de mare este greu să ai prieteni. Unde este Iulia? Ea este prietena mea și are nevoie de mine.

— Într-o zi va veni. Sunt sigur. Dar eu? Eu nu sunt prietenul tău?

— Bărbații nu sunt prieteni. Ei rup păpușile.

— Care păpuși?

— Scrie în caiet.

— De ce ștergi ce scrii? De ce lași rânduri goale de cuvinte?

— Și sufletul este gol. Este gol de iubire.

— Nu Iulia. Sufletul tău are multă iubire de dat.

— Dar nu poate da iubire dacă nu și primește. Iulia poate da iubire. Și baronul.

— Dar eu sunt baronul. Nu-ți amintești? Am luat trupul său în acea noapte în care am privit împreună cerul și sufletul lui a revenit aici, pe Pământ. Iulia, am primit sufletul baronului. Eu sunt baronul Aaron von Pieler.

Doctorul Gabriel întinse brațele spre Iulia. Aceasta se retrase într-un colț al salonului și închise ochii. Dacă este el? Iulia i-a promis că într-o zi baronul va sosi și o va îmbrățișa. Că mâinile lui îi vor cuprinde obraji și orice urmă de spaimă va dispărea. Și atunci, sufletul ei va fi liber să iubească curat iar trupul ei va fi părăsit de demonii care o siluieră. Doctorul Gabriel își apropie mâinile de chipul ei. Va face așa cum citise în caietul baronului. Îi va cuprinde fața și va modela palma sa urmând zbaterea de pe

obrajii ei până când acea grimasă se va transforma în surâs iar privirea se va elibera de spaimă dând ochilor culoarea cerului. Încet, încet căldura palmei doctorului Gabriel se pierdu în fierbințeala care cuprinse fața Iuliei. Pielea se destinse, buzele se uniră, apoi altfel de cute își făcură simțită prezența sub mâna lui. Iulia zâmbea în prezența unui bărbat. Ridică capul spre doctor și privindu-l stăruitor în ochi îi spuse în șoptă.

— Atunci, du-mă acolo.

Oare știa Iulia că el descoperise drumul spre acea încăpere încremenită în timp dar care părea plină de viață? Știa Iulia drumul? Nu dorea decât să păstreze în palmele sale căldura ce părea să aducă liniște și încredere în mintea Iuliei. O căldură care îi pătrundea și lui în sânge. Simțea că acea căldură o va putea înapoia Iuliei atunci când o va cuprinde în brațe și buzele lor se vor uni. Ajunseră în spatele turnului și Gabriel înlătură crengile așezate cu grija de a ascunde deschiderea oblică din peretele stâncii ce prelungea gardul spre malul Oltului. Îi luă mâna și se strecurară amândoi în întunericul galeriei ce cobora ușor. În liniștea absolută o auzi pe Iulia cum numără pașii, apoi, după un timp, glasul ei se pierdu sub vuietul apei. Galeria cobora pe o porțiune sub albia râului, după care urca în interiorul acelei peșteri aflată pe un mic intrând în albia Oltului. Pe la mijlocul galeriei, Iulia se opri și pipăi peretele căutând lampa. I-o dădu lui Gabriel. Acesta simți tremurul corpului fetei. Lumina se zbătu câteva clipe după care fețele celor doi răsăriră din întunericul apropiat. Se priviră câteva clipe în ochi, apoi Gabriel ridică felinarul deasupra capului și continuă să înainteze. Ajunși în peșteră Iulia se înfășură în blana așezată pe divan în timp ce Gabriel aprindea focul și lumânările așezate în candelabru.

Lumina începu să scoată la iveală cele câteva obiecte de mobilier aflate de sute de ani în încăpere.

— Citește-mi!

Iulia îi întinse doctorului cartea lui Jean-Jacques Rousseau. Acesta o luă mirat. Nu observase când Iulia o luase din salonul-debara. Înainte de a deschide cartea, Iulia indică printr-un citat de unde anume dorea să i se citească.

*Que je suis malheureuse ! j'ai besoin d'aimer, et je ne vois rien qui me plaise. Mon cœur repousse tous ceux qu'attirent mes sens.*¹

Așadar ultima parte, cea dedicată lui Sophie. Avea certitudinea că Emile și Sophie nu erau doar simple personaje dintr-o carte ci mai degrabă tovarășii ei de viață. Cartea lui Rousseau putea fi pentru Iulia o poartă de intrare într-o altă lume, o lume simplă în care ea devenea stăpână pe viața personajelor uitând frustrarea pe care o simțea în lumea reală, cea încorsetată conveniențelor de conduită impuse prin regulile celui mai puternic. Am început să citesc.

*Son éducation n'est ni brillante ni négligée ; elle a du goût sans étude, des talents sans art, du jugement sans connaissances. Son esprit ne sait pas, mais il est cultivé pour apprendre ; c'est une terre bien préparée qui n'attend que le grain pour rapporter.*²

A fost suficientă o clipă de așteptare și Iulia dădu o nouă replică pasajului citit.

¹ Ce nenorocită sunt; am nevoie să iubesc și nu văd nimic care să îmi placă! Inima mea respinge pe toți cei pe care simțurile mele îi atrag.

² Educația ei nu este nici strălucitoare dar nici neglijată; are păreri fără a fi fost școlită, talente fără a studia artele, judecăți fără cunoaștere. Fără a ști, spiritul ei este antrenat pentru a învăța; este un pământ bine pregătit care nu așteaptă decât semințele pentru a rodi.

*Elève de la nature ainsi qu'Emile, elle est faite pour lui plus qu'aucune autre ; elle sera la femme de l'homme. Elle est son égale par la naissance et par le mérite.*³

Nu era pasajul care urma ci unul anterior. Echilibrul calculat al doctorului se clătină brutal la această demonstrație simplă, dar elocventă, de inteligență deosebită. Să deții o asemenea memorie poate fi o însușire neobișnuită, deseori prezentă la bolnavii psihici cu o îndelungată manifestare a bolii, dar să combine secvențele memorate pentru a crea un dialog, sigur implică un grad ridicat de înțelegere. Întoarce la împlinire câteva pagini intrând în acest joc al unui dialog între Rousseau-bărbatul, adică doctorul, și Rousseau-femeia, adică pacienta.

Emile aime Sophie ; mais quels sont les premiers charmes qui l'ont attaché ? La sensibilité, la vertu, l'amour des choses honnêtes...^{*}

O lovitură de palmă pe canapeau veche îl făcu să ridice privirea. Iulia ridică o mână lăsând-o atârnată undeva în fața ei, dar ochii ei păreau să caute o imagine afișată undeva pe reflexul flăcărilor ce se zbăteau în cămin încercând să evadeze prin deschizătura din tavan. Apoi închise ochii și dădu replica.

*Les femmes ne sont pas faites pour courir ; quand elles fuient, c'est pour être atteintes.*⁴

Jocul putea să continue. Iulia deschise ochii și îl privi insistent pe Gabriel așteptând o nouă șarjă pentru un nou dialog, dar acesta închise cartea și se apropie de canapea. Îi cuprinse mâinile și, așa cum făcuse Emile când ceruse mâna Sophiei, îi acoperi palmele cu sărutări. Apoi

³ Elevă la școala naturii la fel ca Emil, este crescută pentru el mai mult decât pentru oricine; ea va fi femeia omului. Ea este egalul lui prin naștere și prin merit.

^{*} Emile o iubește pe Sophie; dar care sunt primele farmece care l-au atras? Sensibilitatea, virtutea, onestitatea...

⁴ Femeile nu sunt făcute pentru a alerga; când ele fug, o fac pentru a fi prinse.

privind-o în ochi, adăugă unul din multele paragrafe pe care și el le reținuse ca precepte ce făceau parte de mult, chiar înainte de a le înțelege, din conștiința sa. Transformă pasajul într-o mărturisire personalizată.

*Sois, chère épouse, l'arbitre de mes plaisirs comme tu l'es de mes jours et de ma destinée. Dût ta cruauté me coûter la vie, je te rends mes droits les plus chers. Je ne veux rien devoir à ta complaisance, je veux tout tenir de ton cœur.*⁵

Replica Iuliei nu se lăasă așteptată. La rândul ei modifică textul, ridicându-l la rang de răspuns. Eterna victorie a femeii asupra bărbatului.

*Homme, aime ma compagne. Dieu te la donne pour te consoler dans tes peines, pour te soulager dans tes maux : voilà la femme.*⁶

Îi cuprinse obrajii cu ambele mâini și o privi adânc în ochi. Buzele lor se apropiară și, înainte de a se uni, cuvintele se strecurară în umbra nopții ce cuprinse încăperea odată cu tot mai slaba pâlpâire a lumânărilor.

*Ô, délire ! ô, faiblesse humaine ! le sentiment du bonheur écrase l'homme, il n'est pas assez fort pour le supporter.*⁷

Ultima lumânare își opri și ea pâlpâirea. Umbrele începură să danseze odată cu zvâcnirile flăcărilor din cămin. Pe tavanul rotund al adăpostului candelabrul se prinse și el într-un dans nebunesc, amenințător. Un muget prelung se născu din inima stâncii ce-i adăpostea pe cei

⁵ Fie, dragă soție, arbitru al plăcerilor mele așa cum ești și sensul zilelor mele și a destinului meu. Chiar dacă cruzimea ta m-ar costa viața, eu îți ofer drepturile mele cele mai dragi. Eu nu vreau nimic prin îngăduința ta, eu mă las în seama sufletului tău.

⁶ Omul, iubește prezența mea. Dumnezeu o permite pentru a te consola în necazurile tale, pentru a alina suferințele tale: aceasta este femeia.

⁷ O, nebunie! o, slăbiciune umană! Sentimentul de fericire zdrobește omul, el nu este suficient de puternic pentru a și-o însuși.

doi. Dar plânsul pietrei nu putea răzbi dincolo de zidul fonc pe care mințile, unite într-o singură trăire, îl ridicaseră între ei și lume. Uniți carnal și sufletesc, Iulia și Gabriel modelau universul plăcerii într-un spațiu în care nu era loc pentru altceva decât pentru iubire. O iubire care ardea trupurile, înrobea fără scăpare timpul care se zbătea să-și reia curgerea, o iubire ce descătușa lacrimile curate ale sufletului Iuliei la prima lui întâlnire cu curățenia trupestă. Pojghița mucegăită în care corpul ei trăia de ani de zile, din acea seară a sacrificiului, se topi lăsând trupul să respire plăcerea împerecherii.

Dincolo de micul univers rezervat plăcerii, furnicile umane care roiau cu simțul rațiunii treaz sau, dimpotrivă, haotic prin saloanele spitalului, se opriră încremenite când becurile atârinate începură să se clatine aruncând limbi de lumină amenințătoare deasupra capetelor, iar pereții se înclinară ca după o beție fără sfârșit. În acele momente panica se instaură ca stăpână absolută peste toate sufletele din Lazaret. Personalul medical și pacienții, toți se regăsiră în curtea ospiciului. Cutremurul trezise la viață cele mai confuze gânduri din mințile bolnave. Nici urmă de teamă în privirile lor. Părea că aceste ființe subordonate unui regim aproape spartan deveniseră stăpâne pe mințile personalului. Dacă omul normal trăiește panica amplificată și datorită grijii pe care o are pentru viața celor dragi, mintea bolnavului psihic nu recunoaște teama nici măcar pentru sine. Cumpăna unei clipe ce balansează viața înspre moarte este prilej de descătușare a celor mai ascunse secrete ale sufletului. Acele secrete ce nu pot fi divulgate pentru a nu te simți gol în mijlocul goliciunii în care trăiești se năpustesc pentru a îngenunchea și ultima fărâmă de împotrivire. Oare de câte ori nu se ascunsese în mințile lor dorința de a ucide? Era suficientă o singură clipă de

înțelegere, pentru ca acea pastilă băgată aproape cu forța sau măcar cu amenințarea forței în gură să depoziteze în ascunzișul minții gândul răzbunării. Iar clipa răzbunării nu putea fi mai potrivită decât atunci când omul era încolțit de propria-i frică. A fost suficient un strigăt și, odată pericolul cutremurului trecut, un alt pericol se ivi în întunericul nopții. O masă de femei se năpustiră spre camerele personalului medical. Asistentele apucară să simtă primejdia și în loc să facă față situației prin escaladarea tensiunii cu o altă tensiune, prin proferarea de noi amenințări, cedară sentimentului de frică și se baricadară în spatele ușilor. Fuga asistentelor deveni cea mai puternică armă venită nesperat în sprijinul nebunelor, armă pe care o manevrau acum fără nicio stângăcie pentru a conștientiza simțul victoriei. Fiecare pacientă își striga cu furie propriul monolog războindu-se cu propria minte. Dar dincolo de războiul interior al trăirilor, trupurile ascultau de un singur comandament. Acela de a pedepsi femeile în alb. Rămase singure în curte, se dezlănțuiră fără teamă.

— Când vrea, Diavolul ia locul Domnului.

— Ce faci?

— Așa, singură?

— Care diavol?

— Proasto! Mă joc cu diavolul.

— Pe Dumnezeu nu-l vezi? E ascuns în mine?

— Fugi, nebuno!

— Simți?

— Aici, la inimă. Pune și tu mâna. Vezi cum bate?

Ca clopotul de la biserică.

— Dă-mi și mie Dumnezeuul tău.

— Dracul. Sigur că dracul este deasupra.

— Facem schimb?

— Îmi dai și mâncarea ta?

— Soro, hai spune-mi. Unde mi-ai dus copilul?

— L-am lăsat să zboare acolo sus, printre nori, și tu mi l-ai furat.

— Uite, după norul acela negru se ascunde de mine. Hai copile. Coboară.

O umbră țâșni din spatele turnului roșu, dar mult înaintea ei un răcnet se răspândi cu toată vigoarea peste capetele femeilor care se buluceau gata să spargă ușa camerei de gardă.

— Nu pune mâna! Nu pune mâna!

Apoi bastonul atât de bine cunoscut se abătu năprasnic asupra spinărilor femeilor care se grăbiră să părăsească care încotro câmpul de bătaie. Tanti Crina și bastonul ei erau puterea puterilor în această mică țară de femei incapabile de a înțelege viața și de a-și asuma conștiința propriilor fapte. Brusc totul reintră în normal. Bolnavele se întoarseră în saloanele lor și uitară că pentru o clipă au fost stăpânele ospiciului sub impulsul unei voințe comune, voință pe care nu ar fi avut vreodată puterea de a o descoperi în propriile ființe.

O ultimă încordare și trupurile se liniștiră, golite de putere dar pline de amintirea fiecărei clipe. Rămași strâns uniți, Iulia și Gabriel păreau să re trăiască frântura de timp care se înscăunase în subconștientul lor ca un perpetuum mobile căruia trebuie să i te supui ca parte componentă. O singură vorbă și cercul în care gândurile alergau fără a fi capabile de a găsi o ieșire se va sfârâma. Dar cine va arunca această primă vorbă? El, bărbatul, cel ce plănuise în detaliu acest experiment medical, sigur, în scopuri medicale, sau ea, ființa rătăcită într-o lume guvernată de coșmarul violului, ființă care pentru prima dată în viață își putea privi trupul cu respect și înțelegere? Timpul, scăpat

din capcana întinsă de cele două minți, își recăștigase dreptul la continuitate. Clipele se scurgeau cu repeziciune încercând disperat să se sincronizeze cu bătăile celor două inimi ce păreau că nu vor găsi niciodată un ritm comun. Vorbele se încăpățâneau să se acumuleze în tăcere fără a fi capabile să rostuiască o propoziție convenabilă. Gabriel simțea până în adâncul ființei fiecare bătaie a inimii Iuliei și încerca să facă față acestei presiuni. Va vorbi. Îi va spune. Obrazul ei se odihnea pe pieptul lui și simțea adierea ușoară a respirației. Ritmic, firele de păr se înălțau, apoi reveneau să-i mângâie pielea. Nu era oare iubirea un tratament ca oricare altul? La fel ca hipnoza, de exemplu? Încerca acum să-și amintească tot ce învățase despre hipnoză. Mai ales ar fi vrut să știe cam ce trebuie să-i spui pacientului când acesta se trezește la realitate. Dar la hipnoză nu medicul este cel care generează noua realitate. Ori el a alungat cu bună știință realitatea Iuliei, generând un univers fals, inexistent. Iar acum nu este capabil să-și readucă pacienta în timpul clipei prezente, exact în această clipă în care inima ei va bate o nouă secundă. O secundă a bucuriei sau o secundă a disperării. O secundă a speranței sau o secundă a pierzaniei. Tic-tac-ul inimii se prelingea nestingherit spre urechea minții iar mintea lui era incapabilă să întoarcă un semnal. Dar oare ea, mintea ei, aude tic-tac-ul inimii sale? Încercă să se concentreze, să alunge acel zgomot străin și să asculte dacă inima lui mai bate. Făcuse acest lucru de atâtea ori. Doar că acum din mintea lui nu voia să plece acest nou tic-tac pe care singur și-l asumase, nu ca medic, ci ca om. Simți pe piept cum buzele Iuliei se deschiseră.

— Mulțumesc, Gabriel.

Se ridică de pe pieptul, apoi adăugă:

— Dar nu vei ști niciodată pentru ce îți mulțumesc.

15. Secretul caietului

Gabriel se ridică de pe divan și se îndreptă spre un colț mai ascuns al încăperii. Se întoarse cu o rochie nouă pe care o întinse Iuliei.

— Îmbracă această rochie, te rog.

După câteva minute lumânările noi din candelabru și focul înprospătat cu lemne uscate alungară întunericul. Gabriel înlătură pânza care atârna în spatele fotoliului și întreaga sală își găsi brusc imaginea într-o oglindă.

— Tu ai făcut asta? Ai adus rochia și oglinda? De ce?

Gabriel îi cuprinse umerii și îi ghidă pașii spre oglindă.

— Eu ar trebui să fiu oglinda ta, să fiu golul de voință pregătit să primească trăirile tale cele mai ascunse. Pe unele ar trebui să le risipesc pentru a nu se reîntoarce niciodată în viața ta, iar pe altele ți le-aș întoarce curățite de zgura fantasmelor redându-le frumusețea și curățenia.

— Nu pot.

— Atunci privește-te singură în oglindă. Fii propriul tău terapeut. Lasă holograma din fața ta să-ți asculte mărturisirea și eliberează-ți sufletul.

— În oglindă văd doar o străină.

— Nu privi cu ochii. Privește cu mintea. Caută în oglindă gânduri, nu forme. Caută-te pe tine așa cum ai dori să fii. Poți fi prietenul tău sau, dimpotrivă, dușmanul tău. Tu alegi.

— Dar cine sunt eu?

— Nu este important să afli cine ești dacă nu poți afla cine ai fost. Caută în mintea ta. Află cine ai fost.

— Eu nu trebuia să fiu.

— Nu alegem să ne naștem. Dar putem hotărî cum să trăim.

— Eu am hotărât deja. Trebuie să repar greșeala de a mă fi născut.

— Nimeni nu este vinovat pentru propria naștere. Ce știi tu despre nașterea ta?

— Tocmai, știu!

— Știi tu câtă pasiune au pus părinții tăi când te-au conceput?

— Iubirea lor a fost un fals. Scrie totul în caiet.

— Invoci mereu caietul pentru a te apăra de tine însăși. Dacă el încetează să mai existe? Memoria ta formidabilă nu mai este acum caietul. Și ea nu are cuvinte aruncate la întâmplare. Are dureri și bucurii, zâmbete și lacrimi. Deschide-o să o putem citi. Trebuie să te cunoaștem pentru a te ajuta.

— Dar mă cunoști deja. Înainte de a fi tu oglinda mea sunt eu oglinda ta. Uită-te bine în ochii mei și recunoaște că de fapt vrei să te vindeci pe tine, nu pe mine. Eu sunt doar fluidul pe care-l folosești pentru a te regăsi. Trupul tău este bântuit. Acum ești doctorul, dar la fel de bine poți fi și copilul care a refuzat să se maturizeze de frica morții. Acel copil care poate trebuia să moară. Tu crezi că exiști? Ești un trup care caută un suflet de împrumut.

Doctorul Gabriel se retrase din spatele Iuliei și se îndreptă spre ușa de unde părea să răzbată un zgomot ușor. O deschise brusc și rămase încremenit. În fața lui, învelită în acea blană pe care și el o utilizase cândva, stătea Iulia. Trupul ei era ușor luminat de razele unei luni pline. Trecură câteva clipe fără ca ea să se miște. Gabriel reveni în încăpere lăsând liberă intrarea. Mai apucă să audă

zgomotul pașilor care se pierdeau în tunelul ce ducea spre turnul roșu. Se întoarse în încăpere. Pe masă era caietul Iuliei. Curentul creat se revărsă ușor dar constant peste file chiar sub ochii lui Gabriel. Retina reținu cele două cuvinte de pe primul rând despărțite printr-un spațiu generos și le plasă în minte apoi răsări de pe pagina următoare un alt cuvânt care se plasă în memoria sa exact între cuvintele reținute, apoi o altă pagină adăugă și ea textului un nou cuvânt, iar succesiunea formată părea să aibă sens. Luă caietul de pe masă și îl puse sub haină. Inima îi bătea puternic. Descoperise secretul caietului.

Iulia închise ușa în urma ei.

— Cum ai ajuns aici?

— Nu am ajuns. Eram aici înainte de a ajunge voi.

— Deci știi.

— Știu. Crezi că poți fi ceea ce baronul a fost pentru femeia lui?

— M-ai împins într-un joc periculos. Nu aveam voie să fac asta.

— Dar nu va ști nimeni.

— Este suficient că știu eu. Pot să-mi pierd dreptul de a practica.

— Nu și dacă o scoți pe Iulia de aici și o iei în sat. Casa mea va fi casa voastră.

— Iulia este bolnavă. Nici nu știm cine este și din ce cauză a ajuns aici.

— Scrie în caiet, iar tu poți citi caietul. Doar tu poți să o salvezi.

— De ce crezi asta?

— Am văzut când l-ai ascuns ca pe o comoară.

— De ce vrei atât de mult să o salvezi pe Iulia?

— Cred că vei găsi motivul în caiet. Am deplina convingere că între noi există o legătură. Nu știu care este, dar am senzația că viețile noastre s-au mai intersectat.

— Ea crede că are datoria să te salveze.

— Iar eu cred că deja m-a salvat.

— Nu înțeleg.

— Cu mulți ani în urmă, un grup de bărbați a vrut să mă violeze. Am fost lovită. Când m-am trezit, o altă față era leșinată lângă mine. Fusese violată în locul meu. Mirosea a carne arsă.

— Ce ai făcut?

— Am fugit. Apoi m-am întors. Nu am mai găsit-o. Pe jos era doar crucea.

— Și te-ai automutilat arzându-te și tu cu crucea încinsă.

— Așa am crezut că mă pedepsesc pentru ce făcusem. Cred că, atunci, fata aceea era Iulia.

— Tu ai adus-o aici?

— De atunci am tot căutat-o. Am găsit-o în gara din Râmnicu Vâlcea. De fapt ea mă găsea mereu pe mine. Când am văzut-o, eram sigură că este ea. Am adus-o aici.

— Și noi, Iulia? Cu noi ce se întâmplă? Acea zi nu a însemnat nimic?

— Îmi pare rău, dar port în suflet nenorocirea acestei fete. Nu am dreptul să te iubesc dacă există cea mai mică șansă ca iubirea ta, chiar falsă, să o salveze din lumea întunecată în care a ajuns din cauza acelui viol și a schingiurii la care a fost supusă.

— Deci eu nu sunt decât o marionetă.

— Am găsit caietul baronului și am plănuit acest plan. Nu ești o marionetă, ești un medicament. Nu ai jurat să-ți folosești mintea și trupul pentru a face bine oamenilor?

— Te vei întoarce în spital?

— Încă nu. Voi rămâne aici, în adăpost. Știi că a fost un cutremur?

Gabriel nu răspunse și se îndreptă spre tunel. Așadar va fi baronul Aaron von Pieler. La urma urmei acea umbră a lui, umbră care de atâtea ori îi acaparase întreaga conștiință, nu simțise că trupul lui căutător a găsit sălaș în sufletul baronului? Poate acesta era primul popas al trupului în drumul lui spre sufletul original. Prin întunericul culoarului își reaminti un nou citat din Jean-Jacques Rousseau:

*Le monde réel a ses bornes, le monde imaginaire est infini; ne pouvant élargir l'un, rétrécissons l'autre; car c'est de leur seule différence que naissent toutes les peines qui nous rendent vraiment malheureux.*⁸

Gabriel luă o hârtie de calc și copie cuvintele de pe prima pagină exact așa cum erau ele așezate. Apoi trecu la pagina următoare și continuă cu același procedeu. După parcurgerea a zece pagini din caiet, pe hârtia de calc cuvintele se înlănțuiau perfect în fraze iar frazele deveneau oglinda unei vieți. Viața Iuliei. Gabriel se stăpâni cu greu să nu citească această pagină. Continuă să aplice aceeași tehnică până la ultima pagină a caietului. Trecură câteva ore și în fața lui se găsea secretul teribil al unei femei care dorea să-i fie cunoscută istoria dar care părea a nu fi pregătită să împartă intimitatea trăirilor ei cu ceilalți. Pentru a fi sigur că nimeni și nimic nu i-ar fi întrerupt această incursiune în trecutul vieții unui om, venise la casa Iuliei de la marginea satului.

⁸ *Lumea reală are frontierele ei, cea imaginară e infinită; neputând să o lărgim pe prima, să o restrângem pe cealaltă; căci doar din singura lor diferență se nasc toate durerile care ne fac cu adevărat nefericiți.*

Eu nu am învățat să vorbesc la fel ca ceilalți copii. Primul cuvânt pe care l-am spus nu a fost cuvântul „mamă”. De fapt nici nu știusem dacă am mamă. Cu atât mai puțin tată. Erau doar bunicii. Ei vorbeau despre mama mea dar niciodată despre tatăl meu. Uneori venea în vizită o femeie care stătea foarte puțin și se juca cu mine. Mă privea stăruitor, îmi zâmbea dar zâmbetul ei era trist. Nu putea fi mama mea cu toate că era fiica bunicilor mei. La fiecare vizită această femeie tot încerca să mă facă să vorbesc. Spunea cu insistență cuvinte simple mișcându-și buzele cât se poate de încet. Tocmai împlinisem trei ani. Bunicul meu se apropiase și se așezase lângă noi.

— *Nu o mai chinui și nu te mai chinui nici pe tine. Vezi bine că este mută.*

— *Dar doctorii spun că nu are nimic.*

— *Măcar de ar fi întreagă la minte, nu ca maică-sa.*

Atunci am vorbit pentru prima dată. Și nu am spus un cuvânt. Am vorbit așa cum vorbesc oamenii mari. Zile de-a rândul le ascultasem spusele și-mi făcusem din cuvinte jucării. Apoi, când întunericul nopții mă speria de moarte, luam cuvintele și mă jucam cu ele încercând să-mi înving frica. Ele erau zânele mele bune care mă scăpau de întunericul ce încerca să-mi cuprindă mintea. De când mă știu am vorbit. Dar am vorbit doar pentru mine, pentru salvarea mea din ghearele demonilor care uneori mă încercau.

— *Nu sunt mută! Ce înseamnă „întreg la minte“?*

Bucuria întregii familii a fost așa de mare încât nimeni nu s-a mai sinchisit să-mi răspundă la acea întrebare atât de simplă. Mătușa mea a plecat cu zâmbetul pe buze, sărutându-mă și îmbrățișându-mă de zeci de ori. Nimeni însă nu se întrebase cum de un copil așa de mic

era capabil să vorbească coerent în loc să silabisească cuvinte. Ei nu știau că tot ce spuneau se așeza în mintea mea pentru vecie. Apoi, într-o zi de primăvară, în mijlocul săptămânii, am fost îmbrăcată frumos și obligată să nu mai ies afară pentru a nu-mi murdări hainele. În bucătărie mirosea frumos a sărbătoare.

— *Azi vine mama ta.*

— *Dar eu nu am mamă. Am doar o mătușă.*

— *Toți copiii au o mamă. Numai că mama ta a fost foarte bolnavă.*

— *Și acum este sănătoasă? Pot să am și eu o mamă?*

Se lăsă un moment prelung de tăcere, apoi bunicul mă luă în brațe și mă urcă pe masă. Eram acum mai înaltă decât el și m-a privit de parcă eu aș fi fost cea mai importantă persoană din lume.

— *Fata mea dragă, mama ta este bine, dar tu ești mare și deșteaptă. Va trebui să ai grijă să nu se mai îmbolnăvească niciodată.*

— *Să-i aduc aminte să-și ia pastilele așa cum faci tu cu bunica?*

— *Da, fata mea. Și să-i zâmbești mereu. Și mai ales să nu ieși din cuvântul ei.*

Așteptarea era lungă dar și palpitantă. Îmi doream să o văd în fața mea dar în același timp eram cuprinsă de extazul așteptării. Atunci mi-am reamintit vorbele bunicului din urmă cu câteva săptămâni.

— *Măcar de ar fi întreagă la minte, nu ca maică-sa.*

Acum voi ști ce înseamnă acest lucru. O mașină opri la poarta noastră și bunicii mă luară aproape pe sus în curte. Din mașină coborî o femeie. Era mătușa mea. Apoi altă femeie. Curios, era tot mătușa mea dar îmbrăcată cu alte haine. Aveam în față două femei identice. Pe măsură ce se apropiau am putut să observ că una dintre ele

semăna cu ceea ce înțelegeam eu prin om bolnav. Așadar ea era mama mea. Dar de ce seamănă așa de mult cu mătușa mea? Încet, încet toate întrebările mele au primit răspuns. Mătușa mea și mama mea erau surori gemene. Ce poate fi mai frumos decât două surori gemene? Eram chiar necăjită că nu am și eu o soră geamănă. Așa gândeam atunci. Nu am înțeles de ce mătușa nu părea să o iubească pe mama mea. Și nici pe mine nu mă mai iubea. Înainte venea să mă îmbrățișeze. Acum a privit spre curte așteptând ca sora ei să intre, să vadă cum mă îmbrățișează. În timp ce aveam parte de prima îmbrățișare a mamei mele eu o priveam pe ea. Și ea mă privea pe mine. Niciun semn, niciun zâmbet. Doar o imensă îngrijorare puteam citi în ochii ei. Apoi se urcă în mașină și de atunci nu am mai văzut-o multă vreme.

Cât am mâncat, nu am reușit să deslușesc pe fața mamei mele nicio urmă de zâmbet. Nu m-a întrebat nimic. Mă privea din când în când și părea mulțumită că este acasă. După acea îmbrățișare din curte aproape că nu mai existam. Înainte de a termina masa se ridică brusc.

— Care este camera mea?

— Dormi cu mine, mămică.

Părea că mama nu mă auzise, iar bunica se ridică repede și trecând pe lângă mine îmi spuse:

— Mai ai puțină răbdare, puiul meu.

Apoi o ajută pe mama să se ridice de la masă.

— Vino cu mine, fata mea.

Am privit în urma lor. Știam că bunica mea este bolnavă, știam și că mama mea este bolnavă, iar acum știam cum merg oamenii bolnavi. Am crezut că voi plânge. Chiar am simțit două lacrimi atârtnate în gene, dar apoi am început să mă joc cu cuvintele. Și m-am jucat până când lacrimile au început să se rostogolească peste buzele

mele care zâmbeau. Plecată în universul meu plin de cuvinte nu am mai auzit ce încerca bunicul meu să-mi spună. Simțeam doar mâinile lui calde care îmi cuprinseseră obrajii obligându-mă să revin aici, în lumea lui. După un timp m-am liniștit. La timp. Bunica tocmai se întorsese. Știam că am făcut ceva ce nu făcusem niciodată, ceva ce-l speriasse pe bunicul meu. Dar el tăcea. Nu a spus nimic bunicii. Nu știu dacă mă apăra pe mine sau o apăra pe ea. După câteva luni în care o văzusem pe mama mea de puține ori, fără a mă apropia prea mult de ea, într-o dimineață, am aflat că bunica murise în somn. Au început să ne viziteze vecinii din sat. Atunci speram să vină și mătușa mea. Voiam să o rog să mă ia cu ea. Doar că eu împreună cu mama am fost duse într-un sat din apropiere și nu am fost la înmormântarea bunicii. Eram în fața ei.

— De ce nu vrei să fii mama mea?

— Tu ești Iulia? Tu ești fata mea?

— Da, mamă. Eu sunt Iulia. Eu sunt fata ta.

— Atunci de ce te-au ascuns de mine? De ce nu ai supt de la pieptul meu?

— Dar acum sunt aici cu tine.

— Mi-au furat fata. De ce mi-au furat fata? Sora mea mi-a furat fata.

Începuse să țipe. Au venit și au luat-o de lângă mine. Din nou am simțit cele două lacrimi care atârnavă în ochii mei și din nou am început acel joc cu cuvintele furate din gura oamenilor. Le repetam, fraze întregi, apoi le retezam și le reasezam. Certurile deveneau glume, înjurăturile se transformau în rugăciuni. Minte mea era plină de viață, dar pe obraji curgeau lacrimi care se pierdeau printre râsete zgomotoase. Iar bunicul nu mai era lângă mine pentru a mă readuce în lumea lui, o lume pe care o iubeam atât de mult.

Au mai trecut doi ani. Începusem să mă obișnuiesc cu vorbele mamei, chiar dacă uneori păreau lipsite de sens, iar mama sfârșise prin a mă accepta. Eram fata ei. Cea mai fericită zi din viața mea nu a fost prima aniversare de care mi-amintesc, ci prima noapte când a dormit alături de mine. Am stat trează să fiu sigură că nu mă părăsește. Somnul încercase de mai multe ori să mă doboare dar eu l-am alungat cu jocul meu. Am luat din dulăpiorul minții o frântură dintr-o discuție pe care am auzit-o din spatele gardului când două femei trecuseră prin fața casei.

— Săraca fată. Cine i-o fi tată?

— Știm tot ce mișcă în satul ăsta, cum de nu am putut afla cu cine s-a culcat nebuna?

— În niciun caz nu e de pe aici. Cine ar fi fost atât de prost să se încurce cu ea?

— Dacă nu e de aici, atunci cine poate fi?

— Până a rămas grea, în casa lor a fost doar un singur străin.

— Nu vorbi! Bărbatul soră-sii?

— Chiar el! Doar el putea să se culce cu ea.

— Nu cred.

— Da', ce? Trebuia să știe cu cine se culcă. Greu le deosebeam una de alta. Iar noaptea mâțele arată la fel.

— Poate nici nu știa că are o soră.

Am separat cuvintele și am început jocul. Acum cele două vorbeau în capul meu așa cum hotărâsem eu.

— Fată săracă, fată fără tată!

— Stă în satul ăsta de nebuni când tatăl ei este un străin.

— Un străin, dar este soțul surorii ei.

— Nu vorbi. Ești nebună. Ar ști cu cine s-a culcat.

— Noaptea mâțele arată la fel.

Nu eram prea mulțumită de construcția mea, eram gata să o iau de la capăt dar cuvintele începuseră să se rotească atât de repede încât chiar dacă le vizualizam nu reușeam să le mai prind înțelesul. Am adormit ca un covrig înfipt în pieptul mamei.

Ziua era bine înaintată când am deschis ochii. Am vrut să sar din pat așa cum făceam de obicei dar căldura din spatele meu mă țintuise locului. Am întors cu frică capul să mă conving. Mama era acolo, încolăcită în jurul meu, aproape ținându-și răsuflarea să nu mă trezească. I-am întâlnit privirea iubitoare și atunci am văzut pentru prima oară ce frumos zâmbește. Apoi au început lecțiile de franceză pe benzi desenate. Eram în al nouălea cer. Începusem școala. Ar fi trebuit să fiu fericită că sunt în sfârșit lăsată să mă joc cu copiii de vârsta mea, dar eu eram nerăbdătoare să mă întorc acasă. Pentru mine, fiecare zi alături de mama mea era și o zi din trecut pe care o refăceam adăugând și chipul ei printre amintirile mele. Practic îmi reconstruiam viața. Am învățat repede să citesc, mult prea repede. Eram mereu dojenită că nu respectam metoda învățătoarei de a vedea întâi literele, apoi silabele și abia la urmă cuvântul. Ei nu știau că așa cum pentru ceilalți copii jucăriile erau izvoarele imaginației lor, pentru mine singurele jucării au fost cuvintele. Dar mai aveam un motiv să fug de școală. Copiii mă priveau ciudat și îmi aruncau vorbe de neacceptat despre mama mea și despre un tată pe care nu îl aveam.

— *Iulia, cum se numește tatăl tău? Dar maică-ta? Fecioara Maria?*

— *Nu vezi că miroase a flori? E fata din flori.*

— *Știi cum se fac copiii?*

Nu mă supărau atât răutățile băieților cât reacția fetelor care chicoteau și repetau fără rușine spusele lor. Și atunci mă întorceam plângând și juram că nu o să mă mai întorc acolo printre copiii pe care de altfel aș fi vrut să-i iubesc și să mă iubească. Atunci nu știusem că făcusem prima mare greșală din viața mea. Dacă aș fi închis doar în sufletul meu toate lacrimile, eu și mama am fi rămas pentru totdeauna în casa bunicului și nu l-aș fi întâlnit niciodată pe tatăl meu. Nu aș fi lăsat-o orfană și pe sora mea. Mi-amintesc acea zi ca și cum ar fi fost ieri.

— *Iulia, ai vrea să ne mutăm la oraș?*

— *De tot?*

— *Da. De tot. Ai merge la o altă școală unde copiii nu sunt răi ca aici.*

— *Acolo sunt și alți copii care nu au tată?*

— *Peste tot sunt copii care nu au tată. Doar că aici oamenii sunt răi.*

Bunicul stătea în pragul ușii încercând să o încurajeze pe mama în demersul ei.

— *Vom vinde casa, iar eu mă voi muta la sora mea, în casa părintească.*

— *Nu, mamă. Îl luăm și pe bunicu' la oraș. Nu plec fără el.*

— *Așa este. Bunicul va veni cu noi.*

Discuția s-a oprit aici, apoi după un timp mama a lipsit câteva zile. Când s-a întors am văzut cum vorbește în șoaptă cu bunicu'. M-am strecurat aproape de ei.

— *Am luat apartamentul.*

— *Ai vorbit și cu el?*

— *Nu. Încă nu-i spunem.*

— *De ce tocmai lângă ei? Într-o zi fetele se vor întâlni.*

— *Seamănă atât de mult.*

— *Normal, au același tată.*

— *Cum ai putut să faci așa ceva, fata mea?*

— *Voi regreta toată viața, dar răul e făcut și Iulia nu are nicio vină.*

— *Măcar să-i fi dat alt nume.*

— *Am jurat cu sora mea că dacă vom avea fete le vom pune același nume.*

— *Și el nici nu știe că mai are un copil.*

Am memorat fiecare cuvânt. Acum știam că am și eu un tată dar și că nașterea mea a produs o nenorocire pentru cei pe care îi iubeam. Am urcat în podul casei. Eram destul de mare să înțeleg cum am venit pe lume. Printr-o înșelăciune făcută de o femeie care, cel puțin atunci și chiar mai târziu, nu era întreagă la minte. Îmi venira din nou în minte cuvintele acelor femei.

— *Da', ce? Trebuia să știe. Greu le deosebeam una de alta. Iar noaptea mâțele arată la fel.*

Câteva păsări, speriate, se repeziseră în zbor spre fereastra ce dădea spre stradă. Le luasem urma. Cât era de simplu! Întindeai aripile și zburai. Și eu eram o pasăre. O pasăre cu inima frântă. Nu mâinile erau aripile mele. Aveam aripi în inimă. Le simțeam cum bat. Din ce în ce mai repede. Încă un pas și-mi voi lua zborul. Voi zbura cu inima umplându-mi sufletul de fericire.

— *Bunico, privește-mă cum plutesc. Bunico, vreau să vin la tine.*

Țipetele din stradă mă smulseseră din visare când atârnam pe pervazul ferestrei. Brusc am văzut pământul care se căsca sub mine amenințător. Am închis ochii să nu mai văd nimic, dar în locul beznei așteptate se făcu lumină în mintea mea și în acea lumină am văzut chipul bunicului meu.

— *Iartă-mă, bunico. Mai stau aici, nu vreau ca bunicu' să plângă.*

Două brațe puternice m-au tras înapoi. După două zile, cu obrazii în lacrimi, mă despărțeam de bunicul meu. Nu l-am mai văzut.

Camera mea dădea spre stradă, chiar deasupra porții de intrare în casa unde noi ocupam un mic apartament la primul etaj. Pândeam scârțâitul porții atunci când ea se deschidea în întregime pentru a lăsa să iasă sau să intre o mașină în curte. Atunci priveam în oglinda de la marginea trotuarului și pentru câteva secunde vedeam siluetele mici ale vecinilor mei. Nu aveam voie să ies din casă. Mama începuse să se închidă în camera ei și uneori nu o vedeam decât când mâncam. Era tot mai slăbită și abătută. Pe față i se întipărise o dâră adâncă pe care nimic nu o putea alunga. Am crezut că așa îmbătrânește omul și că alături vor mai apărea și alte cute, așa cum era fața bunicului și a bunicii. Tot privind acea încrețitură mi se părea că obrazul meu o copiază. Am privit în oglindă. Era acolo, brăzda fața din colțul gurii până aproape de ochi. Încercam să-mi netezesc pielea cu mâna dar ea revenea fără încetare.

— Mamă, suntem bolnave?

— Ce-ți veni? răspunse ea fără măcar a mă privi.

La puțin timp după ce ne mutasem la oraș mama devenise din nou o străină pentru mine sau, mai degrabă, eu nu mai eram fata ei. Veneam și o rugam să citim în franceză benzile desenate pe care le luaserăm cu noi. Îmi dădea mereu același răspuns. La început politicos, apoi tot mai răspicate și rece.

— Nu pot. Mă doare capul.

— Mamă, nu iei prea multe pastile? întrebam eu gândindu-mă la ceea ce îl auzisem pe bunicul meu spunându-i de multe ori. „Pastilele astea te pot

îneebuni!” insista el ori de câte ori mama nu se simțea bine.

— Ce știi tu? Mergi și citește singură.

După un timp am început să-i fur din pastile. Printre cărțile aduse de la bunicu’ am găsit o carte în franceză pe care mi-am însușit-o imediat. Era despre educație. Dacă nu are cine să mă învețe, mă voi educa singură citind această carte. Așa am început să citesc cartea lui Jean-Jacques Rousseau, Emile. Trăiam fiecare pagină reinventându-mi copilăria la țară. Emile era prietenul meu. În timp ce citeam începusem să ronțai din pastilele luate de la mama. Într-o zi eram ca de obicei amândouă la masă. În tăcerea deplină cu care ne însoțeam mâncarea, mama avea obiceiul ca brusc să râdă sau dimpotrivă să plângă. Așteptam să se întâmple acest lucru din moment în moment. Dar brusc, fără să vreau, m-am trezit eu făcând acest lucru. Nu știam dacă îndrăznisem să o imit pe mama sau pur și simplu era propria mea trăire. Mi-am revenit foarte repede și am privit speriată spre ea. S-a oprit din mâncat, m-a privit mirată, apoi fața ei s-a luminat brusc. A început și ea să râdă din tot sufletul.

— Acum știi. Ești fata mea. Nu te-au furat.

Apoi a căzut într-un plâns sfâșietor. Continua din ce în ce mai slab să spună:

— Of, Doamne! E fata mea. De ce te-ai născut? Nu trebuia, Doamne!

Am plecat fără măcar să-mi fie milă de ea. Cum putea să-mi fie milă de o mamă care își urăște fiica? Și eu puteam să urăsc.

— Mamă nici nu știi cât de mult pot să urăsc ziua în care m-ai făcut. Cu cine m-ai făcut mamă? De ce l-ai înșelat pe Dumnezeu? De ce ai furat bărbatul surorii tale?

Răcneam și râdeam. Alături, mama plângea întinsă pe jos și bătea cu pumnii în podea. M-am așezat peste ea și am început și eu să lovesc cu pumnii. Eu o loveam pe ea. Îmi loveam mama cu toată puterea. Nu am auzit când ușa s-a deschis. Am simțit doar că sunt luată pe sus și imobilizată de două brațe extrem de puternice. Lacrimile îmi umpluseră ochii și de furie nu eram capabilă să văd nimic în fața mea, dar simțeam că mă strâng mâinile unui bărbat.

— *Ce caută fata asta la sora ta?*

— *Este fata ei, îi răspunse o voce care îmi părea cunoscută.*

Bărbatul îmi răsfiră părul căzut pe față. Eu zăceam întinsă pe canapea refuzând să deschid ochii. Îmi era rușine și frică de ceea ce făcusem.

— *Dar seamănă cu Iulia. Cu fata noastră. Cum este posibil.*

— *Așa este. Seamănă cu Iulia pentru că este și fiica ta.*

Acum am recunoscut vocea mătușii mele, sora geamănă a mamei. Un zgomot puternic și măsura din cameră fu zdrobită.

— *Cum ați putut să-mi faceți asta? Nu vezi? E nebună ca maică-sa. Aflu acum că am un copil nebun. Ea nu trebuia să aibă copii.*

Dintr-o dată m-am revăzut în podul casei, pe pervazul ferestrei, gata să sar. M-am ridicat brusc și am țipat.

— *Nu, mamă! Eu n-am nicio vină! am strigat eu chiar în momentul când mama se pregătea să se arunce pe geam. Mătușa mea s-a repezit și a tras-o în cameră. Bărbatul, cel care era tatăl meu, nu făcuse niciun gest să o oprească. Se întoarce spre ușă fără să mă privească. Se opri o clipă. Speram să se întoarcă măcar pentru o clipă.*

Să-i văd fața. Aș fi putut să-l așez și pe el printre oamenii pe care îi strecurasem în atât de multe mele copilării rescrise în mintea mea. Și atunci, copilăria mea, viața mea, ar fi fost completă. Dar el nu s-a întors.

— Să fie clar. Iulia nu va ști niciodată că are o soră!

Așadar aveam o soră. O soră care era la doi pași de mine, chiar în apartamentul de alături. O soră cu același nume ca mine. O soră pe care nu am voie să o cunosc. Eu și mama mea, două ființe bune. Cine ar dori să primească așa, dintr-o dată, în propria casă două bune? Mătușa a chemat un medic. Am fost și eu consultată. De ce nu? Nebunia este molipsitoare. Mătușa găsisese pastilele mamei în camera mea și îi spusese doctorului. Nu am auzit tot ce au vorbit dar se pare că acele pastile erau la originea nebuniei mele.

— Poartă germenii bolii, mintea ei este într-un echilibru fragil și chiar dacă acum manifestările se datorează pastilelor, este posibil ca orice supărare să-i zdruncine sănătatea.

Câtă nedreptate, Doamne. Mă retrăsesem și mai mult în mine deși mama părea să-și mai fi revenit. Îmi zâmbea, dar acea cută continua să existe. Și o mai puteam observa uneori și pe obrazul meu cu toate că nu mai ronțaiam pastilele ei. Cred că se simțea mai bine pentru că în sfârșit secretul celor două surori fusese destăinuit. Fără măcar să fi insinuat ceva, într-o zi mi-a făcut o mărturisire.

— Sora ta este mai tânără decât tine.

A așteptat să spun ceva. Dar eu continuam să învărt fără rost lingura în farfurie.

— Au venit la noi. Mătușa ta și soțul ei. Tocmai se căsătoriseră. El nu știa că soția lui are o soră geamănă. M-au ascuns de frică să nu-i fac de rușine. M-am supărat.

Am avut o criză. Când a venit mătușa ta să-mi aducă mâncare i-am dat un somnifer. În acea noapte i-am luat locul. Așa te-ai născut tu.

M-am ridicat și am plecat fără să scot o vorbă. Am auzit cum mama plângea. Eram destul de mare să înțeleg ce este o femeie. Inima îmi spunea să mă întorc. Să o mângâi și să-i spun că nu era doar vina ei. Că de fapt ei au împins-o la acest gest de frondă față de soarta pentru care nu era vinovată. Dar nu m-am întors. Cu fiecare pas care mă conducea spre ușă prăpastia dintre noi creștea. De ce oare există în oameni această încăpățânare care te paralizează și nu te lasă să-ți sincronizezi gândurile cu faptele. Atunci aș fi putut să-mi reîntâlnesc mama, iar mama ar fi putut, poate, să-și privească sufletul curățat de apăsarea acelei greșeli de neiertat. Stăteam nemișcată cu fața la geam. Simțeam acel gând de întoarcere, acea vorbă de mângâiere care ar fi luminat totul, dar corpul refuza să se ridice. Eram pierdută în fața geamului. Priveam afară, dar vedeam doar în mine. Mă vedeam ca pe o trestie în bătaia vântului. Când îndoită până la pământ, cuprinsă de toată tristețea lumii, când dreaptă și pătrunsă de beția înălțimii la care tânjea sufletul. Eram sigură că am nevoie de o ființă curată lângă mine, o ființă nepătată de viciile lumești care îți umple conștiința de noroi. Ar fi trebuit să fie mama mea, dar mama nu era decât o umbră care fie te acoperea cu prea multă dragoste fie te târa în abisul disperării. Ar fi trebuit să fie tatăl meu. Care tată? Era lângă mine, dar nici nu m-a privit. Nu i-am văzut măcar pentru o clipă fața ca să pot să-i așez chipul pe un pedestal de prea multă vreme gol. Mătușa mea părea cea mai rațională dintre toți. A avut puterea să ierte și să-și continue viața cu acest secret îngrozitor care o urmărise zi de zi. Venea să mă vadă. Nu

prea des. Îi simțeam supărarea, dar simțeam că nu pe mine este supărată. Cred că era supărată pe viață în general. Era supărată pentru că avea de ocrotit două ființe față de care trebuia să se prefacă mimând un zâmbet furat din amintiri mai vechi. Iulia, adică eu, și Iulia ei. Poate pe Iulia ei reușea să o convingă, dar eu receptam fiecare zâmbet și fiecare vorbă liniștitoare ca pe un pumnal în inimă. Cât despre bunicul meu, el plecase acolo unde nimic din lumea de aici nu poate pătrunde. I-am mai văzut o singură dată trupul înainte de a fi dat pământului. La ce bun un trup care nu privește lumea, nu pipăie, nu miroase, nu râde și nu plânge? Acel trup nu era bunicul meu. Era un străin. Doar un străin mă putea ignora când eu îl imploram din priviri să-mi mai cuprindă odată obrajii în mâini și să alunge cu căldura lor acea zvâcnire ce nu înceta să-mi otrăvească viața. Începusem să-mi construiesc două universuri paralele. Unul îngust, întunecat, închistat în amintiri și trăiri care mă sufocau zilnic și altul nemărginit, îmbietor, care se deschidea doar pentru mine chiar dincolo de geamul camerei mele. Doar că acolo, în lumea de dincolo de fereastră, eram singură. Mult prea singură pentru ca cerul pe care erau pictate toate minunățiile posibile în culori atât de atrăgătoare să poată pătrunde în sufletul meu. Aveam nevoie de un zâmbet adevărat, de o privire curată și lumea de lângă mine era prea aproape pentru a nu observa că totul era fals, înșelător. Din când în când poarta mare scârțâia obosită și câte o mașină pleca din curte. Șoferul oprea mașina. O închidea și privea în oglindă. El căuta în oglindă ceva palpabil, fluxul mașinilor de pe stradă. El își ocrotea viața. Eu priveam oglinda ca pe o poartă spre o lume în care aș fi dorit să mă pierd. Chiar dacă aș fi fost zdrobită. Un nou scârțâit. Am părăsit cerul larg și mi-am ațintit

privirea spre acea bucată rotundă care întorcea spre ochii mei o lume minusculă dar atât de misterioasă. Fiecare om poartă în el un univers plin de alte universuri ale altor oameni. De ce refuză ei să facă parte și din universul meu? De ce trebuie să mă întâlnesc doar cu vise și cu nori, nu și cu suflete asemeni sufletului meu? Am devenit mai atentă. Părea că și oglinda mă trădase. Omulețul care cobora din mașină nu era la locul lui, în sclipirea oglinzii. Pe luciul ei era un chip, nu minuscul, ci unul grotesc mărit și care părea mult prea aproape de mine. Oglinda îl deforma bătându-și joc de trăsăturile feței, dar tot am putut prinde un zâmbet așa cum nu mai văzusem de multă vreme. Apoi imaginea dispăru. Am realizat rapid că oglinda aceea se hotărâse să-mi ofere o nouă șansă. Aceea de a mă vedea cu sora mea, aflată chiar lângă mine. Am început să bat cu pumnul în perete. Ochii priveau cu nesaț și iată că zâmbetul acela a reapărut aruncând pustiul din universul meu. Ore întregi, zile de-a rândul, am trăit și eu și ea în acea oglindă. Eram din nou fericită. Mama se făcuse mai bine și începusem să citim din nou. De această dată din Emile. Nu mai voiam acele benzi desenate. Deseori îmi stătea pe buze să-i spun mamei.

— Mamă, vrei să-i dăm surorii mele benzile desenate? Să învețe și ea limba franceză?

Dar în minte încă îmi stăruia acea decizie fermă a tatălui meu, acele cuvinte care îmi tăiaseră orice drum spre un suflet curat, un sânge înrudit cu sângele meu.

— Să fie clar. Iulia nu va ști niciodată că are o soră!

Ea nu va ști că are o soră dar eu știu, iar ea a început să mă iubească ca pe o bună prietenă. Puteam să mă mulțumesc și cu atât. Așadar nu spuneam nimic ca nu cumva zâmbetul ei să dispară din oglindă. Dar pentru

mine bucuriile aveau picioare scurte. Chipul blând al surorii mele dispăru brusc și toată oglinda fu inundată de privirea mânioasă a bărbatului. Au urmat strigăte puternice în apartamentul de alături, uși trântite și apoi o mână repuse oglinda de la marginea trotuarului în poziția ei inițială, redându-i menirea. Câteva zile mătușa nu ne-a mai vizitat. Apoi poarta de jos scârțâi din nou și l-am văzut în oglindă pe tatăl meu. Mașina era plină de bagaje. Am înțeles atunci că nu o voi mai vedea pe sora mea. Aveam să aflu mai târziu că o duseseră la țară, la bunicii din partea tatălui. În fiecare săptămână plecau să o viziteze. Tatăl meu și mătușa mea păreau ca doi străini care ar fi zburat fiecare în lumea lui dacă o frânghie nevăzută nu i-ar fi ținut legați unul de altul. În viața lor tihnită mă strecurasem fără voia mea eu, fata care nu trebuia să se nască. Zile întregi am plâns pierdută de orice dorințe, aproape că nu reacționez la nimic din ceea ce se întâmpla în jurul meu.

Mama mă ademenea cu cartea lui Rousseau. Mătușa venea tot mai des și petrecea ore întregi cu mine. Mi-a adus și fotografii cu sora mea. Dar pentru mine, fiecare zâmbet fericit din poză se revărsa în suflet ca un coșmar. Eram cauza care va transforma acel zâmbet în lacrimi. Și sora mea mă va urî.

— Haide, Iulia! Ești atât de frumoasă când zâmbești. Plânsul nu ajută.

— Nici adevărul nu ajută, răspundeam eu ferm convinsă de inutilitatea existenței mele.

— Timpul vindecă dacă recunoaștem adevărul. Ești un copil. Va începe școala. Vei avea prieteni noi. Timpul lucrează pentru tine.

— *Dar tu, mătușă? Cum vei trăi departe de fata ta? Cum vei îndura privirile soțului tău? Cum îți vei putea iubi sora?*

— *Pe sora mea mi-a dat-o Dumnezeu și o iubesc așa cum este. Fiecare om are o inimă mare care nu se găsește în corp ci în minte. Acolo am loc pentru mai multă iubire decât poți tu să-ți închipui. Pe soțul meu singură mi l-am ales, cu bune și cu rele. Am jurat să-l iubesc și-l voi iubi chiar și când mă va zdrobi cu reproșurile lui, iar pe tine și pe fata mea vă voi iubi pentru că viața a fost darnică și a permis să vă nașteți.*

— *Să mă nasc printr-o minciună.*

— *A fost voia sorții. Acolo unde soarta a luat, tot acolo a dat și un sâm bure de speranță. Tu ești speranța mamei tale chiar dacă a trebuit să mintă pentru a te avea.*

Așa au trecut câteva săptămâni. Între durere și compasiune. Apoi pâruse că soarele se ivise ușor în acest univers îngust în care eram nevoită să trăiesc atunci când privirile mele nu alergau pe cerul nemărginit. Pe ușă a intrat tata. Pe mama a ignorat-o. S-a apropiat de mine. În spatele lui mătușa era doar un zâmbet. Fericirea îi inundase chipul.

— *Iulia! El este tatăl tău.*

Am ridicat privirea. Știam că există și am încercat de atâtea ori să-l desenez în mintea mea. Arăta în fel și chip dar nimic nu putea fi atât de măreț ca ceea ce aveam acum în fața ochilor. Tatăl meu nu putea să semene cu nimeni, doar pentru simplu motiv că era tatăl meu.

— *Pe mama ta nu o voi ierta niciodată, dar tu nu ai nicio vină. Te rog doar să-mi dai timp.*

Dobândisem o jumătate de tată și un car de speranțe.

— *O să mergem să-i spunem Iuliei că are o soră. Va veni înapoi.*

Alte vorbe, altă lume care se deschidea luminoasă chiar la picioarele mele. Apoi au plecat. Au plecat toți trei. Trebuiau să-i spună surorii mele cum s-au întâmplat lucrurile. Oare va fi ea suficient de puternică să suporte o astfel de istorie care va năvăli ca un taifun în viața ei? A trecut ziua aceea și noaptea care a urmat și ziua de după și încă o noapte. Și timpul nu aducea decât îndoieli și neliniște. Speranța, bucuria aproape nu mai respirau în trupul meu. Ar fi trebuit să se întoarcă. Mama, mătușa mea, tatăl meu și ea, sora mea mai mică, Iulia. Soneria rupse liniștea apăsătoare și amenințătoare ce-mi inundase mintea. Mama nu suna. Nu avea nevoie să sune. Am deschis ușa.

Nu există cuvinte. Ochii nu mai văd, mintea nu mai receptează, trupul nu mai ascultă. Pur și simplu se lasă modelat de ceilalți. Acei ceilalți care te sprijină doar atât cât să nu te zdrobești când vei atinge pământul.

— Dragă fată, ne pare tare rău pentru tine. V-a trebui să te ducem la o casă de copii. Un accident nefericit de mașină.

— Sunt ceva probleme, adăugă un bărbat în alb. Poate ar fi bine la o instituție specială. Are probleme de comportament.

Nu am putut nici să plâng. Poate mă gândeam la mine, dar poate mă gândeam la sora mea atunci când am răcnit din toate puterile.

— Și ceilalți?

— Care ceilalți? A, ceilalți doi care au luat-o pe mama ta în mașină. Și ei au murit.

— Nu se poate. Era tatăl meu!

— Care tată, scumpo? Ascultă-ne bine. Tu nu ai tată. Scrie în acte. Nu mai ai pe nimeni.

Abia atunci am început să plâng. M-am lăsat dusă de acești străini. Pe tot drumul, am repetat spre nedumerirea lor.

— Iulia! Scumpa mea soră! Dacă eu nu mă nășteam, tu nu rămâneai orfană. Iartă-mă! Te voi ocroti cu viața mea.

16. Scrisoarea

Gabriel închise caietul. În ultimele pagini obținute prin procedeul de lipire a cuvintelor a dat peste un text fără niciun înțeles. Trebuia să se mulțumească cu atât. Se simțea om deasupra oamenilor. Oare îl așezase pe el Dumnezeu la răscruci de vieți pentru a descifra soarta semenilor săi, pentru a aduce lumină acolo unde era întuneric? Era doar o întâmplare că ochii lui au văzut ceea ce prin voința divină a fost un secret pentru alți ochi? Adânc cuprins de emoția lecturii amintirilor Iuliei, nu se simțea în stare să pătrundă mai departe în gândurile lui în ceea ce o privește. Așa că închise ochii și căută în subconștientul lui o portiță spre o altă întâmplare din multe care i-au fost puse în cale de către creator. Copii, femei, bărbați încercau să-i acapareze atenția izvorând dintr-o memorie vizuală pe care și-o exersase încă de când privea picăturile de ploaie care cădeau din streșină și le individualiza după formă și mărime. Printre chipurile care defilau prin fața ochilor minții își făcu brusc apariția un mic clovn de lemn îmbrăcat într-o bluză albastră încheiată cu nasturi mari, albi. Se ridică brusc și începu să se plimbe agitat prin cameră. Vorbea singur căutând un eveniment din trecutul timpului.

— Doamna! Asistenta șefă! Clovnul din fotografie. Dar unde încă? Unde?

Acea imagine nu apăruse pentru prima dată în fața lui doar în biroul asistentei șefe. Ea doar se revigorase în memoria lui peste o imagine existentă a cărei origine îi scăpase atunci și pe care încerca acum să o lege de o altă

persoană. Brusc lucrurile se legară. Era o singură diferență. În urmă cu șase ani văzuse acel clovn din poza Doamnei. Doar că nu avea pe cap conul roșu. Să fie oare conul lipsă chiar conul aflat pe biroul asistentei șefe? Să fie oare acea studentă din Emirate care îi spusese că s-a născut în România, dar nu știa românește, chiar fata Doamnei? Făcuseră schimb de adrese, deci nu trebuia decât să-i scrie și să aștepte. Era cea mai bună cale de a se desprinde pentru moment de impresiile puternice generate de amintirile Iuliei, ajutând mintea să aștepte sedimentarea acestora pentru a putea fi ulterior exploatate corespunzător în beneficiul tratamentului pacientei.

Începuse să scrie febril. Puse apoi scrisoarea în plic și se pregăti să-l închidă. În ultima clipă i se păru că amintirile fetei despre copilăria din România puteau fi umbrite de timp și poate ar fi necesar un impuls vizual pentru reîmprospătarea memoriei. Se hotărâ pe loc să trimită și fotografia. Va fi doar un împrumut. Adăugă la sfârșitul scrisorii:

Îți trimit și o fotografie pentru a te ajuta. Dacă nu te recunoști în ea te rog să o trimiți înapoi. Asistenta șefă nu mă va ierta dacă nu i-o înapoiez.

Se întoarse la spital și își continuă munca de detectiv sub acoperire subtilizând fotografia din cabinetul asistentei șefe.

A doua zi, tot spitalul fierbea. La raportul de gardă, asistenta șefă era răvășită. Abia șoptit, reuși să îndruge câteva cuvinte.

— Aveam pe birou o fotografie cu fiica mea. Dimineată nu mai era la locul ei. Vă rog, dacă știți ceva, să-mi spuneți. O vreau înapoi. Nu este o glumă bună.

După un moment de tăcere în care medicii se priveau unii pe alții mirați, doctorul Gabriel rupse tăcerea:

— Poate când s-a făcut curățenia, a căzut și a ajuns la gunoi. Sunt convins că o să fie găsită și vă veți recupera fotografia.

Apoi adăugă mai încet:

— Poate și fiica.

Doctorița Zamfirescu îl urmărise cu atenție. Învățase în cele câteva luni de când doctorul Gabriel venise la spital că nimic din ce era legat de persoana lui nu părea a fi întâmplător. În plus intuise foarte bine că doctorul mai adăugase ceva la ceea ce spusese, cuvinte doar pentru urechile lui.

— Doctore Gabriel, vă rog să veniți câteva clipe în biroul meu.

O urmă pe doctorița Zamfirescu. Rămase în picioare. Parcă mai ieri intrase pentru prima oară în acest birou.

— Așezați-vă, doctore!

— Mulțumesc.

— Aștept.

— Nu înțeleg.

— Cred că înțelegeți foarte bine. În ce v-ați mai băgat?

— Eu? În nimic. Continui să caut contextul în care boala Iuliei a apărut și s-a agravat. Am reușit să descifrez o parte din scrierile ei din acel caiet.

— Mă bucur. Așteptăm să aflăm și noi care sunt cauzele și să putem, în sfârșit, stabili o conduită în tratamentul ei.

Gabriel dădu înapoi. Nu ar fi vrut să dezvăluie tuturor amintirile Iuliei înainte de a putea singur să-și facă o părere. Simțea că acele pagini rămase încă nedescifrate sunt esențiale. Scrierea amintirilor după pierderea părinților era o dovadă că mentalul ei era suficient de puternic pentru a nu fi cedat în fața germenilor moșteniți pe filiera maternă. Și apoi mai erau și relatările asistentei.

Încă nu era sigur că cele două Iulii din spital erau surorile despărțite de tragicul accident.

— Nu știu. Scrierile se referă la perioada copilăriei. Nu cred că sunt relevante. Povestește cum și-a pierdut mama, în condițiile unui tată inexistent. Cel puțin în acte.

— Parcă spuneai ceva despre metoda de investigare pe care ați abordat-o în acest caz. O abordare psihodinamică bazată pe conceptul de psihiatrie biopsihosocială. Toată întâmplările din viața Iuliei pot fi germenii ai stării ei mentale.

— Da, așa este, aveți dreptare. Ar mai fi unele aspecte pe care vreau să le aflu pentru a avea întregul. Mă refer la semnul de pe mână. Acea cruce care sunt convins că nu a fost arsă voluntar pe braț.

— Ați avut și aveți în continuare sprijinul meu pentru investigarea acestui caz. Dar nu despre Iulia era vorba acum. V-am chemat să-mi explicați de ce ați luat fotografia asistentei sefe.

Doctorul Gabriel știa că nu va ieși din acest birou până nu va mărturisi totul. În plus, era un secret pe care dorea să-l împartă cu cineva. Și o persoană mai potrivită decât doctorița Zamfirescu nu ar fi putut găsi în spital. Era încrezător în demersul său, dar era și speriat la gândul că ar putea sădi o speranță care apoi să ducă la cea mai cumplită dezamăgire.

— În urmă cu câțiva ani am participat la un stadiu de practică în Anglia. Acolo am întâlnit o studentă din Emirate. Auzind că sunt din România, a venit și mi-a pus tot felul de întrebări. Spunea că s-a născut în România dar că nu-și mai amintește prea multe despre copilărie. Am întrebat-o dacă mai are rude aici. Spunea că mama ei a murit. Că a fost arestată pentru că a colaborat cu un spion și, la scurt timp după eliberare, a murit. Când am văzut

acea fotografie pe birou și am aflat povestea Doamnei, am avut vaga impresie că acel clovn îmi era cunoscut. Sigur putea fi o jucărie văzută într-o vitrină. Dar aseară, mi-am adus aminte că ce văzusem eu la studenta din Emirate era un clovn asemenea celui din fotografie dar căruia îi lipsea ceva.

— Ce anume?

— Acel con roșu care se găsește pe biroul Doamnei.

— Și ce ați făcut?

— Am scris colegei mele și am împrumutat fotografia.

Am pus-o în scrisoare. O să o înapoiez imediat ce voi primi un răspuns. Am și speranțe, dar și îndoieli.

— Metodele dumneavoastră nu sunt deloc ortodoxe. O să așteptăm împreună răspunsul. Sper să vină cât mai repede.

17. Familia von Pieler

— Doctore, doctore! Vino!

Tanti Crina alerga printre bălțile care acopereau cu dărnicie gropile de pe aleile de ciment care uneau clădirile. O primăvară extrem de umedă cu nopți bogate în ploi nesfârșite se așezase cu multă insistență peste Lazaret. Parcă era un asalt al cerului asupra unei redute ce nu putea fi cucerită decât la adăpostul întunericului. Cum se arătau zorii, norii se retrăgeau lăsând un soare încă incomplet refăcut după suferința din lunile de iarnă să mângâie mai mult cu speranțe decât cu căldură oameni și animale, așteptări și dezamăgiri. În puținele momente când curtea spitalului se golea de zarva pacientelor și a personalului, urechile oamenilor se umpleau de vuietul Oltului peste măsură de umflat de ploi și de curgerile ce nu încetau să coboare pe toate cărările ce duceau spre vale. Cei câțiva câini aciuai dincolo de gardul ce dădea spre râu, locul în care resturile de mâncare îi invitau la adevărate ospețe, mârâiau mai amenințători decât niciodată. Nicio vietate nu părea să rămână nepăsătoare la jocul cerului cu pământul.

— Doctore, doctore!

Gabriel se opri din mers și se întoarse. Părea împovărat de toată suferința acelor locuri în ciuda unei stări de beatitudine care domnea printre paciente odată cu începutul unui nou ciclu de viață timid apărut pe la colțurile de garduri sub forma săgeților albe ce vor exploda în primele flori ale anului. După o iarnă melancolică zdrobită de un alb mult prea supărător ce uniformizase trăirile într-o perpetuă inerție, iată că dincolo

de micul univers personal puteai vedea cum se naște făptura plină de viață a naturii răspândind culori și mirosuri. Fiecare pacientă își deschidea larg ferestrele sufletului pentru a-și reîmprospăta viața.

— Tanti Crina!

Aceasta se apropie de doctor, aproape să-l dărâme, apoi spuse șoptit:

— Știi totul. V-am văzut.

— Ce tot spunei?

— V-am văzut doctore. Cu Iulia.

— Iulia urmează un tratament. Sigur că m-ați văzut cu Iulia.

— În peșteră. Dar nu spun. Iulia este tânără. Tu ești tânăr și tinerii sunt bolnavi dacă nu fac dragoste. Dar nu vreau să plece.

Doctorul Gabriel deveni mai atent.

— Tanti Crina! Este vorba de tratament. Nu știu ce ați văzut. Peștera este un loc secret al Iuliei. Ea a vrut să mergem acolo, să mi-l arate.

— Și asistenta mergea acolo. Și asistenta a plecat. Nu vreau să plece și Iulia.

— Iulia o să plece când se va face bine.

— Nu, doctore! Pleacă acum. Vino! Este îmbrăcată în rochia aceea nouă și pleacă.

Doctorul Gabriel o lăsa pe alee pe tanti Crina și se precipită spre salonul-debara. Iulia era așezată pe marginea patului cu un mic bagaj pregătit alături.

— Ce vrei să faci, Iulia?

— Vreau să plec. Aici nu mă ajută nimeni.

— Eu nu te-am ajutat?

— Ba da. Nici nu știi cât de mult. Dar nu mai poți face nimic pentru mine.

— Pot, Iulia. Acum te cunosc. Îți cunosc viața și pot să te fac bine.

Scoase caietul din buzunar și se apropie de focul viu din sobă. Fără să stea pe gânduri îl aruncă sub privirile speriate ale Iuliei.

— De ce, doctore?

— Pentru că viața ta nu mai este un secret.

Scoase foile scrise de el și le puse în fața Iuliei.

— Aici este toată copilăria ta. Și trebuie să recunosc că nu ești deloc atât de bolnavă pe cât de mult ai suferit.

Iulia luă foile și le aruncă și ea în foc.

— Mă simt ușurată, dar locul meu nu este aici. Vreau să plec.

— Vrei să pleci pentru a-ți căuta sora?

— Mă simt bine. Trebuie să o regăsesc. Are nevoie de mine.

— Dar ai găsit-o vreodată? Nu cumva cauți o fantomă?

— Sora mea are nevoie de mine.

— I-ai iubit mult. Pe mama ta, pe mătușa ta și chiar pe tatăl tău.

— Ei nu mai sunt! Din cauza mea.

— Nu, Iulia! Greșești. Ai iubit, dar ai uitat să te iubești pe tine. Îți cauți sora, dar încă trebuie să te cauți pe tine. Abia atunci când toate foile vor vorbi vei putea să-ți refaci familia. Atât cât a rămas din ea.

Scoase din buzunar cele câteva hârtii pe care încă cuvintele continuau să se ascundă în spatele unei chei de criptare nedeslușită.

— Citește-mi foile, Iulia!

— Nu vreau.

— Este Iulia sora ta?

Iulia își întoarse privirea spre sobă și răspunse la întrebarea lui Gabriel cu altă întrebare.

— Știi unde este? Unde este Iulia? Trebuie să o gădesc.

— Este în siguranță și cred că vrea ca tu să stai cu mine, departe de ea.

Un zâmbet ușor se așeză pe fața Iuliei, rupând acea dungă care traversa mereu unul dintre obraji.

— Să fim domnul și doamna Aaron von Pieler?

— Dar suntem domnul și doamna Aaron von Pieler.

Doctorul Gabriel îi cuprinse din nou obraji în palmele sale. Iulia își afundă fața în palmele sale și câteva lacrimi se prelinseră printre degetele sale.

— Eu sunt baronul. Baronul Aaron von Pieler. Tu m-ai salvat pe mine iar eu ți-am salvat sufletul din mâna diavolului. O să fii nevasta mea în fața oamenilor și a lui Dumnezeu.

— *Eu, Iulia, un suflet născut în întunericul iadului, văd lumina Domnului doar prin ochii tăi. Când căldura mâinilor tale dispare, se lasă întunericul, adăugă ea reluând un pasaj din caietul baronului.*

— Voi fi mereu lângă tine, Iulia. Voi avea grijă de tine toată viața. Rămâi lângă mine.

— Și Iulia, fata noastră?

— Iulia, fata noastră ne așteaptă acasă. Vino Iulia. Azi mergem acasă. Vom fi mereu familia von Pieler.

Doctorul luă micul bagaj și amândoi se îndreptară spre casa de la marginea satului sub privirea speriată a Crinei.

De această dată, tanti Crina se repezi spre turnul roșu și dispăru în spatele acestuia. După câteva minute, se opri speriată. Simțise cum apa rece îi inundase încălțările

și, pe măsură ce înaintase, observase că apa creștea. Speriată, s-a întors strigând cât o ținea gura.

— Unde ești, Iulia? Ieși de acolo. O să te îneci.

Hotărâra să meargă pe malul Lotrioarei, dar nu făcură decât o mică parte din drum și un vuiet puternic le opriră pașii. Nivelul apei creștea văzând cu ochii și începuseră să apară scânduri smulse din garduri, apoi chiar și câteva obiecte din gospodăriile care se învecinau cu râul.

— O viitură, spuse Iulia speriată, retrăgându-se de pe malul râului.

— Nu te speria. Să ne întoarcem la drum. Acolo vom fi în siguranță.

— Și fata noastră? Ai spus că este acasă. Este în pericol.

— Iulia, noi nu avem nicio fată.

— Când mor părinții, sora mai mare devine mamă. Unde este Iulia, doctore?

— Iulia este destul de mare să-și poarte singură de grijă. În paginile caietului am găsit de mai multe ori cuvintele „viol”, „tenis”, „cruce”. Ai fost violată, Iulia?

Vuietul creștea tot mai mult.

— Unde este Iulia, doctore?

— Cred că este în peșteră.

— Trebuie să ne întoarcem. Are nevoie de ajutor.

— Dar ea știe cel mai bine cum să plece de acolo.

Iulia nu răspunse și începu să alerge spre spital. Când ajunseră în drum, se intersectară cu câteva tractoare cu remorci pline de nisip. Lucrurile păreau să devină grave. Oltul putea inunda oricând spitalul. Opriră un tractor și urcară în cabină alături de șofer.

18. Salvând-o pe Iulia

În curte aproape că nu se mai vedea niciun petic de pământ. Iulia și doctorul Gabriel se repeziră spre turn. Bolnavele fuseseră deja mutate în locuri sigure împreună cu o parte din medicamente și cu ceva hrană. Oamenii din sat umpleau saci cu nisip cu care improvizau un dig în calea apelor. Din spărtura gardului prin care se putea intra în tunel, curgea un jet puternic de apă. Gabriel și Iulia se strecurară cu greu în crăpătură și ajunseră, împotrivindu-se curentului puternic, în tunelul mai larg în care apa curgea mai liniștită. Pe măsură ce înaintau, tunelul cobora, iar apa le trecuse bine de mijloc în timp ce curentul devenea din ce în ce mai puternic. Gabriel o ținea strâns de mână pe Iulia care încercase de câteva ori să se desprindă pentru a mări pasul.

— Iulia, nu mai putem înainta. Sigur sora ta a plecat la timp și poate te caută printre bolnave.

— Trebuie să mă conving că nu mai este acolo. Nu ne putem întoarce acum.

Un front puternic de apă năvăli peste ei aruncându-i câțiva metri înapoi. Măinile se desprinseseră și Gabriel simțea că este pur și simplu purtat de curent fără a se putea împotrivi. Își desfăcu repede picioarele și mâinile lăsându-se în voia apei. Tunelul nu era foarte larg și dacă Iulia era în fața lui, așa cum bănuia, sigur se vor ciocni.

— Iulia, Iulia! Răspunde dacă mă auzi!

Își dădu seama cât de inutilă este încercarea sa. Nici el nu-și putea auzi strigătul. Mâna dreaptă atinse ceva. Era rochia Iuliei. Apucă cu putere și începu să tragă. Plutirea

fu încetinită și reuși să se răsucescă pentru a prinde și cu cealaltă mână. Ajunse la trup și își dădu seama că Iulia era leșinată. O cuprinse și o ridică deasupra apei, dar în spatele lui. Știa că în curând se vor lovi de gardul de beton. Împinse un picior în față pentru a amortiza impactul. Într-adevăr piciorul atinse zidul și se propti în el. Deschizătura din zid era acum complet ocupată de șuvoiul de apă. Se apropie de Iulia și îi suflă aer printre buze, apoi o cuprinse în brațe și se scufundă pipăind cu o mână marginea deschizăturii. Trebuia să ajungă cât mai jos, la baza zidului pentru a ieși, dar apa încerca să-l ridice la suprafață. Eliberă aerul din plămâni și mai făcu un efort pentru a ajunge chiar în șuvoiul care se înșuruba în acea gaură. Curentul îi prinse și îi azvârli dincolo de zid. Scăpaseră, dar Iulia continua să zacă inertă în brațele sale. Pulsul era slab și de sub o șuviță de păr sângele cald îi inunda fața.

Rupse o bucată de pânză din rochia ei și o legă în jurul capului acoperind rana.

— Doctore, doctore, trăiește?

Ridică privirea. În fața lui stătea tanti Crina.

— Slavă Domnului, trăiește. Ajută-mă!

Cei doi se îndreptară spre camera asistentelor, de unde un medic o luă în primire pe Iulia.

— Pe unde ai dus-o, doctore? Chiar ești iresponsabil. Ai scos-o din spital fără să spui nimic. Vei plăti pentru asta.

Gabriel nu-i răspunse și o luă pe tanti Crina deoparte.

— De Iulia, asistenta, știi ceva? Ai văzut-o?

Tanti Crina se făcu pământie și arătă cu degetul spre turn.

— E acolo. Am strigat-o să iasă. Am tot așteptat, dar nu a venit. Apoi a țâșnit apa peste tot și am fugit.

Doctorul Gabriel se uită în jurul lui și puse mâna pe vâtraiul care era chiar lângă sobă, după care ieși în fugă pe ușă fără să mai ia seama la protestele colegului care îi cerea să-l asiste la examinarea Iuliei.

Escaladă zidul și se trezi dintr-o dată într-un spațiu complet necunoscut. Sigur se găsea deasupra tunelului. În fața lui pornea peretele abrupt al unui vârf de deal lipsit de vegetație. Piatra sclipea în bătaia soarelui ori de câte ori șiroaiele de apă ce veneau dinspre vârf nu o acopereau. Fire de apă se revărsau fără încetare de parcă o căldare uriașă, aflată chiar în vârf, se crăpase. De fapt chiar acest lucru se și întâmplase. Cutremurul din zilele trecute își începuse opera mărunțind piatra, iar ploile din ultimele nopți spălaseră pereții căldării născând crăpături largi în stâncă. Își propusese demult să exploreze acest deal despre care știa că are un mic lac în vârf, dar amânase mereu această incursiune în așteptarea unui timp mai prietenos. Acum stătea nedumerit încercând să se orienteze. Rememora traseul din tunel, trecerea pe sub râu, fiecare schimbare de direcție, încercând să găsească drumul spre acea ușă. Ușa care dădea în Olt și din care, dacă ieșai, vedeai pretutindeni apă. Dacă tunelul ducea dincolo de Olt? Privi spre celălalt mal. Oltul se dublase în largime, apa cățărându-se până la baza muntelui. Începu să gândească cu voce tare, parcă pentru a fi mai convingător .

— Nu se poate să fie dincolo. Tunelul nu este atât de lung. Și pare să meargă de-a lungul malului. Cum de trece atunci pe sub râu? Ar trebui să fie un golf și tunelul să îl taie pe sub albie. Dar în față este acest deal de netrecut.

O luă pe lângă zid, înspre Olt. Nu avea altă cale. Va risca. Curgerea râului îi era favorabilă. Era suficient să se

lase dus de curent și va trece dincolo de deal, probabil în acel golf pe care îl bănuia și spre care sigur dădea ușa. Dar dacă curentul îl va trage spre mijlocul râului? Dacă trece de golf, totul este pierdut. Se lăsă în râu, ținându-se de crengile ce apăreau răzlețe din apă. Începu să simtă puterea curentului și de câteva ori crengile se rupseră și corpul lui se depărtase de țărm. Cu greu se trăgea din creangă în creangă, apropiindu-se din nou de mal. Apoi curentul deveni mai slab și reuși în sfârșit să iasă la țărm. Era un mic golf, dar nici urmă de ușă. Golful se termina într-un alt masiv pietros care înainta mult în albia râului.

— Deci acolo trebuie să fie ușa, își spuse el încercând să pătrundă cu privirea prin pâcla de aburi ce dansa deasupra apei. Copacii! Copacii sunt inundați!

Atunci își dădu seama că și ușa era sub ape și nu ar fi putut să o scoată pe Iulia din peșteră pe acolo.

— Dar oare mai e Iulia acolo? Mai trăiește? Dacă va găsi un cadavru? Au trecut atâtea ore!

Picioarele i se înmuiaseră și simțea că trupul începuse să nu-l mai asculte. Apoi își aduse aminte de cuvintele din caietul Iuliei.

— *Iartă-mă! Te voi ocroti cu viața mea.*

Pentru câteva clipe se simți ca un om rătăcit, incapabil să aleagă între două destine. Destinul pacientei și destinul asistentei. Dar dacă el era cel vânat de cele două destine? Dacă fiecare dintre cele două femei îl foloseau pentru a-și construi propriul destin? Poate el, omul, nici nu conta. Conta doar trupul lui, sămânța pe care o sădise în sângele surorilor așa cum odinioară acel om s-a replicat în trupul celor două gemene. Ajuns chiar lângă stâncă alungă aceste gânduri pe care le consideră dintr-o dată scandaloase.

— Cum pot gândi așa? Poate ele nici nu mai trăiesc, iar eu le judec. Nu e bine să judeci morții. Judecata se poate întoarce împotriva ta.

Un nou avânt îi cuprinse trupul. Se simți ca atunci, în copilărie, când coborâse în fântână să salveze acel animal. El nu mai conta, conta doar animalul. Faptele pot fi uneori și doar consecințe ale voinței trupului, nu numai ale judecății. Își goli mintea de orice gând și începu să urce. Nu știa de ce urcă, dar trupul așa hotărâse, iar el nu putea face altceva decât să se supună. Soarele începuse să strălucească mai puternic aruncând raze liniștitoare peste vuietul mânios al râului. Apele cerului, coborâte cu prea multă patimă peste o lume mereu nepăsătoare, își desăvârșiseră opera. Încet, încet totul va reintra în normalul cotidian de dinainte, doar durerea din suflete va spori pentru fiecare familie lovită de nenoroc. Își încărca mintea cu scenarii care să-i provoace la maxim trăirile. Trupul urca cu greu, din colț în colț de piatră, dar ochii minții erau în cimitirul satului. Retrăia povestea baronului. Două trupuri de femei, inerte, dezbrăcate, la marginea unei gropi și mulți oameni arătând cu degetul spre cer.

— Mânia Domnului! Ne-a pedepsit Dumnezeu satul!

Cu o cruce imensă în mână, preotul se răstea și el cât putea de tare, când la oamenii ce se țineau la distanță de cele două trupuri, când la norii ce luaseră forme ciudate, implorând milă pentru păcatul lui.

— Doamne, iartă-mi păcatul!

— Iartă-ne pe toți, Doamne! Iartă satul nostru, vitele noastre și nu-ți mai vărsa furia pe aceste locuri, adăugară în cor sătenii.

Cu o pânză neagră căreia nu-i mai găsea sfârșitul, el, doctorul Gabriel, sau poate baronul Aaron von Pieler, cine

mai știe, încerca să învelească trupurile, în timp ce sătenii aruncau spre el cu bucăți de pământ muiate de atâta apă.

— Ia-l și pe el, prea netrebnic să ți se închine ție, Doamne. Neam străin de drumul tău. Și-a pângărit trupul și sufletul păcătuiind cu femeia diavolului, devenind slujitorul lui.

— A râvnit cu plăcere și lăcomie la tainele necuratului zămislind un pui de drac pe care eu, neisprăvitul tău slujitor, nu am știut să-l recunosc și i-am dat taina botezului. Pedepsește-mă Doamne, dar nu-mi lua sufletul! Lasă-mi haina preotească să pot să-ți duc numele în sufletele acestor nevolnici, mai nevolnici decât mine, aducându-le iertarea.

Totul devenise extrem de întunecat, timpul dispăruse din existența sa, iar în jurul lui oamenii apăreau și dispăreau fără încetare. Ar fi vrut să nu fie zi, primea lumina prin ochi pentru a o transforma într-un întuneric desăvârșit care îi cuprindea mintea. Gândurile rățăceau prin bezna judecății sale fără să găsească măcar o cărare, cât de ștearsă, către adevăr. Avea nevoie de un adevăr simplu, pe care să-și sprijine voința, pentru a-și recuceri trupul cu o conștiință pe care simțea că o pierde cu fiecare pas ce-l ducea spre vârful stâncii. În golul rămas se strecura cu viclenie un alt om, omul pe care l-a căutat fără să fi știut cine este. Sufletul baronului Aaron von Pieler pusese stăpânire pe trupul lui și îi înnoi puterile. Era chiar așa cum scria în caiet, atunci când soția și fiica lui, fuseseră lăsate să se înece doar pentru că erau fiicele diavolului. Doar că acum, nu va mai permite acest lucru. Ajuns în sfârșit în vârful stâncii, începu să cerceteze forma acesteia privind spre Olt în timp ce așeza în minte peisajul așa cum îl văzuse din ușa peșterii ce dădea spre râu. Suprapuse imaginile, apoi intră cu ochii minții în peșteră și

căută acea deschidere de deasupra căminului pe unde fumul era evacuat spre exterior de curenții de aer. Se duse pe partea de stâncă unde părea să fie ieșirea și începu să caute cu înfrigurare, înlăturând cu vătraul crengile uscate, o deschidere care putea servi de horn. Se ținea cu mâinile de fiecare creștătură de stâncă în coborâșul lui spre Olt. La un moment dat simți că mâna sa nu mai atinge acea suprafață udă, dar curată, ci o mazăgă cleioasă. Privi mâna. Era murdară de un noroi cenușiu. Cenușă muiată de apă. Aici trebuia să fie. Eliberă locul de vegetația încă uscată și nu foarte bogată. O creștătură se deschidea printre două pietre așezate oblic, iar pe marginea ei, negrul imprimat de-a lungul a sute de ani de arderile din cămin impregnase un strat gros de noroi ce părea scurs dintr-un vulcan. Începu să-l îndepărteze, dar repede realizează că nu va reuși să-și strecoare trupul prin acel loc extrem de strâmt. Începu să pipăie marginile pietrei așezate spre deal pentru ai ghici conturul. Ploile reușiseră să dezvelească mare parte din ea, dar tot mai era o bună parte îngropată în pietriș și pământ. Începu să înlătore de sub piatră grohotișul adus de ape. Din fericire umezeala excesivă îi ușura munca. Mai sus era un mic bazin natural plin cu apă. Se apropie și începu să îndepărteze pietrele și pământul ce-l împrejmuiau spre vale. Eliberă un bolovan mai mare și apa fășni cu putere. Izbi piatra deja ridicată pe jumătate. Se apropie și începu și el să împingă. Un mic scârțâit și piatra se desprinsă de stâncă. Apoi apa care cobora de sus pătrunse sub ea ușurând alunecarea. Bucata din stâncă o luă la vale rătăcindu-și și ea destinul, intrând în adâncul etern al râului unde doar apele o vor mai mângâia.

— Poate ai și tu suflet, piatră bătrână. Ai trăit sub ocrotirea soarelui până acum iar eu îți schimb destinul oferindu-ți sufletul apei. Poate, cândva, soarta te va

răsplăti într-un fel pentru fapta ta bună de acum, iar eu voi primi sigur pedeapsa Domnului pentru că i-am schimbat voia.

Cu aceste gânduri se strecură în golul rămas. Constată că hornul nu era așezat vertical ci forma un zigzag ce cobora spre interior. La un moment dat dădu peste o grotă pe jumătate inundată, de unde un alt tunel înnegrit de fum părea să fie calea spre interior. Acest loc explica de ce niciodată prin horn nu cădea apă. Toate ploile își terminau viața în acest mic lac care avea o deschidere de golire, făcută de mâna omului, spre Olt. Continuă drumul prin horn lăsându-se să alunece dar având grijă să nu cadă în gol. De aici în colo, stânca era uscată, vuietul crunt al râului dispăruse, dar puteai auzi un mic zgomot ritmic produs de apa ce se lovea de pereții interiori ai adăpostului. Așadar peștera era inundată. Nici nu se așteptase la altceva, doar că acum, această senzație îi apropiase din nou în minte acele cadavre aflate la marginea unei gropi. Simți că picioarele nu mai au niciun pic de sprijin. Ajunsesse deasupra căminului. Apa începu să-i cuprindă trupul pe măsură ce se lăsa în jos. Știa că ar fi trebuit să întâlnească vatra și că aceasta era la mai mult de un metru de podea, dar nu știa cât de mult crescuse apa. În sfârșit, când aproape nu se mai putea ține cu mâinile, picioarele întâlneau ceva solid. Se asigură că are stabilitate și se aplecă încercând să deslușească ceva în întunericul deplin.

— Iulia! Iulia, ești aici?

Nici măcar ecoul nu-i răspunse, apa estompând orice încercare de reflexie. Gândurile negre erau acolo, în mintea sa, dar înrâncenarea baronului pusese stăpânire pe întreaga sa făptură.

— Iulia! Iulia! Am venit! Sunt eu, baronul Aaron von Pieler!

Un scârțâit strident, metalic întrerupsese monotonia metronomului acvatic ce se plimba stânga-dreapta între pereți, apoi un glas slab coborî din tavan.

— Sunt aici, doctore. Atârnată de candelabru.

Scârțâitul deveni tot mai insistent, urmat uneori și de clipocitul produs de căderea unor pietre din tavan.

— Stai nemișcată. Se prăbușește candelabrul dacă te mai agiți.

Iulia nu mai răspunse. Orice vorbă se topea în fața renașterii speranței de a trăi. De a duce la bun sfârșit o întâmplare care acum devenise viața ei. Doar gândul putea vorbi acum.

— O să-ți nasc un copil, doctore.

Chiar dacă ar fi strigat lumii întregi, Gabriel nu ar fi putu să o audă. Plonjase deja în apă și se îndreptase spre ușă. Își amintea foarte bine. Ușa masivă de lemn se deschidea spre exterior. Trebuia doar să o împingă puțin. După socotelile lui, viitura cea mare trecuse, iar apele Oltului nu puteau fi deasupra nivelului din peșteră. Avea toate șansele să mai elibereze din încărcătura de apă ce inundase încăperea. Ajuns lângă ușă, se mai ridică o dată deasupra pentru a respira, apoi se lăsă la fund. Dacă afară apa este mai mare, nu va putea să o deschidă, deci nu risca nimic. Apăsă clanța veche și împinse. Ușa nu se clinti, dar simți că deasupra sa se formase un mic curent de apă ce se strecura spre exterior. Poate este blocată de ceva. Putea fi o piatră căzută chiar în față. Se ridică din nou să respire și apoi reveni și se rezemă cu spatele în ușă iar picioarele le propti în lespezile de piatră ce formau podeau încăperii. A fost suficient ca ușa să se miște puțin, iar restul fu făcut de către apă. Odată cu ieșirea apei, în peșteră pătrunse lumina

zilei. Gabriel mai avu timp să se agațe de tocul ușii pentru a nu fi și el aruncat dincolo de ziduri în apele Oltului. Așteptă până când curentul se domoli. Acum putea sta în picioare și apa îi venea doar până la brâu. Privi în jurul lui. O văzu pe Iulia care avea hainele încâlcite printre brațele candelabrului și dedesubt masa. Nu mai așteptă și se urcă pe masă. Nu avea cum să o descâlcească pe Iulia, dar se apucă și el de candelabru și se lăsă cu toată greutatea. Un trosnet puternic și o piatră se năpusti chiar peste capul lui. Apoi, nimic.

19. Mărturisirea

Trecuseră câteva zile și cei doi, Iulia și Gabriel, erau într-o stare stabilă, dar existau suficiente motive de îngrijorare. Iulia era încă menținută în stare de comă indusă, rana de la cap fiind destul de adâncă. Nu era transportabilă și o echipă de neurochirurghi se deplasase la spital. Cât despre doctorul Gabriel, acesta își revenise complet din punct de vedere fizic. Asistenta încerca să nu-l tulbure prea mult. Asistenta șefă devenea pe zi ce trece tot mai agitată, iar doctorița Zamfirescu privea neputincioasă la acest tablou al disperării și incertitudinii care se contura chiar în fața ei. Era oare posibil ca acea lovitură să fi afectat memoria doctorului? Și de unde până unde această poveste cu baronul Aaron von Pieler? O bătaie ușoară întrerupsese gândurile doctoriței.

— Intră!

Asistenta se strecură în biroul directoarei de parcă ar fi vrut să nu fie văzută. Alături de directoarea spitalului era și Doamna, asistenta șefă.

— Chiar voiam să te chem. Acum că am scăpat de inundații, vreau să știu ce intenții ai, Iulia? În ultima vreme te-ai comportat ciudat. Ce este cu acea peșteră?

— Cer iertare, dar trebuia să-mi găsesc trecutul.

— Toți avem în trecut frânturi de viață pierdute, dar nu putem alerga în timp căutând himere. Aici, în dosarul tău, este trecutul tău, iar viitorul va depinde doar de prezent. Nu poți fugi de viitor ascunzându-te în trecut.

— Trecutul meu a fost brusc îngropat odată cu părinții mei și cu mama Iuliei.

— Vrei să spui că între tine și Iulia există o legătură.

— Bănuiam ceva. Am fost în satul bunicilor din partea mamei. Acolo sunt înmormântați părinții mei și chiar trecutul meu. Iulia este sora mea. Suntem surori după tată, iar mamele noastre erau surori gemene.

— Cum este posibil?

— Mama Iuliei avea probleme psihice. S-a folosit de asemănarea lor pentru a-l înșela pe tatăl meu. Toți trei au murit într-un accident atunci când veneau să-mi spună tot adevărul. Eu eram singura care nu știa.

— Iulia, sora ta știa?

— Da. Știa și toată viața ei a fost ca o umbră care mă păzea de primejdii. Voi rămâne aici. Îi voi îngriji pe amândoi.

— Adică?

— Adică pe sora mea și pe doctorul Gabriel.

— Se pare că nu ești străină de această stare a doctorului.

— În casa din sat unde locuiesc am găsit un caiet scris cu sute de ani în urmă de un austriac. Acesta, rănit în luptele cu turcii din 1493 chiar în aceste locuri, a fost ascuns de o femeie în peșteră și îngrijit. S-a îndrăgostit de ea și a refuzat să mai plece cu ceilalți oșteni rămânând în sat. Era baronul Aaron von Pieler. Din caiet am aflat că femeia lui era considerată ființa diavolului, iar el a reușit să o facă bine iubind-o. Au murit atât ea cât și fata lor în timpul unor inundații fiind alungate de sătenii care credeau că datorită diavolului care le stăpânea, Dumnezeu le-a trimis ploile.

— Doctorul a citit caietul?

— Da. Speram să o iubească pe Iulia și să o facă bine. Atunci nu știam că e sora mea, dar simțeam că îi datorez acest lucru.

— Cum adică, îi datorezi acest lucru? Întrebă nedumerită doctorița Zamfirescu.

Privirile asistentei și asistentei șefe se întâlniră. Ochii Iuliei o implorau să vorbească, să spună ceea ce ei îi era atât de greu să mărturisească.

— Așa este, reluă Doamna istorisirea Iuliei. Cu mulți ani în urmă, Iulia a avut proasta inspirație să ademenească un bărbat, doar că acesta a venit cu alții ca să o violeze. Și atunci sora ei s-a sacrificat lăsându-se violată. Cred că a fost momentul în care frica de bărbați i-a cuprins mintea tulburându-i comportamentul. Vă amintiți că atunci când am găsit-o, nu suporta să aibă bărbați în jurul ei?

Iulia o privi cu recunoștință pe asistenta șefă, apoi își continuă povestea.

— Doar doctorul Gabriel putea să-i redea încrederea în iubire. Să-i vindece frica de bărbați.

— Aceste fapte schimbă mult lucrurile. Înseamnă că rătăcirea lui nu este legată de lovitura suferită la cap. Va trebui să-l transferăm la Sibiu.

— Nu! În niciun caz, se avântă asistenta, eu sunt..., eu îl voi îngriji, mai spuse ea după o scurtă pauză. Credeți că o să-și revină?

— Fiecare om are o conștiință ascunsă, în umbră, care stă la pândă gata să cucerească mintea și să învingă firea noastră normală. Să sperăm că personalitatea lui va fi mai puternică decât această tenebră născută din caietul baronului.

Ieșiră împreună din cabinetul directoarei și se îndreptară spre camera lui Gabriel. În mijlocul curții, asistenta șefă o opri și o privi în ochi.

— Iulia, nu mai este loc de greșeli și ascunzișuri. Viața a doi oameni depinde de spusese tale. Ce ai vrut să spui adineaori?

Julia aplecă ochii și se întristă.

— Sunt gravidă. Aștept copilul lui Gabriel.

— Dar e o binecuvântare. Poate cu această veste îl vei scoate din starea în care este. Va părăsi lumea baronului.

— Nu știu. Dacă o iubește pe sora mea?

— Crezi că s-a culcat și cu sora ta?

Julia înclină capul afirmativ, apoi adăugă.

— Eu i-am împins spre asta.

— Înțeleg. La fel ca mama ta și sora ei. V-ați iubit cu același bărbat. Doar că acum nu este vorba de nicio înșelătorie. Gabriel va trebui să-și asume consecințele propriilor alegeri.

— Mergeți doar dumneavoastră la el. Eu nu pot încă să-l văd.

Doamna intră în cameră și Gabriel se ridică întâmpinând-o cu o întrebare.

— Ce face soția mea? Dar fiica?

— Doctore, dumneata nu ai nicio soție.

— Ba da. Preotul și sătenii nu vor să recunoască. Este soția mea și nu îi voi lăsa să le facă rău.

— Te rog, ascultă-mă. Eu am o fetiță. Îți amintești? Cea din fotografie. Unde este fotografia, doctore?

— Fetița ta trebuie să se joace cu fetița mea. O să o lași, nu? Întrebă el rugător. Oamenii sunt răi, dar nu există niciun diavol. Fata mea este la fel ca și fata ta. Îi place atât de mult să se joace. O lași?

— O să o las, dar spune-mi unde este? De ce ai ascuns-o?

— Nu eu am ascuns-o. Preotul minte.

Începu să se agite amenințând o umbră din geam cu pumnul.

— Bine. O să o aduc.

Lazaret – suflete rătăcite

Iulia intră și ea în cameră.

— Iulia, ce bine că ai venit. Ți-au făcut sătenii rău?

— Nu mi-au făcut. Acum se poartă frumos cu noi.

— Și fetița noastră unde este?

— Se joacă, Aaron. Se joacă cu copiii.

20. Întâlnirea

Asistenta șefă ieși din cameră și, cu lacrimi în ochi, se îndreptă spre biroul ei. Luase o hotărâre. De fapt dorea să revină la starea de dinainte, când poza fiicei sale stătea ascunsă într-un raft. Îi mai rămăsese doar o singură amintire. O amintire pe care o va îngropa pentru totdeauna. Luă conul roșu și se îndreptă spre pădure.

Păsările cerului pot fugi acolo unde omul nu le poate ajunge. Din atâtea animale, doar păsările se pot depărta de lumea oamenilor, poate de aceea sunt cele mai invidiate viețuitoare. Când zbori cu avionul, trăiești cu frică și neîncredere înălțimea și sigur ți-ai dori să ai aripi asemeni lor. Tânăra mamă încerca să răspundă cu convingere întrebărilor nevinovate ale fetei, dar îi era tare greu să-și abată mintea de la ceea ce va urma după ce avionul va ateriza la București.

— Mamă, de ce nu zboară alături de noi nicio pasăre? Doar sunt atât de multe pe cer.

— Avioanele fac zgomot și păsărilor nu le plac zgomotele.

— De aceea sunt așa de multe în pădure? Pentru că acolo este liniște?

— Da, iubito.

— Când erai mică făceai liniște pentru a auzi cum vorbesc păsările?

— Stăteam culcată ore întregi la umbra copacilor și le ascultam.

— Și ai învățat limba lor?

— Păsările nu vorbesc. Doar cântă.

Lazaret – suflete rătăcite

— Nu este adevărat. Nu cântă tot timpul. Uneori vorbesc. Și atunci se adună două câte două.

— De unde știi?

— Le-am văzut eu în grădină. Cele mici se joacă pe crengi iar cele mari zboară în cercuri mari din ce în ce mai sus.

— Ești tare deșteaptă, fata mea.

— Nu sunt, mamă, pentru că nu știu ce spun.

— Păi, vezi! Înseamnă că nu vorbesc. Dacă ar vorbi, oamenii ar fi descoperit limba lor și eu, și tu, am fi învățat la școală să vorbim cu ele.

— Ba vorbesc, mamă, dar sunt mult mai deștepte decât omul și nu vor să-și spună secretele. Mă înveți și pe mine?

— Ce anume?

— Ce înseamnă cuvântul „mamă”?

— Unde ai auzit cuvântul acesta?

— L-ai spus tu în baie, când te uitai în oglindă și păreai că ești singură pe lume.

— Of, mamă! Nu pot fi singură pe lume. Doar te am pe tine.

— Ce înseamnă „mamă”, mamă?

O doamnă se uita amuzată la cele două și greu se putu abține să nu râdă. I se adresă celei mici.

— Ai auzit de România?

— Nu am auzit. Ce este România?

— Este o țară la fel ca țara ta și acolo copiii spun mamelor lor „mamă”.

— Când vorbești cu fiica ta, îți spune „mamă”? Asta înseamnă că ea este copilul tău?

— Așa este. Și imediat ce o să ajungem la sol, o să vezi multă lume strigând „mamă”.

— Noi mergem în România, mamă?

— Așa este draga mea. Mergem în România.

Fetița renunță să mai pună vreo întrebare, deoarece avionul cobora printre nori și nu departe tocmai zărise pe geam o pasăre.

În locul fetei, tânăra mamă începu să o descoase pe vecina de scaun.

— Sunteți româncă? Vorbiți românește?

— Da, sunt! Dumneavoastră?

— Nu sunt. Oarecum sunt. Dar nu vorbesc românește.

— Ce vă duce în România?

— Vreau să-mi regăsesc o bună prietenă. Nu ne-am văzut de mult. De prea mult timp. Nici nu știu dacă o voi găsi.

— Sper din toată inima să o găsiți. Prietenii români sunt cei mai loiali din lume și nimeni nu poate să-ți fie mai aproape decât un prieten român.

Încercase în grabă să învețe câteva cuvinte românești, dar ori de câte ori spunea în engleză „*Mamă, eu sunt fiica ta*” o stare de neliniște o cuprindea și refuza să găsească acele cuvinte românești care puteau însemna totul sau nimic. Dacă ar întreba-o acum pe această doamnă cum se spune „*Mamă, eu sunt fiica ta*”? Se îndreptă spre scaunul din dreapta. Femeia o privea încurajator, zâmbind. Părea deschisă unui dialog mult mai intim.

— În România se vorbește mult engleza?

— Aproape toți tinerii o vorbesc, dar și mulți alții.

Cum se spune în română „*Vreau să închiriez o mașină cu GPS*”?

Doamna râse și i se adresă foarte convingător.

— Of! Nu este nevoie să învățați asta. Nicio firmă de închiriere mașini nu angajează pe cineva care să nu știe limba engleză. Credeam că o să mă întrebați ceva cu care să vă adresați prietenei.

Anunțul din difuzoare anunță aterizarea. Avionul se lăsă lin pe pământ și zgomotul motoarelor deveni și mai puternic împiedicând orice conversație. Câteva ore mai târziu, cele două, mamă și fiică, ieșeau din București îndreptându-se spre nordul țării. Tânăra căută un post cu muzică și printre melodiile cunoscute se strecurau din timp în timp și melodii românești. Atunci fetița devenea mai atentă și o întreba pe mama sa:

— Asta este limba română?

— Da, mamă. Ți place?

— Prietena ta o să vrea să mă învețe românește?

— Nici nu știi cât de mult va dori acest lucru. Dar va trebui mai întâi să o găsim.

— Și dacă nu o să o găsim? O să te superi tare, mamă?

Tănăra nu răspunse și nici fetița ei nu insistase. Peisajul o fermeca și nu înceta să-i arate mamei sale cu degetul fel și fel de lucruri pe care le găsea uneori frumoase, alteori doar ciudate. Pe ecranul GPS-ului șoseaua șerpuia indicând doar cifre seci. La destinație nu era nicio localitate. Erau doar două coordonate care indicau cu precizie un loc minuscul de pe pământ. Un loc al speranței sau dimpotrivă un loc al înmormântării acesteia. Din când în când o voce de femeie anunța:

— Peste trei kilometri intrați în intersecția cu sens giratoriu și continuați pe a doua ieșire.

La fiecare anunț inima ei tresărea. Nu mai erau mulți kilometri și vocea aceea va sfârși prin a face imperturbabil ultimul anunț:

— Peste un kilometru ajungeți la destinație.

Dar oare acele cifre atât de complicate, cu grade și minute, sunt ele și destinația la care visa sufletul ei? Se va înălța oare spre cer cutremurul inimii pentru a mulțumi

providenței sau vor picura lacrimi peste o amintire vagă, reaprinsă în ființa sa de o scrisoare și de o fotografie?

— Mamă, de ce plângi?

Fără să-și dea seama, pe fața ei se prelinseseră câteva lacrimi.

— Nu plâng, draga mamei. Sunt doar obosită.

— Atunci hai să ne odihnim. Putem continua mâine drumul.

— Dar nu mai avem decât foarte puțin.

— Prietena ta știe că venim? Nu ai vorbit la telefon cu nimeni înainte de a pleca.

— Nu știe.

— Și dacă nu o găsim acasă? Unde dormim?

Tânăra nu mai avu timp să răspundă. De fapt nici nu ar fi știut ce să-i spună fetei sale. Doamna din GPS anunță cu convingere:

— Peste 500 de metri ajungeți la destinație.

Bătăile inimii se înmulțiră și cele câteva case care se ascundeau în spatele unui zid înalt de beton trecuseră neobservate.

— Ați ajuns la destinație.

În fața mașinii stătea o poartă închisă iar alături, pe clădirea mică a portarului, puteai distinge semnul de spital.

— Prietena ta este bolnavă mamă?

— Nu este bolnavă, dar ne oprim aici.

Trase mașina alături. Stătu câteva clipe pe gânduri.

— Intrăm, mamă?

Nu era pregătită. Simțea că înainte de a intra în spital trebuia să caute un suport de care să se sprijine atunci când va veni clipa adevărului. Privi în jur.

— Vrei să ne plimbăm puțin prin pădure? Poate vei putea vedea păsările din România.

— Pot să iau și clovnul cu noi?

— Poți, draga mea. Dar nu cumva să-l pierzi.

Întinse mâna fetei, care o apucă imediat. Pământul era încă umed dar vegetația uscată se întindea ca un covor prietenos în care puteai să-ți afunzi pașii fără cel mai mic zgomot. Uneori sub frunzele uscate se ascundea o creangă putrezită care se frângea sub apăsarea pașilor. Fetița se desprinsese de mama ei și începu să alerge din copac în copac, privind spre crengile copacilor. Nici urmă de păsări.

— Nu sunt păsări, mamă. Pădurea nu este frumoasă. Hai să ne întoarcem.

— Păsările vin mai târziu când apar frunzele, dar te-ai uitat și pe jos?

— Ce să văd jos? Sunt doar frunze și crengi uscate.

— Ia uită-te mai atentă. Uite, chiar acolo. În fața ta. Vezi clopoțelul acela alb?

— Vai ce mică și gingașă este. Pot să o rup?

— Poți. Sunt destule în pădure.

— O să fac un buchet pentru prietena ta.

Continuă să înainteze chiar pe lângă malul râului, dincolo de șosea. Soarele puternic ridica din solul îmbibat cu apă aburi care împiedicau privirea să pătrundă prea departe printre copaci. Puțin speriată, tânăra îi strigă fetei:

— Să nu te depărtezi de mine. Nu vreau să te pierd.

Sentimentul care o cuprinsese produse un declic în mintea sa și parcă se vedea pe ea plângând în mijlocul pădurii. Copacii se învârtteau în jurul ei și o mână puternică o purta aproape târând-o.

— Mamă, mamă! Uite ce am primit! Un con roșu. Se potrivește pe capul clovnului nostru.

Tânăra se trezi ca dintr-un vis, luă clovnul în mână, îl strânse la piept și începu să strige cu putere, așa cum făcuse cu foarte mulți ani în urmă:

— Mamă, mamă! Unde ești?

Cuvintele românești veniră de undeva dintr-o memorie pe care nu o cunoștea. Fetița se sperie și începu să plângă.

— Ce spui, mamă?

Ceața cernută printre copaci își schimbă consistența accentuând un contur în mișcare. O siluetă prinse formă și se transformă în trupul unei femei ce se apropia cu teamă.

Cele două femei se priviră câteva clipe, apoi tânăra îi întinse clovnul.

— Mamă, sunt eu, fiica ta.

Cuprins

1. Turnul roșu	7
2. Trecut și prezent.....	16
3. Morții nu plâng. Lăcrimează	26
4. Rescrierea timpului	36
5. Nebunele din Lazaret.....	46
6. Păpușile vii	66
7. Despre iubire și despre iertare.....	75
8. Viața ca în vise	81
9. Confesiuni	96
10. Consultația	106
11. <i>Kum petrecut yeu viatza en Lazaret</i>	115
12. Fata cu coroniță.....	120
13. Adăpostul din peșteră	129
14. Jean-Jacques Rousseau și răzmerița.....	138
15. Secretul caietului	147
16. Scrisoarea	171
17. Familia von Pieler	176
18. Salvând-o pe Iulia.....	181
19. Mărturisirea.....	191
20. Întâlnirea.....	196

